

81373

T.C
PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
MÜZİK EĞİTİMİ BİLİM DALI

Makbule Selin MİLLİ

**İLKÖĞRETİM OKULLARINDA PİYANO ve KLAVYELİ ÇALGILARIN
MÜZİK ÖĞRETMENLERİ TARAFINDAN KULLANIMI ve
EĞİTİME KATKILARI**

81373

YÜKSEK LİSANS TEZİ

TEZ YÖNETİCİSİ
PROF. Raif GÜLCAN

DENİZLİ-1999

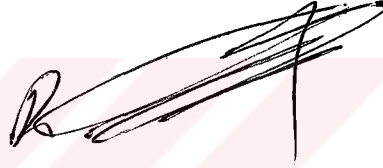
Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğüne,

Enstitümüz Yüksek Lisans / Doktora program öğrencisi M. Selin MİLLİ tarafından hazırlanmış bulunan “İlköğretim Okullarında Piyano ve Diğer Klavyeli Çalgıların Müzik Öğretmenleri Tarafından Kullanımı ve Eğitime Katkıları” isimli tez çalışması Jürimiz tarafından Anabilim Dalında Yüksek lisans / Doktora tezi olarak kabul edilmiştir.

Başkan: Doç.Dr. Hüseyin KIRAN



Üye: Prof. Raif GÜLCAN (Danışman)



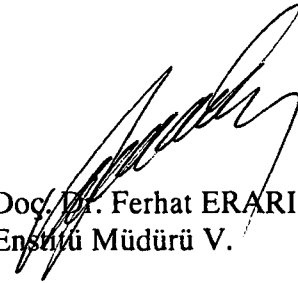
Üye: Yrd. Doç. Dr. Efe AKBULUT



Onay

Pamukkale Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yönetim Kurulu'nun .15.10.2019/1999 tarih ve10.1.3.22 sayılı kararıyla onaylanmıştır.

Doç. Dr. Ferhat ERARI
Enstitü Müdürü V.



ÖZET

“İlköğretim Okullarında Piyano ve Diğer Klavyeli Çalgıların Müzik Öğretmenleri Tarafında Kullanımı ve Eğitime Katkıları” araştırma problemine ilişkin olarak geliştirilen alt problemler şunlardır:

İlköğretim okullarında görev yapan müzik öğretmenlerinin,

- 1- Piyano ve diğer klavyeli çalgıları tercih etme sebepleri nelerdir?
- 2- Piyano ve diğer klavyeli çalgıların müzik eğitimine katkısına yönelik görüşleri nelerdir?
- 3- Piyano ve diğer klavyeli çalgıları müzik eğitiminde ne derecede kullanmaktadırlar?
- 4- Klavyeli çalgılar dışındaki çalgı gruplarını tercihine yönelik görüşleri nelerdir?
- 5- Yüksek öğrenim kurumlarında aldıkları piyano ve piyano eşlik derslerinin süre ve içeriğine yönelik görüşleri nelerdir?

Araştırmada veri toplama aracı olarak likert tipi beşli derecelendirme ölçeği kullanılmıştır. Kişisel bilgi formu ve araştırmaya yönelik olarak hazırlanan 44 yargının oluşturduğu iki bölüm halindeki anket, Ege Bölgesinde random yöntemiyle belirlenen Aydın, Burdur, Denizli, Muğla ve Uşak İl ve ilçe merkezinde İlköğretim okullarında görev yapan branş müzik öğretmenlerine uygulanmıştır. Verileri toplama aracı olarak kullanılan anketteki yargıların frekans değerleri, yüzde değerleri, standart sapmaları alınmış ve “t” testi yapılarak elde edilen sayısal değerler bulgular bölümünde tablo şeklinde verilmiş ve değerlendirilmiştir.

Araştırma sonucunda, müzik öğretmenleri görüşleri piyano ve diğer klavyeli çalgıların öğrencinin bilişsel, duyuşsal ve psiko motor gelişimine olumlu katkı sağladığı ve çağdaş müzik eğitiminde önemli bir yeri olduğu yönündedir. Aynı zamanda öğretmenlerin, klavyeli çalgıları ders içi ve dışı etkinliklerde büyük oranda tercih ettikleri saptanmıştır. Ancak müzik öğretmenlerinin eğitsel müzik eğitimi açısından yüksek öğrenim kurumlarında almış oldukları piyano ve piyano eşlik derslerinin süre ve içeriğini yeterli bulmadıkları gözlenmiştir. Dolayısıyla da piyano ve diğer klavyeli çalgıları müzik eğitiminde istenilen etkinlikte kullanamadıkları belirlenmiştir. Bu nedenle, piyano ve diğer klavyeli çalgıların çağdaş müzik eğitiminde doğru, etkin ve estetik bir yapı içerisinde kullanılmasında müzik eğitimi bölümlerindeki piyano, piyano eşlik ve armoni derslerinin ihtiyaç doğrultusunda düzenlenmesinin gerekli olduğu düşünülmüş, piyano dışında kullanılan org gibi klavyeli çalgıların ise derslerde daha verimli kullanılması için, müzik eğitimi bölümlerinde ders olarak verilmesi ve açılacak hizmet- içi kursların önemi ve gereği bir kez daha vurgulanmıştır.

ABSTRACT

The research entitled “The Use of The Piano and The Other Musical Instruments With Keyboard by Music Teachers and Its Contribution to the Education” has provided some basic problems as below :

1) What are the reasons of choosing the piano and other musical instruments with keyboard of music teachers who teach at primary education schools? 2) What are their opinions on the contribution of the piano and other musical instruments with keyboard? 3) In which level are the piano and other musical instruments with keyboard used in music education? 4) What are their opinions on choosing other instruments except musical instruments with keyboard? 5) What are their opinions on duration and the content of the piano and the piano accompaniment lessons which they are taught at university education?

In the research as datum collecting means, likert type fivefold grading criterion had been used. The public survey which has two parts, was made up as directed towards personal information form at the research. The survey which constitutes 44 decision, has been applied to music teachers in primary education in city and town centers of Aydın, Burdur, Denizli, Muğla and Uşak which were determined by random method in Aegean Region. As a datum collecting means, the frequency values, percentage and standard deviations of decisions in the public survey were calculated and the numerical results that were supplied by doing ‘t’ test were shown in the chart in diagnosis part and evaluated.

As a result of the research, music teachers agreed with the idea that the piano and other musical instruments with keyboard contribute to the awareness, perceptual, psyco motor progress of students in a positive way and they also have an important role in contemporary music education. Moreover; it was found out that music teachers mostly prefer musical instruments with keyboard both within and out of the lessons. Whereas ; it was also observed that the music teachers thought that the piano and the piano accompaniment lessons’ duration and contents are insufficient by means of educational music education. Consequently, it was determined that the piano an other musical instruments with keyboard are not used in music education as effective as required. So, the piano, the piano accompaniment and harmony lessons must be arranged in the directions of necessities in using the piano other instruments with keyboard, in effective, esthetic and correct way in contemporary music education. And also, except piano, another instruments with keyboard such as organ must be given as a part of lesson in music education lessons to use it more effectively and the importance of internal service structure is emphasized once again.

ÖN SÖZ

Çocukta yaratıcı gücün, zihinsel ve hayal gücünün gelişmesini sağlayan “müzik eğitimi” Çağdaş eğitimin temel taşlarından birini oluşturmaktadır. Bu bakımdan müzik eğitimi ile ilgili konuların araştırılması ve sorunlara çözüm önerileri getirilmesi büyük önem taşımaktadır. Hazırlanan araştırma; Piyano ve diğer klavyeli çalgıların, müzik eğitimi içerisinde, çocuğun bilişsel, duyuşsal ve psiko motor gelişimine etkisi ve müzik öğretmenlerinin bu çalgı grubunu ne derece etkin kullandıklarının belirlenmesi amacına yöneliktir.

Araştırma dört bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde, konuya ilişkin literatüre dayalı bilgi verilmiş, problem durumu, problem cümlesi, alt problemler, araştırmanın amacı, önemi, sınırlılıkları, sayıtları ve konu ile ilgili yapılan araştırmalar ele alınmıştır. İkinci bölümde, araştırma modeli, evren ve örneklem, ölçme aracının geliştirilmesi, verilerin toplanması, verilerin çözümü ve yorumlanması üzerinde çalışılmıştır. Üçüncü bölümde, elde edilen bulgular verilmiş ve bulguların yorumu yapılmıştır. Dördüncü bölümde ise sonuç ve öneriler yer almaktadır.

Araştırmanın yürütülmesi sırasında pek çok kişinin olumlu katkıları olmuştur. Burada adlarını anmak bana mutluluk verecektir. Öncelikle tez danışmanım Prof. Raif Gülcan'a ve araştırmanın her aşamasında yardımını gördüğüm Doç. Dr. Hüseyin Kıran'a içtenlikle teşekkür ederim.

Ayrıca istatistiksel işlemlerde yardımlarını esirgemeyen Doç. Dr. Abdurrahman Tanrıoğen'e, son düzeltmelerimde yardımda bulunan Yrd. Doç. Dr. Efe Akbulut'a, çalışmalarım boyunca zor günlerimde beni sürekli destekleyen Dr. Hülya Çermik'e ve aileme, son olarak da anketi sabırla yanıtlayan müzik öğretmenlerine teşekkür etmek isterim.

Bu çalışmamın konuyla ilgilenen tüm eğitimcilere faydalı olmasını diliyorum.

Haziran, 1999

M. Selin MİLLİ

İÇİNDEKİLER

	Sayfa
ONAY.....	I
ÖZET.....	II
ABSTRACT.....	III
ÖNSÖZ.....	IV
İÇİNDEKİLER.....	V
TABLolar DİZİNİ.....	VII
BÖLÜM I	
GİRİŞ.....	1
1.1. Sanat Eğitiminin Önemi.....	2
1.2. Müzik Eğitimi.....	3
1.3. Müzik Eğitiminde Öğretmen ve Müzik dersinde Kullanılan Çalgının Önemi.....	7
1.4. Piyano ve Diğer Klavyeli Çalgıların Müzik Eğitimindeki Yeri.....	10
1.2.1 Problem Durumu.....	12
1.2.2. Problem Cümlesi.....	14
1.2.3. Alt Problemler.....	14
1.2.4. Amaç.....	14
1.2.5. Önem.....	15
1.2.6. Sayılıtlar.....	15
1.2.7. Sınırlılıklar.....	15
1.2.8. İlgili Araştırmalar.....	16
BÖLÜM II	
ARAŞTIRMA YÖNTEMİ.....	21
2.1. Araştırma Modeli.....	21
2.2. Evren ve Örneklem.....	21
2.3. Ölçme Aracının Geliştirilmesi.....	22
2.4. Verilerin Toplanması.....	22
2.5. Verilerin Çözümü ve Yorumlanması.....	23

BÖLÜM III

BULGULAR ve YORUM.....	24
3.1. Deneklere İlişkin Bulgular.....	24
3.2. İlköğretim Okullarındaki Müzik Öğretmenlerinin Müzik Eğitiminde Piyano ve Diğer Klavyeli Çalgıları Tercih Etme Sebeplerine İlişkin Bulgular.....	30
3.3. İlköğretim Okullarındaki Müzik Öğretmenlerinin Piyano ve Diğer Klavyeli Çalgıların Müzik Eğitimine Katkısına Yönelik Görüşlerine İlişkin Bulgular.....	38
3.4. İlköğretim Okullarındaki Müzik Öğretmenlerinin Piyano ve Diğer Klavyeli Çalgıları Müzik Eğitiminde Kullanma Becerisine İlişkin Bulgular.....	43
3.5. İlköğretim Okullarındaki Müzik Öğretmenlerinin Klavyeli Çalgılar Dışındaki Çalgı Gruplarını Tercihine Yönelik Görüşlerine İlişkin Bulgular.....	50
3.6. İlköğretim Okullarındaki Müzik Öğretmenlerinin Aldıkları Piyano ve Piyano Eşlik Derslerinin Süre ve İçeriğine Yönelik Görüşlerine İlişkin Bulgular.....	54

BÖLÜM IV

SONUÇ ve ÖNERİLER.....	63
4.1. Sonuçlar.....	63
4.2. Öneriler.....	66
KAYNAKÇA.....	69
ÖZGEÇMİŞ.....	72
EKLER	
EK 1 Anket Formu	
EK 2 İzin Belgeleri	

TABLOLAR DİZİNİ

	Sayfa
Tablo 1 Öğretmenlerin Görev Yaptığı İlköğretim Okullarının İl veya İlçe Merkezine Göre Dağılımı.....	24
Tablo 2 Öğretmenlerin Mezun Olduğu Yüksek Öğrenim Kurumuna Göre Dağılımı.....	24
Tablo 3 Öğretmenlerin Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı.....	25
Tablo 4 Öğretmenlerin Mesleki Kıdeme Göre Dağılımı.....	25
Tablo 5 Öğretmenlerin Yüksek Öğrenim Kurumunda Piyano Eğitimi Alma Durumuna Göre Dağılımı.....	25
Tablo 6 Öğretmenlerin Yüksek Öğrenim Kurumunda Aldığı Piyano Eğitime Göre Dağılımı.....	26
Tablo 7 Öğretmenlerin Yüksek Öğrenim Kurumunda Aldığı Piyano Eğitiminin Süresine Göre Dağılımı.....	26
Tablo 8 Öğretmenlerin Özel Piyano Eğitimi Alma Durumuna Göre Dağılımı.....	26
Tablo 9 Öğretmenlerin Aldığı Özel Piyano Eğitiminin Süresine Göre Dağılımı.....	27
Tablo 10 Öğretmenlerin Piyano Dışında Çalabildikleri Klavyeli Çalgıların Dağılımı.....	27
Tablo 11 Öğretmenlerin Yüksek Öğrenim Kurumunda Piyano Dışındaki Klavyeli Çalgıların Eğitimini Alma Durumuna Göre Dağılımı.....	28
Tablo 12 Öğretmenlerin Yüksek Öğrenim Kurumunda Piyano Dışındaki Klavyeli Çalgılarda Aldığı Eğitim Süresine Göre Dağılımı.....	28
Tablo 13 Öğretmenlerin Piyano Dışındaki Klavyeli Çalgılarda Özel Eğitim Alma Durumuna Göre Dağılımı.....	29
Tablo 14 Öğretmenlerin Piyano Dışındaki Klavyeli Çalgılarda Aldığı Özel Eğitim Süresine Göre Dağılımı.....	29
Tablo 15 Öğretmenlerin Görev Yaptığı İlköğretim Okullarındaki Klavyeli Çalgıların Bulunma Durumu.....	29
Tablo 16 İlköğretim Müzik Öğretmenlerinin Piyano ve Diğer Klavyeli Çalgıları Müzik Eğitiminde Tercih Etme Sebeplerine İlişkin f ve % Değerleri.....	30
Tablo 17 Öğretmenlerin Mezun Olduğu Yüksek Öğrenim Kurumuna Göre Piyano ve Diğer Klavyeli Çalgıları Tercihine İlişkin t-testi Sonuçları.....	36
Tablo 18 Öğretmenlerin Eğitim Düzeyine Göre Piyano ve Diğer Klavyeli Çalgıları Tercihine İlişkin t-testi Sonuçları.....	37

Tablo 19	Öğretmenlerin Mesleki Kıdem Durumuna Göre Piyano ve Diğer Klavyeli Çalgıları Tercihine İlişkin t-testi Sonuçları.....	37
Tablo 20	Öğretmenlerin Aldığı Piyano Eğitimine Göre Piyano ve Diğer Klavyeli Çalgıları Tercihine İlişkin t-testi Sonuçları.....	38
Tablo 21	Öğretmenlerinin Aldığı Piyano Eğitimine Göre Piyano ve Diğer Klavyeli Çalgıları Tercihine İlişkin t-testi Sonuçları.....	38
Tablo 22	İlköğretim Müzik Öğretmenlerinin Piyano ve Diğer Klavyeli Çalgıların Müzik Eğitimine Katkısına İlişkin Görüşlerinin f ve % Değerleri.....	39
Tablo 23	Öğretmenlerin Mezun Olduğu Yüksek Öğrenim Kurumuna Göre Piyano ve Diğer Klavyeli Çalgıların Müzik Eğitimine Katkısına İlişkin Görüşlerinin t-testi Sonuçları.....	41
Tablo 24	Öğretmenlerin Eğitim Düzeyine Göre Piyano ve Diğer Klavyeli Çalgıların Müzik Eğitimine Katkısına İlişkin Görüşlerinin t-testi Sonuçları.....	42
Tablo 25	Öğretmenlerin Mesleki Kıdeme Göre Piyano ve Diğer Klavyeli Çalgıların Müzik Eğitimine Katkısına İlişkin Görüşlerinin t-testi Sonuçları.....	42
Tablo 26	Öğretmenlerin Aldığı Piyano Eğitimine Göre Piyano ve Diğer Klavyeli Çalgıların Müzik Eğitimine Katkısına İlişkin Görüşlerinin t-testi Sonuçları.....	42
Tablo 27	Öğretmenlerin Aldığı Piyano Eğitimine Göre Piyano ve Diğer Klavyeli Çalgıların Müzik Eğitimine Katkısına İlişkin Görüşlerinin t-testi Sonuçları.....	43
Tablo 28	İlköğretim Müzik Öğretmenlerinin Piyano ve Diğer Klavyeli Çalgıları Müzik Eğitiminde Kullanma Becerisine İlişkin f ve % Değerleri.....	44
Tablo 29	Öğretmenlerin Mezun Olduğu Yüksek Öğrenim Kurumuna Göre Piyano ve Diğer Klavyeli Çalgıları Müzik Eğitiminde Kullanma Becerisine ilişkin t-testi Sonuçları.....	48
Tablo 30	Öğretmenlerin Eğitim Düzeyine Göre Piyano ve Diğer Klavyeli Çalgıları Müzik Eğitiminde Kullanma Becerisine ilişkin t-testi Sonuçları.....	48
Tablo 31	Öğretmenlerin Mesleki Kıdeme Göre Piyano ve Diğer Klavyeli Çalgıları Müzik Eğitiminde Kullanma Becerisine ilişkin t-testi Sonuçları.....	49
Tablo 32	Öğretmenlerin Aldığı Piyano Eğitimine Göre Piyano ve Diğer Klavyeli Çalgıları Müzik Eğitiminde Kullanma Becerisine ilişkin t-testi Sonuçları...	49
Tablo 33	Öğretmenlerin Aldığı Piyano Eğitimine Göre Piyano ve Diğer Klavyeli Çalgıları Müzik Eğitiminde Kullanma Becerisine İlişkin t-testi Sonuçları.....	50
Tablo 34	İlköğretim Müzik Öğretmenlerinin Klavyeli Çalgılar Dışındaki Çalgı	

	Gruplarını Tercihine Yönelik Frekans ve Yüzde Değerleri.....	52
Tablo 35	Öğretmenlerin Mezun Olduğu Yüksek Öğrenim Kurumuna Göre Klavyeli Çalgılar Dışındaki Çalgı Gruplarını Tercihine İlişkin t-testi Sonuçları.....	52
Tablo 36	Öğretmenlerin Eğitim Düzeyine Göre Klavyeli Çalgılar Dışındaki Çalgı Gruplarını Tercihine İlişkin t-testi Sonuçları.....	53
Tablo 37	Öğretmenlerin Mesleki Kıdeme Göre Klavyeli Çalgılar Dışındaki Çalgı Gruplarını Tercihine İlişkin t-testi Sonuçları	53
Tablo 38	Öğretmenlerin Piyano Eğitimine Göre Klavyeli Çalgılar Dışındaki Çalgı Gruplarını Tercihine İlişkin t-testi Sonuçları	54
Tablo 39	Öğretmenlerin Piyano Eğitimine Göre Klavyeli Çalgılar Dışındaki Çalgı Gruplarını Tercihine İlişkin t-testi Sonuçları	54
Tablo 40	İlköğretim Müzik Öğretmenlerinin Aldıkları Piyano ve Piyano Eşlik Derslerinin Süre ve İçeriğine İlişkin Görüşlerinin f ve % Değerleri.....	55
Tablo 41	Öğretmenlerin Mezun Olduğu Yüksek Öğrenim Kurumuna Göre Piyano ve Piyano Eşlik Derslerinin Süre ve İçeriğine İlişkin Görüşlerinin t-testi Sonuçları.....	58
Tablo 42	Öğretmenlerin Eğitim Düzeyine Göre Piyano ve Piyano Eşlik Derslerinin Süre ve İçeriğine İlişkin Görüşlerinin t-testi Sonuçları.....	59
Tablo 43	Öğretmenlerin Mesleki Kıdeme Göre Piyano ve Piyano Eşlik Derslerinin Süre ve İçeriğine İlişkin Görüşlerinin t-testi Sonuçları.....	59
Tablo 44	Öğretmenlerin Piyano Eğitimine Göre Piyano ve Piyano Eşlik Derslerinin Süre ve İçeriğine İlişkin Görüşlerinin t-testi Sonuçları.....	60
Tablo 45	Öğretmenlerin Piyano Eğitimine Göre Piyano ve Piyano Eşlik Derslerinin Süre ve İçeriğine İlişkin Görüşlerinin t-testi Sonuçları.....	60
Tablo 46	Anketteki Tüm Yargılara İlişkin Aritmetik Orta, Standart Sapma ve Katılım Düzeyleri.....	61

BİRİNCİ BÖLÜM

GİRİŞ

“Biyo-kültürel ve sosyal” bir varlık olan insan, kendisini sürekli incelemesi bakımından evrende önemli bir yer edinmiştir. İnsanoğlu var oluşundan itibaren temel ihtiyaçlarını karşılamaya ötesinde anlama tutkusu ile bilgi üretmiş ve kendinde var olan yetenekleri geliştirerek kendinden sonraki nesle aktarma çabası içinde olmuştur. Toplumsallaşma süreci içinde olan insan, toplumsal bir varlık olduğunu ve olmaya devam edeceğini göstermek için, sürekli öğrenmiş ve öğretmiştir. Sosyal yaşamı en iyi şekilde sürdürürken, toplumun sürekliliğinin de sağlanması için yapılan tüm çalışmalar eğitim ve öğretimi gerekli kılmıştır.

Eğitim, yetişmekte olan bireylerin topluma sağlıklı ve verimli bir şekilde uyum sağlamalarına yardım etmek biçiminde tanımlanmaktadır (Varış,1994:1). Ertürk de (1993: 6) eğitimi, bireyin davranışlarında kasıtlı olarak istendik davranışlar meydana getirme süreci olarak tanımlar. En genel anlamıyla eğitim insanları belli amaçlara göre yetiştirme sürecidir. Bu süreçten geçen insanın kişiliği farklılaşır. Bu farklılaşmada eğitim sürecinde kazanılan bilgi, beceri, tutum ve değerler yoluyla gerçekleşir.

Gelişmiş olsun veya olmasın bütün toplumlar bir değişim süreci içerisinde bulunmaktadır. Toplumsal değişimler, bireyin gereksinimlerinde de değişimlere neden olmakta ve bu boyutta eğitime yeni sorumluluklar yüklenmektedir. Böylece toplumsal ve kültürel değişiklikler eğitim alanına da yansımaktadır. Eğitimin bu değişim ve gelişmelere uygun, istenilen niteliklerde olması, bireylerin çok yönlü yetiştirilmeleriyle sağlanacaktır. Çağdaş eğitim anlayışı bireylerin sadece zihinsel süreçlerine ağırlık veren bir eğitimi benimsememektedir. Çünkü bu durum, bilgileri arka arkaya sıralayan ancak bunları kullanmaktan ve sosyal ilişkilerde becerikli olmaktan bireyi yoksun bırakacaktır. Çağdaş eğitimin amacı bireyin bilişsel, duyuşsal ve psikomotor alanlarda birbirini tamamlar ve destekler nitelikte yetiştirilmesidir.

Çağdaş eğitim, insanın bütün gereksinimlerini en iyi biçimde karşılayabilmesi için gündelik “yaşama bilgi”siyle yetinmeyip, onun ötesinde “gerçeği ve doğruyu”, “yararlıyı ve kullanışlıyı” hem de “özgünü ve güzeli” aradığını ifade eder. Her biri kendine özgü bir bilgi alanı olan “bilim”, “teknik” ve “sanat”, insanın arayışlarının birer ürünü, yolu-yöntemi ve sürecidir (Uçan, 1996: 186).

Toplumun temel ögesi olan birey, toplumun çağdaşlık seviyesinin belirleyicisidir. Bireylerin bilim, teknoloji ve sanat alanlarındaki gelişimi, değişimi ve ortaya koydukları eserler, içinde yaşadıkları toplumun çağdaş gereksinimlerini karşılayarak, uluslar arası alanda geçerli olacak ve yeni ufuklar açabilecek nitelikte olmalıdır. Böylece birey üyesi olduğu toplumu da çağdaş uygarlık seviyesine taşıyacaktır.

1.1. Sanat Eğitiminin Önemi

Yirmi birinci yüzyıla çok az bir süre kalan günümüzde, çağdaş eğitim sürecinin temel bir parçası olarak kabul edilen sanat eğitiminin insan gelişimindeki önemi bilinen bir gerçektir. Sanayi ve teknolojik gelişmenin her geçen gün arttırdığı standart ölçüler ve makineleşme duygusu, insanlardaki estetik ve hümanist duyguların körelmesine neden olmaktadır. Bu nedenle sanat eğitimine verilen önem her geçen gün biraz daha artmaktadır. Konuyla ilgili olarak Kütahyalı (1985:12), “Çağımızın insanı yalnızca bilgi ve özdek (madde) yönünden değil duyguları ve sezgileri ile de çağımızın gerçeklerini içine sindirebilmeli ki ; hızla değişen dünyamızda, insanoğlunun düşebileceği yanlışları, belki bu yüzden, topluca uğrayabileceğimiz felaketleri önceden sezebilsin” der.

Russell, “Düşünce ve hayal dünyasının tam gelişebilmesi için büyük edebiyattan, dünya tarihinden, müzik, resim ve mimarlardan bir şeyler bilmek zorunludur. Dünyanın ne olabileceği anlayışına insanlar ancak hayal gücü yardımıyla varabilirler. Böyle bir anlayış olmadan “ilerleme” mekanik bir düzeyde ve önemsiz kalır” demektedir (Bezel, 1993: 22).

Bir toplumun uygar toplumlar arasında bulunduğunu gösteren en belirgin özelliklerinden birisi, sanat alanında çağın gereksinimlerini karşılması ve yeni ufuklar açabilecek yeterlilikte olmasıdır.

Türkiye Cumhuriyeti'nin kurucusu Atatürk, "*Sanatsız kalmış bir milletin hayat damarlarından biri kopmuş demektir*" ve "*Bir millet sanattan ve sanatkardan mahrumsa tam bir hayata malik olamaz*" (Baydar,1963:103) sözleri ile, insan yaşamında olduğu gibi milletlerin yaşamında da sanatın yerini ve önemini belirterek, sanat alanında çağdaşlığı yakalayamamış ve bu alanda yozlaşmış milletlerin varlıklarını sürdürmeyeceğini en iyi şekilde açıklamaktadır.

1.2. Müzik Eğitimi

Sanat, insanda estetik ve insancıl duyguların yanında yaratıcı gücün gelişmesine de önemli ölçüde katkı sağlar. Sanat eğitiminin olmadığı ya da yeterince etkili verilmediği toplumlarda, bilim ve teknolojide de ilerleme istenilen düzeyde olmayacaktır. Sanat dalları içerisinde insan yaşamının doğal bir parçası haline gelen "müzik", çağdaş eğitim içerisinde yer alan sanat eğitiminin önemli bir koludur.

Çocukların beyin ve hayal gücü gelişimine yardımcı olan ve çocukların başarılı olmalarında etkili olan müzik eğitimi, çağdaş eğitimin temel taşlarından biridir. Yirmi birinci yüzyılda çağdaş eğitimin önemli unsurlarından biri olan müzik eğitimiyle, müziğin bireye dolayısıyla topluma kazandırdığı olumlu niteliklerin en üst düzeyde verilmesi amaçlanmıştır. Müzik eğitimiyle "XXI. yüzyıl insanına kazandırılması hedeflenen davranışlar nelerdir?" sorusuna yanıt aranırken geçmişte müzik eğitimiyle insana kazandırılmak istenen olumlu davranışları ve tarihte yer alan müzik ve bilim adamlarının sözlerine de kısaca değinilmesi uygun bulunulmuştur. Bu nedenle günümüze dek ulaşan müzik ile ilgili bazı sözlere, müziğin önemini belirtmesi amacıyla yer verilmiştir.

M.Ö. 4000 yıllarından başlayarak M.Ö. 850 yıllarına kadar değişik uygarlıkların beşiği olan Eski Mezopotamya'daki yaygın inanca göre ses aralıklarında uzay uyuşumunun sırları yansıyor ve tapınaklarda bu nedenle müzik, astronomi ve matematikle birlikte öğretiliyordu (Yener, 1983: 13).

M.Ö. 300 yıllarında Çin’de ise müziğin toplumda nasıl bir yeri olduğunu Confucius’ un (M.Ö 551- 478) müziğin önemine değinen sözlerinden öğrenebiliriz; *“Bir toplumun müziği bozuldu mu, o toplumda pek çok şey bozulmuş demektir. Müzik sahiplerinin karakter ve duygularını yansıtır. İyi müzik insanlara sükunet verir, onları iyi yürekli yapar, insanlar arasında dostluk, birlik kurar”* (Dinçer, 1988: 41).

Doğu dünyasında olduğu gibi Eski Yunanlılarda da müziğin büyüsel bir anlamı vardı. Gündelik yaşayışlarında Yunanlıların büyü-musiki düşünceleri daha çok beden ve ruhun eğitimi ve ruhun yücelmesinde toplanıyordu. Eski Yunan’da iyi yapılanmış müziğin devlet ve insan üzerindeki tinsel ve tensel etkisinin önemli olduğu görüşü hakimdi. Bu yüzden ezginin insanı eğitici niteliği göz önünde tutularak müzik yapma, öğretimin ve bilgeliğin en önde dallarından biri olarak görülüyor, okullarda müzik, dilden ve aritmetikten önce geliyordu (Sachs, 1965: 19).

Müziği toplumsal eğitimin en uygun aracı olarak gören Eflatun (M.Ö 400) ise müzik eğitimine verdiği değeri şu sözleriyle yansıtır, *“Estetik eğitim ahlak eğitimini de etkiler. İnsan ruhu güzelliklerle yücelir. Müzik bir güzellik ve iyilik aracıdır. Yönetenleri ve yönetilenleriyle bütün toplumun ruh sağlığı müzik eğitimine bağlıdır. Bu bakımdan müzik, birey ve toplum eğitiminin temeli olmalıdır”* (Dinçer, 1988: 41).

Eskinin müzik teorisi, matematik ve astronomideki ortak bilgi görüşü ortaçağda daha sonra da Rönesans’ta geometri, aritmetik, müzik ve astronomi bileşimini getirdi (Yener,1983: 13). Rönesans toplumu bir aydından şarkı söyleyip çalgı çalmasını istiyor, sanatçı ve düşünürlerde müzik teorisi bilgisi ilk koşul olarak kabul ediliyordu.

Tarihte olduğu gibi günümüzde de toplumları oluşturan bireyler, yukarıda sayılan özelliklere ne kadar çok sahip ise, bireylerin oluşturduğu toplumlar da içinde yaşadıkları çağın gereklerini en iyi şekilde yerine getirerek XXI. yüzyıldaki çağdaşlaşma yarışında en ön sıralarda yerlerini alacaklardır.

Müzik eğitimi şarkı söyleme, çalgı çalma, müziksel işitme, okuma ve yazma, yaratıcılık ve müzik dinleme çalışmalarının yapıldığı bir süreçtir. Bu süreç içerisinde bireye müzik yapma, yaratma, dinleme (tüketme), müzikle oynama vb. etkinlikler yoluyla fiziksel, devinişsel ve bilişsel yönlerden sağlıklı bir arınım ve doyum sağlamanın yanısıra, bireyin müzikal açıdan olduğu gibi sosyal ve kültürel açıdan gelişmesi ve olumlu davranışlar kazanması hedeflenir. Müzik eğitiminde bireyin müzikal açıdan; temel müzik bilgilerine sahip, müziği seven, kendi müziksel yetenek ve davranışlarının farkına varan ve bu yeteneklerini sergileyebilen, estetik değer taşıyan

sanat müziğini diğer müzik türlerinden ayırabilecek müzik kültürüne sahip olarak yetiştirilmesi amaçlanmaktadır. Bireysel ve sosyal açıdan ise; kendisiyle barışık, kendine güvenen, kendini ifade edebilen, doyumlu ve sağlıklı bir ruh yapısına sahip, yeni fikirler üretebilen, çevresiyle olumlu ilişkilerde bulunan, sorumluluk sahibi, disiplinli dolayısıyla alanlarında başarılı, barış, sevgi, saygı, gibi insancıl duyguları gelişmiş olması hedeflenir.

Müzik eğitiminin üç ana türü vardır. Bunlar;

1. Mesleki Müzik Eğitimi: Müzik alanının bütünü, bir kolunu ya da dalını, meslek olarak seçen, müziğe belli düzeyde yetenekli kişilere yönelik olup dalın işin ya da mesleğin gerektirdiği müziksel davranışı ve birikimi kazandırmayı amaçlar. Mesleki müzik eğitiminde müziği bizzat yaparak yaşamının ötesinde, onu bilgili, bilinçli, düzenli, planlı, yöntemli, kurallı ve yeterli olarak yaratan seslendiren/yorumlayan, kuramlayan, araştıran, uygulayan ve öğreten sanatçı, bilimci, eğitimci ve teknoloji yetiştirmeye dönük bir strateji uygulanır.

2. Özengen Müzik Eğitimi: Müziğe ve müziğin belli bir dalına özengence ilgili, istekli ve yetkin olanlara yönelik olup, etkin bir müziksel kalıtım, sevk ve doyum sağlamak ve bunu olabildiğince sürdürüp geliştirmek için gerekli müziksel davranış kazandırmayı amaçlar. Özengen müzik eğitimi, ilköğretim ve liselerde daha çok eğitsel kol çalışmaları seçmeli ses ve çalgı toplulukları, seçmeli koro ve orkestra çalışmaları, seçmeli bireysel ve toplu müzik kursları isteğe bağlı müzik etkinlikleri ve yarışmalar yoluyla gerçekleşir. Özengen müzik eğitimi örgün olmayan yani yaygın eğitim denilen boyutta önem taşır. Özengen müzik eğitiminde müziği herhangi bir parasal karşılık beklemezsiniz, yalnızca zevk ve doyum sağlamak için yaparak yaşayan müzikseverler ve amatör müzikçiler yetiştirmeye dönük bir strateji uygulanır.

3. Genel Müzik Eğitimi: İş-meslek, okul, bölüm, kol-dal ve program ayrımı gözetmeksizin, her düzeyde, her aşamada, herkese yönelik olup, sağlıklı, dengeli bir "insanca yaşam" için gerekli asgari-ortak müzik kültürünü kazandırmayı amaçlar. Bu nedenle genel müzik eğitimi herkes için zorunludur veya zorunlu olmak durumundadır. Okul öncesi ve ilköğretim evrelerindeki genel müzik eğitiminde bireye asgari-ortak temel müzik kültürü kazandırılırken, çeşitli müziksel araç ve gereçlerle tanışma, çalışma

ve kendini müziğin belli başlı davranış boyutlarında deneme olanağı verilir. Önceleri devinişsel ve duyuşsal ağırlıklı olan bu süreç içinde yavaş yavaş bireyin yapısına ve eğilimine en uygun müziksel araç-gereç ve alan belirlenir. Birey, bu belirlemeye dayalı olarak yetiştirilir. Bu durum ortaöğretim ve üniversitelerde geliştirilerek devam ettirilmeye çalışılır. Günümüz genel müzik eğitiminde daha çok müziği bilgili, bilinçli, görgülü ve duyarlı bir anlayış ve yaklaşımla haz duyup zevk alarak kullanan ya da tüketen kitleler yetiştirmeye dönük bir strateji uygulanır (Uçan, 1994: 26-29).

Müzik eğitiminin bir bütün olarak gelişmesi bu üç türün birlikte gelişimi ile mümkün olacaktır. Bunlardan okullarımızda verilen genel müzik eğitimiyle kişiye kazandırılmak istenen bilgi, beceri, duygu ve davranışlar daha sonra sırayla aile ve topluma da yansiyarak toplumun müzik anlayışının temeli oluşturacaktır. Müzik eğitiminde istenilen düzeyin yakalanması için anaokulundan üniversiteye kadar uzanan düzeyli ve çağdaş genel müzik eğitimine ihtiyaç vardır. Bu eğitimin verileceği yer okuldur.

Uluslar arası düzeyde müzik eğitime baktığımızda müzik artık salt bir “eğitim aracı” olarak ele alınmamaktadır. Tam tersine müzik, okullarda müzik derslerinin asıl konusu ve ekseni olmuştur ve olmaktadır. Müzik bugünün okulunda öğrencilere kazandırılması gereken bir “teknik” bir “dil” bir “beceri”dir (Okyay, 1990: 57).

Doğaldır ki, Türk Milletinin her alanda ilerlemesini ve çağdaşlık yarışında en ön sıralarda olmasını isteyen ve bunun için olması gereken tüm yenilik ve gelişmelerin yapılmasında öncü olan M. Kemal Atatürk sanat alanında özellikle de müzik alanında yapılacak değişim ve gelişimin öneminden şöyle söz eder; *“Arkadaşlar! güzel sanatların hepsinde ulus gençliğinin ne türlü ilerlemesini istediğinizi bilirim. Bu yapılmaktadır. Ancak bunda en çabuk ve en önde götürülmesi gerekli olan Türk Müziğidir. Bir ulusun yeni değişikliğinde ölçü müzikte değişikliği alabilmesi ve kavrayabilmesidir”* (Kocatürk, 1971: 148).

Bu nedenle, müzikte istenilen değişim ve gelişim sağlanabilmesinde temel şartlardan biri, sistemli bir müzik eğitimidir.

Yönetken, *“Türkiye’deki Müzik Eğitiminin Önemi”* başlıklı yazısında okul müzik eğitiminin önemini vurgulayarak sistemli bir okul müzik eğitimine her ulustan daha fazla muhtaç olduğumuzu ve yeni nesle müzik eğitiminin ancak okullarda verilebileceğini de belirtmiştir. *“Çocuklarımızı, gençlerimizi müziğe, müzik etkinliklerine yöneltmekten çekinmeyelim müziği seven çocuk insanı sever insanları,*

toplumu sever, yaşamı sever, eşsiz bir ruh kudreti ve zenginliği kazanır. Müzik bir güzellik ve eğitim aracıdır” (Yönetken, 1996: 20).

Müzik bir sanat, bilim ve dildir. Bu dili, çocukluktan itibaren öğrenmeye başlayalar ileri yaşlarda öğrenmeye başlayanlardan daha çabuk öğrenir ve başarılı olurlar. Özellikle de ilköğretim yıllarında verilen genel müzik eğitimi, müzik eğitiminin temelini oluşturur. İlköğretimdeki müzik eğitiminin yeterli olmaması halinde çocuğun müzik eğitimi açısından gelişmeye en uygun en verimli çağları kaybedilecek ve ilköğretimden sonraki okul yıllarında verilecek olan müzik eğitimde ise istenilen başarı düzeyinin yakalanması güçleşecektir.

Yukarıda sayılan nedenlerden dolayı çocukluğun dokuz ile on ikinci yaşları arasını içine alan dönemin, müzik davranış bilimcileri ve eğitimcilerince, müziksel güçlerin biçimlendirilmesi açısından çok önemli bir dönem olarak görülmektedir. Böylece bu aşamadaki müzik eğitimi özel bir önem kazanır (Uçan 1994: 15-16).

Çocukta müziği tanıttak, sevdirecek, müzik dinleme, müzik yapma ve yaratma alışkanlığı kazandıracak olan müzik dersinin amaçları ses, kulak ve zevk eğitimidir. Ses eğitimiyle; nefes ve ses alıştırmaları, tek tek ve grupça veya gruplarca şarkı söyleme, toplu ses eğitimi ve koro eğitimi, kulak eğitimiyle; bona, solfej, ritmik, ezgisel ve çoksesli işitme, müzik belleği, müzikal dikkatin gelişmesi, zevk eğitimiyle; müzik dinleme alışkanlığı kazandırma ve müzik zevkinin geliştirilmesi amaçlanır.

Müzik eğitiminin niteliği çağın getirdiği gelişmelere uygun olarak hazırlanan programlar, modern araç-gereçler, dersin işlenmesi için uygun fiziki ortam, alan bilgisi ve pedagojik formasyon bilgisi bakımından yetkin öğretmenlerle artırılabilir.

1.3. Müzik Eğitiminde Öğretmen ve Müzik Dersinde Kullanılan Çalgının Önemi

Türkiye’yi çağdaş uygarlığa taşıyacak olan, çağdaş eğitim programlarının etkin bir şekilde uygulanabilmesinde, eğitimin temel öğelerinden biri olan öğretmenin rolü önem taşır. Öğretmenin başarılı bir eğitim verebilmesinin şartı, yüksek düzeyde alan bilgisi ve pedagoji bilgisi ile donatılmış olmasından geçer. Müzik eğitiminde de öğretmen, müzik dersini etkin kılacak unsurların başında gelir.

Çağdaş müzik eğitiminde müzik öğretmenlerinin amacı, yetiştirdiği nesle müziği sevdirmek, kendi müzik kültürünü tanımanın yanı sıra, sanatsal değeri olan müzik eserlerini seçebilmelerini sağlayacak müzik kültürünü geliştirmek, çok sesli sanat müziğini bir yaşam biçimi haline getirecek nitelikte eğitim vermek olmalıdır.

Genel müzik eğitimcisinin özellikleri şu şekilde sıralanmıştır:

Bireysel Beceriler Yönünden :

- 1- Kendi alanında ve diğer alanlarda öğrenmeye devam etmelidir.
- 2- Diğer kişileri etkilemelidir.
- 3- Yeni gelişmeleri öğrenip değerlendirmelidir.
- 4- Hayal güçlerini kullanmalıdır.
- 5- Öğretmenin rolünü anlamalıdır.

Yeterlilik Yönünden :

- 1- Çalgılarını müzikal anlayış ve teknik yeterlilik ile çalabilmelidir.
- 2- Eşlik yapabilmelidir.
- 3- Çalgılarının özelliklerini tanımalıdır.
- 4- Müzik türlerinden doyurucu ya da yetersiz olanı ayırt edebilme ve onu açıklayabilme yeteneğine sahip olmalıdır.

Profesyonellik Yönünden :

- 1-Kendisini eğitime adanmış bilgili müzisyen kavramını her an yansıtmalıdır.
- 2- Çağdaş eğitimsel düşünce ile benzerliğini açıklayabilmelidir (Bayraşa; 26).

Okul çağlarının ilk yıllarında verilecek müzik dersi öğrencinin müziksel gelişimi için önem taşır. Ancak öğrenci bu eğitimden zevk almalıdır. Bu yüzden ilköğretimdeki müzik dersinin kuramsal bilgilerden çok, eğlendirirken eğiten, sevilerek neşe içinde işlenen, öğrenciyi etkin ve düzeyli müzikal bilgiyle donatırken, estetik ve insancıl duygularının da gelişmesini ve oluşmasını sağlar nitelikte olmasına özen gösterilmelidir. Böyle bir eğitim için ise gereken şartlardan birisi de müzik öğretmenin çalgısını etkin kullanmasıdır. Müzik aletleri, öğretmenin müzik derslerinde ses, kulak ve beğeni eğitimi çalışmalarındaki müzik bilgisini ve müzikal yeteneklerini öğrenciye daha iyi aktarmasını sağlayacaktır. Özellikle de zevk eğitimde öğrencinin yaş ve müzikal gelişimi dikkate alınarak seçilen sanat eserlerinin, öğretmenin kendi çalgısıyla sunması,

öğrencinin dikkatinin çekilmesi, müziği sevmesi ve müzik beğenisinin gelişimi açısından önemli olduğu gibi, öğretmenin de, öğrenciler üzerinde saygı ve hayranlık yaratmasında etkili olacaktır.

Okul müzik eğitiminde, hedeflenen davranışların kazandırılması için müzik dersinin sadece teorik bilgi olarak değil, uygulamalı olarak yani müzik yaparak, çalgı çalıp şarkı söyleyerek gerçekleştirileceği söylenebilir. Bunun içinde müzik sınıfında en gerekli olan unsurlar arasında vurmali, üflemeli, yaylı ve tuşlu çalgılar sayılabilir.

Macar müzik eğitimcisi Kodaly, *“Müzik öğrenmek değil, müzikle birlikte öğrenmek esastır. Çünkü müzik eğitimi, diğer eğitim kolları için sınırsız olanaklar içermektedir. Müzik bir ders gibi değil, bireye yaparak, yaşayarak öğretmede etkin bir sanat dalı olarak kullanılmalıdır. Aynı zamanda müzik eğitiminin dersi monotonluktan uzak, yaratıcı düşünciyi geliştirici, bilgilendirici bir eğitim olması sağlanmalıdır. Bunun içinde müzik dersi, müzik aletlerinin yardımıyla işlenmelidir.”* diyerek konunun önemini belirtmiştir (Kamacıoğlu, 1990: 53).

Konuyla ilgili olarak Bayraktar, müzik öğretmenin eğitimci kimliğinin yanı sıra sanatçı kimliğinin de önemli olduğunu, çünkü müziğin bir sanat dersi olduğunu söyler ve öğretmenin müzik dersinde kullanacağı temel çalgının hangisi olması gerektiği konusunda da fikirlerini şöyle belirtir,

“Müzik öğretmeni sanatçı kimliğiyle öğrencileri etkilemek zorundadır, çünkü bir anlamda sınıfta varoluş nedeni budur. Müzik sanatı açısından becerisi üst düzeyde olan ve kullandığı araç, gereçlerle farklılığı olan müzik öğretmeni öğrencilerin beğenisini, hayranlığını kazandığı ölçüde sanat adına başarılıdır, etkindir, yol göstericidir. Müzik öğretmenin çevresinde etkili olabilmesinin önemli bir yolu, bir yada birkaç çalgıyı yeterince iyi çalabilmesine ve öğretebilmesine bağlıdır.”

“Müzik eğitimcisi hangi çalgıyı, hem kendi müzik anlayışını yükseltmesi açısından, hem de gelecekte öğretebilmesi ve kullanabilmesi açısından öğrenmelidir.

Yeni müzik öğretmeni modeli teknolojinin olanaklarını üst düzeyde kullanan, yaratıcı bilgilerden yararlanarak kendine özgü niteliği olan bir modeldir.

Bu modelinde temel çalgısı, tüm dünyada ve yurdumuzda çok ilgi gören klavyeli çalgılardır. Buna temel olarak da müzik öğretmenin öğreneceği temel çalgı, ana çalgı piyano' dur. Diğer çalgılara göre başlaması ve gelişmesi daha üst düzeydedir. Sabit perdeli bir çalgı olması, solfej, teori vb. gibi derslere katkısının üst düzeyde oluşu, sanat müziğini öğrenme açısından çok önemlidir. Bir de dünyanın yeni klavyeli çalgılara verdiği önem de göz önünde tutulursa piyano çok avantajlı duruma geçmektedir” (Bayraktar, 1990: 162-165).

1.4. Piyano ve Diğer Klavyeli Çalgıların Müzik Eğitimdeki Yeri

Çağdaş müzik eğitiminde müzik aletlerinin içerisinde özellikle “piyano” ve gelişmiş teknolojinin ürünleri olan “elektronik piyano”, “org” vb. klavyeli çalgıların müzik eğitimi dersindeki yeri ve önemi nedir? sorusuna yanıt arar iken, Yönetken, müzik öğretiminde kullanılması en uygun ve en yararlı çalgının piyano olduğunu söyleyerek piyanonun teknik özelliklerini şöyle belirtmiştir :

“Bu çalgıda entonasyon zorluğu ve bozukluğu söz konusu olmaz, sabit perdelidir. Parmağın bastığı yerden (piyanonun akordu bozuk olmamak koşuluyla) doğru ses çıkar. Aletin ses sınırları geniştir. Hem kadın (ya da çocuk), hem erkek ve hem de aletlerin seslerini verebilen geniş ses yelpazesine sahiptir. Piyanoda her türlü ajilite (çabukluk) mümkündür. Kısa değerde sesler kolayca çıkarılır. Armonik ve poli fonik karaktere sahiptir. Çoksesli kulak eğitimine en uygun alettir. Armonik eşlik çalgısıdır. Her çeşit çok sesli eserin redüksiyonu icra edilebilir. Koral ve orkestral eserler çalınabilir. Büyük eserlerin analizine sahiptir. Edebiyatı zengindir” (Yönetken, 1996: 69).

Müzik aletlerinden klavyeli aletler özellikle piyano, çok sesli, yaratıcı, dinlendirici ve inceltici bir yapıya sahip oluşuyla, sanatsal ve eğitimsel olarak kendini ispatlamıştır. Piyano ve diğer klavyeli çalgılarla yapılan, müziksel işleme okuma ve yazma, ses eğitimi, şarkı öğrenimi gibi çalışmalarla öğrencinin bilişsel alan gelişimine, piyano ve diğer klavyeli çalgılar eşliğinde yaptıkları ritimli hareket ve oyunlarla devinimsel alan gelişimine, şarkı söylerken, çalgı çalarken ve zevk eğitiminde piyanoyla öğrencilere çalınacak estetik yapıda düzeyli eserlerle öğrencinin müzik beğenisinin gelişimi, müziği sevmesi ve müzik yapma isteğinin artması gibi duyuşsal alan gelişimine katkı sağlanabilir.

Piyano çoksesli yapısıyla da, ilköğretimden yüksek öğretime kadar bütün eğitim kurumlarında sanatsal ve eğitsel açıdan yerini almıştır. Piyano, öğrenciye çoksesliliği, tanıtarak çağdaş düşünce yapısını kazandırmada etkindir. Çoksesli düşünce yapısını benimsemiş olan birey, birbirini dinlemeyi, birbirine saygı duymayı ve birey olarak bütün içindeki görevini en iyi şekilde yaparak sorumluluk almayı bilen davranışlar geliştirecektir. Böylece çağdaş ve demokratik düşünce yapısının temellerinin atılması daha kolay olacaktır.

XXI. yüzyılın ikinci yarısından itibaren hızlı teknolojik gelişmelerin her alanda olduğu gibi sanat alanını da yoğun bir biçimde etkilediği görülmektedir. Teknolojinin

getirdiği yenilikle beraber piyano dışındaki klavyeli çalgılarda müzik eğitiminde yerini almıştır.

Bayraktar, klavyeli çalgıların özelliklerini şu şekilde belirtmektedir;

“Müzik teknolojisinin geliştirdiği klavyeli çalgıların olanakları çok yüksektir. Değişik ses rengi olanaklarının çok olması, ritim çalgılarını bünyesinde bulundurması, kolay ve zengin eşlik yapabilme olanaklarını kendinde bulundurması gibi. Müzik öğretmenleri bu olanakları kullanarak öğrencilerin ilgisini çekebilmekte, değişik özellikleri kullanarak dersi monotonluktan kurtarabilmektedir. Örneğin bir ezgiyi önce flüt sesi rengiyle, sonra org sonra elektro piyano vb seslerle öğrenciye sunabilir. Aynı parçayı önce bir eşlikle sonra değişik bir otomatik eşlikle renklendirebilir. İsterse buna ritim ekleyebilir. İsterse yalnızca bir piyano yada klavsen sesiyle eşlik yapabilir, çalabilir. Yada önceden kayıt ettiği parçayı sınıfta dinletebilir. Gelişen müzik teknolojisi çok renkli bir müzik dersi için çok zengin olanaklar sunmaktadır” (Bayraktar, 1990: 161-165).

Özetle bireylerin yaşadıkları yüzyıldaki gelişmelere uygun bilgi ve becerilerle donatılmış, özgür ve yaratıcı düşüncelere sahip olarak yetiştirilmesi ancak bilim ve teknoloji yanı sıra sanat eğitiminin de etkin ve düzeyli bir şekilde verilmesiyle sağlanacaktır.

Sanat eğitiminin önde gelen dallarından biri olan müzik eğitiminin de gelişen teknoloji ve çağın gereklerini karşılayacak düzeyde olması, istenen özelliklere sahip bireyler yetişmesinde önemli bir faktördür.

Ancak gelişen teknolojiye paralel olarak verilecek olan müzik eğitimi her zaman sanatın insan ruhunu yüceltici ve inceltici boyutunu taşımalıdır. Teknolojinin beraberinde getirdiği imkanlardan estetik boyutu zedelemeyen ve bu boyuttan ödün vermeden gelişen, yenilenen ve değer taşıyan sanat eğitimi verilmesine özen gösterilmelidir.

Başta “Piyano” olmak üzere “Klavyeli” Çalgıların, Türkiye’de özellikle de müzik eğitiminin verilmesinin en önemli devre kabul edilen, ilköğretimdeki müzik eğitimine katkısının neler olduğunun belirlenmesi ve bu eğitimi verecek olan müzik öğretmenlerinin bu sınırsız olanaklara sahip çalgılardan en etkili şekilde yararlanabilme konusu çağdaş müzik eğitiminde önemli bir yere sahiptir.

1.2.1. Problem Durumu

XXI. yüzyıla girilmesine kısa bir zaman kalan günümüzde “bilgi toplumu” denilen bir aşamaya geçiş süreci yaşamaktadır. Bilgi toplumunun ihtiyaç duyduğu insan bilgili olmanın yanında, bilgiyi kullanabilen insan olmak zorundadır. Bu nedenle kalkınmışlık süreci içerisinde olan ülkeler bireylerini eğitmeyi toplumsal bir görev olarak kabul etmektedir. Çağımızda, insanlığın her açıdan gelişmesi ve ilerlemesi için kuşkusuz en önemli unsur eğitimidir.

Eğitimin istenilen niteliklere uygun ve üst düzeyde gerçekleşmesi bireylerin çok yönlü yetiştirilmeleri ile sağlanacaktır. Çağdaş eğitim anlayışı bireylerin sadece zihinsel süreçlerine ağırlık veren bir eğitimi benimsemez. Böyle bir durumda çocuk, bilgileri arka arkaya sıralayan ancak bunları kullanmaktan ve sosyal ilişkilerde becerikli olmaktan yoksun kalacaktır. Bu nedenle bireyler bilişsel, duyuşsal ve psikomotor alanda, birbirini destekler nitelikte yetiştirilmelidir.

Duyuşsal alan, bireylerin kişilik yapısı oluşturmalarına yardımcı olma özelliğine sahiptir. Çünkü duyuşsal bakımdan belli bir olgunluğu yakalamış birey kendine güvenen, yaptığı hatalardan yola çıkarak doğruyu bulabilen, estetik duygulara sahip, insancıl bir bireydir. Bu noktada bireylerin duyuşsal boyutta gelişimlerinde sanat eğitimi önemli bir yer tutmaktadır.

Güzel sanatların etkin ve yaygın kollarından biri olan müziğin, sanat eğitimi içerisinde önemi büyüktür. Müzik eğitimi; bireyde müziksel bilgi, yetenek ve beğeni oluşup, gelişmesini sağlamanın yanı sıra bireysel, toplumsal ve kültürel bir çok özelliğin de bireye kazandırılmasına imkan tanımaktadır.

Müzik eğitiminin erken yaşlarda verilmesi, yukarıda belirtilen özelliklerin çocukta daha çabuk ve etkili olarak gelişmesini ve oluşmasını sağlar. Bu nedenle özellikle çocuğun yeteneklerinin en hızlı şekillendiği 7-12 yaş arası ilköğretim yıllarında verilen genel müzik eğitiminin, müzik eğitimi sürecinde önemi büyüktür.

Müzik eğitiminin niteliği çağın getirdiği gelişmelere uygun olarak hazırlanan programlar, modern araç-gereçler, dersin işlenmesi için uygun fiziki ortam, alan bilgisi ve pedagojik formasyon bilgisi bakımından yetkin öğretmenlerle arttırılabilir.

Türkiye’deki müzik eğitimi bölümlerinin temel amaçlarından birisi de ilköğretim ve orta öğretimde müzik eğitimi derslerini okutacak ve çalışmalarını yönetecek, çevresinde bu konuda rehber olabilecek nitelikte öğretmen yetiştirmektir.

Müzik öğretmenleri, müzik eğitimi sorunlarının farkında olan ve bu sorunlara çözüm yolları arayan kişiler olmalıdır. Çağdaş müzik eğitiminde müzik öğretmenlerinin amacı, yetiştirdiği nesle müziği sevdirmek, kendi müzik kültürünü tanımanın yanı sıra, sanatsal değeri olan müzik eserlerini seçebilmelerini sağlayacak müzik kültürünü geliştirmek, çok sesli sanat müziğini bir yaşam biçimi haline getirecek nitelikte eğitim vermek, olmalıdır.

Belirlenen amaçlara ulaşabilmek için, müzik eğitimi bölümlerinde dört yıllık lisans programında okutulan dersler arasında çalgı eğitimi ile ilgili dersler önem taşır. Çünkü çocukta gelişmesi istenen müzikal bilgi, beceri ve davranışların oluşmasında gereken şartlardan birisi, müzik öğretmenin çalgısına hakim olması ve müzik eğitimi ders içi ve ders dışı etkinliklerinde çalgısını etkin ve bilinçli bir şekilde kullanmasıdır. Öğretmenin kullandığı çalgı, hem ders içi; ses eğitimi, müziksel işitme, okuma ve yazma eğitimi, zevk eğitimi çalışmalarında hem de ders dışı; koro ve solo ve orkestra etkinliklerinde, müzik eğitimi açısından oldukça etkili ve önemlidir. Müzik öğretmenin de çağdaş bir müzik eğitiminin gereklerini yerine getirmek, yaratıcılığını kullanabilmek ve sanatçı kimliğini olabildiğince ön plana taşımak için kullandığı çalgı önemlidir.

Bayraktar (1990: 165), "*Yeni müzik öğretmeni modelinin temel çalgısının, tüm dünyada ve yurdumuzda çok ilgi gören klavyeli çalgılardır. Buna temel olarak da müzik öğretmenin öğreneceği temel çalgı piyano*" demektedir. Çünkü piyano; çok sesli olması, entonasyon bozukluğu olmaması (akordu bozuk olmamak koşuluyla), ses sınırı ve gürlüğü açısından müzik eğitimine elverişli, eşlik çalgısı ve solo çalgı olarak kullanılabilen bir çalgıdır.

Çağdaş eğitimde teknolojik gelişmeleri kullanarak eğitim düzeyi daha üst seviyelere taşınabilir. Teknolojide büyük bir hızla yaşanan gelişim ve değişim, her alanda olduğu gibi sanat alanında da etkisini göstermektedir. Müzik eğitiminde de teknolojik gelişmelerin kullanılması önemlidir. Ancak, teknolojinin getirdiği yeniliklerin, müzik sanatının insanlara kazandırdığı estetik yapıyı bozmadan, zedelemeyen kullanılmasına özen gösterilmelidir. Org gibi klavyeli çalgılar teknolojinin getirdiği yenilikler ve olanaklardan faydalanmamızı sağlayan gelişmiş çalgılardır. Değişik ses ve ritim olanaklarına sahip, çoksesli, kolay ve zengin eşlik yapabilen, kayıt özelliğiyle değişik eserlerin çalınmasına imkan veren yeniliklerin doğru ve bilinçli bir şekilde kullanılması modern eğitime katkı sağlayacaktır.

Bu nedenle, müzik öğretmenlerinin çağdaş müzik eğitimindeki ders içi ve ders dışı etkinliklerde piyano ve diğer klavyeli çalgıları ne derece etkin kullanabildiklerinin belirlenmesi ve piyano ve diğer klavyeli çalgıların müzik eğitime katkılarının ne düzeyde olduğu bu araştırmanın problemini oluşturmaktadır.

1.2.2. Problem Cümlesi

“İlköğretim Okullarında Piyano ve Diğer Klavyeli Çalgıların Müzik Öğretmenleri Tarafından Kullanımı ve Eğitime Katkıları” nelerdir?

1.2.3. Alt Problemler

Ana Probleme ilişkin geliştirilen alt problemler şu şekilde ifade edilmiştir.

İlköğretim okullarında görev yapan müzik öğretmenlerinin,

1. Piyano ve diğer klavyeli çalgıları tercih etme sebepleri nelerdir?
2. Piyano ve diğer klavyeli çalgıların müzik eğitime katkısına yönelik görüşleri nelerdir?
3. Piyano ve diğer klavyeli çalgıları müzik eğitimde ne derece kullanmaktadırlar?
4. Klavyeli çalgılar dışındaki çalgı gruplarını tercihine yönelik görüşlerini nelerdir?
5. Yüksek öğrenim kurumlarında aldıkları piyano ve piyano eşlik derslerinin süre ve içeriğine yönelik görüşleri nelerdir?

1.2.4. Amaç

Modern eğitimde yer alan müzik eğitimi için en verimli yıllar olarak görülen ilköğretimdeki müzik eğitimi derslerinde, dersin verimini arttıracak piyano ve diğer klavyeli çalgıların müzik öğretmenleri tarafından ne derece etkili kullanıldığı ve müzik öğretilerinin piyano ve klavyeli çalgıların müzik eğitime katkıları konusunda fikirlerinin alınması için yapılan araştırmada, ortaya çıkan aksak yönlerin düzeltilmesi için öneriler getirilerek müzik eğitiminde yeni aşamalar kaydedilmesi hedeflenmiştir.

1.2.5. Önem

Araştırma,

1. İlköğretim okullarındaki müzik öğretmenlerinin başta piyano olmak üzere klavyeli çalgılara müzik derslerinde ve diğer müzik etkinliklerinde hangi düzeyde yer verdiklerini belirlemek bakımından önem taşımaktadır.

2. Piyano ve diğer klavyeli çalgıların ders içi ve ders dışı etkinliklerde kullanılmasının öğrenci ve öğretmen gelişimine, dolayısıyla da müzik eğitimine hangi düzeyde katkı sağlayacağını belirlemek açısından önemlidir.

3. Müzik öğretmenlerinin, piyano ve diğer klavyeli çalgıları ders içi ve ders dışı etkinliklerde kullanma becerilerini belirlemek ve bu konudaki sorunlara çözüm önerisi getirmeye çalışılması bakımından önemlidir.

4. Sonuçta elde edilecek bulguların yeni araştırmalara kaynaklık yapabileceğinin umulması bakımından önemlidir.

1.2.6. Sayıtlar

Araştırmanın dayandığı temel sayıtlar şunlardır:

1. Müzik öğretmenleri anketteki yargılara içtenlikle cevap vermişlerdir.
2. Kaynaklardan ve kurumlardan sağlanan bilgiler gerçekleri yansıtmaktadır.
3. Alınan örneklem, evreni temsil etmektedir.

1.2.7. Sınırlılıklar

1. Araştırma, Ege bölgesinde random yöntemi ile belirlenen beş il (Aydın, Burdur, Denizli, Muğla ve Uşak) ve bu illere bağlı ilçe merkezindeki ilköğretim okullarında görev yapan branş müzik öğretmenleri ile sınırlıdır.

2. Araştırma, 1997-1998 eğitim-öğretim yılı ile sınırlıdır.

1.2.8. İlgili Araştırmalar

Gülhan (1990), ortaöğretimde piyanonun bir eşlik çalgısı olarak kullanılmasındaki önemin belirtildiği “*Orta Dereceli Okullardaki Müzik eğitiminde Piyanonun Bir Eşlik Çalgısı Olarak Kullanılabilirliği*” başlıklı araştırmasında piyanonun ses sınırı ve gürlüğü açısından eşlik için uygun bir müzik aleti olduğunu, öğrencinin ses organlarını tanıyıp daha iyi şarkı söylemesinde ve çocuk oyunlarında müziğe göre hareketlerin uyumu konusunda yeterli bir seviyeye gelmesinde kullanılabilirliğine değinmiştir.

Gülhan (1990), bu amaçla hazırlanan programında ders içi ve ders dışı müziksel etkinliklerde piyanonun bir eşlik çalgısı olarak daha etkin bir şekilde kullanılması için piyano programlarının geliştirilmesine ve müzik öğretmeni yetiştirilen okullarda piyano çalışma saatlerinin artırılması gereğine değinmiştir. Müzik öğretmenlerinin çocuk şarkıları için yazılmış eşlikleri veya çocuk şarkıları için, kendi yazdıkları eşlikleri çalmasını önemini vurgulamıştır. Öğrencilerin müzik derslerinde öğrenilen bir şarkıyı çalgı eşliğinde söylemelerinin dersi daha zevkli bir hale getireceğini ve piyanonun doğru sesleri verebilmede ve çoksesliliği duyurabilmede önemli bir çalgı olduğu konusuna da değinmiştir.

Müzik öğretmenlerinin gördükleri eğitim sırasında almış oldukları piyano eşlik dersinin içeriği ve süresine değinen Gülhan (1990), eşlik dersi alan müzik öğretmenlerinin kendilerini bu konuda yeterli görmediğini saptamıştır. Müzik eğitimi bölümlerinde, verilen eşlik derslerinden her öğrencinin eşit şekilde yararlanamadığına da belirtmiştir.

Sonuç olarak Gülhan (1990), orta öğretim kurumlarında müzik derslerinin, çoksesli bir çalgı olan, gürlüğü ve ses sınırının eşliğe uygun olan piyano çalgısıyla yapılan eşlikle işlenmesindeki önemini bu durumun, müzik eğitimine getireceği olumlu katkıları ve orta öğretim kurumlarındaki müzik derslerinde piyano kullanımının gerekliliği konularına değinmiştir. Piyanonun sadece eşlik çalgısı olarak kullanılmasının bile, müzik eğitimine sağlayacağı önemli katkıları vurgulanması açısından önemlidir.

Özen (1998), “Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Bölümündeki Son Sınıf Öğrencilerinin, Piyanoyu Müzik Öğretmenliğinin Gereklere Doğrultusunda Kullanma Becerileri” başlıklı araştırmasında, müzik öğretmeni adaylarının piyanoyu kullanma yeterlilikleri ile bu yeterliliklerin önemlilik dereceleri belirlenmiş ve sonuçta; piyanoyu kullanma yeterliliklerini artırıcı öneriler sunmuştur. Öğretmenlik mesleğinin tarihçesini, bir öğretilerde bulunması gereken nitelikleri sıralayarak, müzik öğretmenliği ve müzik öğretmeni yetiştirmedeki yeni bazı yaklaşımlara da değinmiştir.

Çalgı eğitiminin genel, amatör ve mesleki müzik eğitiminde yeri ve önemine değinerek, piyanonun temel müzik bilgileri ve becerileri kazandırmada, öğrencilerin seslerini eğitmede, öğrencileri müzik tür, çeşit ve biçimleri konusunda bilgilendirilmesinde, öğrencilere müzik dinleme alışkanlığı ve müziksel beğeni kazandırmada ve geliştirmede, öğrencilerle yapılan koro, solo ve çalgı gruplarına yönelik çalışmalarda eşlik edilmesinde ve istekli öğrencilere piyano öğretilerek müziği daha iyi anlamalarının, kassal gelişimlerinin ve müziksel iletişimlerinin artmasının sağlanmasında önemli bir çalgı olduğundan söz etmiştir. Piyanonun müzik öğretmeni ve müzik eğitimindeki önemine geniş yer vermiş, ayrıca tüm bu konularda müzik öğretmeni adaylarının ve piyano öğretim elemanlarının düşüncelerine ayrı ayrı yer vererek piyanoyu kullanma becerilerine ait görüş ve düzeylerini tespit etmiştir. Gazi Üniversitesi Müzik Eğitimi Bölümü son sınıf öğrencilerine ve piyano öğretim elemanlarından elde edilen bulguları yorumlayan ve değerlendiren Özen (1998), araştırmasında öğretmen adaylarının, öğrencilere temel müzik bilgi ve becerileri kazandırmada piyanoyu kullanabilmeye ilişkin davranışları gerçekleştirme derecelerini tespit edip yorumlamıştır. Müzik eğitimi bölümlerinde müzik öğretmeni adaylarına verilen piyano eğitiminde:

1. Öğrenciye, temel müzik bilgileri ve becerileri kazandırabilme amacıyla; Öğrencilere sesleri, ses aralıklarını tanıtmaya ve belletilmede, tonal ve makamsal dizilerin öğretilmesinde, müziksel dikkat ve belleklerinin gelişiminde, öğrencilerin düzeyine uygun ritim ve ezgileri dikte ettirmede, öğrenci düzeyine uygun müzikler doğaçlatmada piyanonun etkin bir şekilde kullanılması için, sayılan temel ve işlevsel davranışların kazandırıldığı diğer dersler ile piyano dersi arasında bağ kurularak uygulama olanakları yaratılması gereğine değinmiştir.

2. Öğrencilere, ses eğitimi ve okul çocuk şarkılarının öğretimi amacıyla;

Piyano ile ses alıştırmaları çalma, okul şarkılarını deşifre çalma, okul şarkılarına eşlik çalma, okul şarkılarını transpoze ederek çalma, öğrencilere okul şarkıları ve marşları öğretirken piyanodan yararlanma, kolay koro eserlerinin partitürlerini piyano ile çalma davranışlarının kazandırılması gereğine değinmiştir.

3. Öğrencileri müziğin çeşitli dönemlerine ilişkin tür çeşit ve biçimleri hakkında bilgilendirme amacıyla;

Öğrencilere ulusal ve uluslar arası müzik tür ve çeşitlerini tanıtmada piyanodan yararlanılması, öğretilen okul şarkılarının çözümlenmesinde piyanodan yararlanma davranışlarının kazandırılmasına yönelik çalışmaların olması gereğine değinmiştir.

4. Öğrencilere müzik dinleme zevki ve alışkanlığı ile müziksel beğeni kazandırma ve geliştirme amacıyla;

Öğrenci, istek ve beklentileri doğrultsun da uygun müzik örneklerini piyano ile çalınması, Çağdaş Türk Müziğinin ve uluslararası müziğin çeşitli dönemlerinden uygun ve popüler örneklerini piyano ile çalınması gibi zengin ve popüler bir dağarcık kazandırılmasına yönelik çalışmaların gereğine değinmiştir.

5. Öğrencilerle yapılan eğitici çalışmalarda piyanoyu kullanabilme amacıyla;

Öğrencilerin solo, koro ve çalgı gruplarına yönelik parçaların eşliklerini çalma, gösteri ve dans gruplarına piyano ile müzikler çalma, şiir toplu konuşma korosu ve piyes gibi eğitsel etkinliklerde piyano ile fon müziği yapma, gibi davranışların kazandırılması için rehberlik edilmesi ve yönlendirilmesi gereğine değinmiştir.

6. Öğrencilere temel düzeyde piyano öğretimi yapabilme amacıyla;

Başlangıç düzeyindeki piyano metotlarının ve içeriklerinin tanıtılabilecek, teknik ve uygulamaları öğretebilecek davranışların kazandırılması gereğine değinmiştir.

Özen (1998), öğretmen adaylarının ve piyano öğretim elemanlarının belirtilen davranışlara ilişkin önemlilik derecelerinin ayrı ayrı ortaya konduğu bölümde, adaylar ve öğretim elemanları tarafından önemli görülen ilk on davranış tablo halinde verilmiştir. Tabloda adaylar tarafında çok önemli görülen ilk davranış "*Öğrencilere ses aralıklarının tanıtma ve belletmede piyanodan yararlanma*" iken öğretim elemanlarınca verilen yanıtlarda ilk davranış "*Öğrencilerin söylediği kolay okul şarkılarına piyano ile eşlik çalma*" olarak belirlenmiştir. Sonuç bölümünde ise adayların, öğretim elemanlarının ve gözlemcinin ortak olarak yeterli ve yetersiz buldukları davranışlar tablolar halinde verilerek konu ile ilgili olarak önerilerde bulunmuştur.

Tuğcular (1992), “*Türkiye’de Müzik Öğretmenlerinin Müzik Eğitimi Bölümlerinde Aldıkları Çalgı Eğitiminin Müzik Öğretmenliklerine Yansımaları*” başlıklı araştırmasında, çağdaş toplumlardaki eğitim sürecinde sanat eğitimi eğitimin, müzik eğitimi sanat eğitiminin, çalgı eğitimi de müzik eğitiminin temel boyutlarından biri olarak kabul edildiğinin altını çizmiştir. Genel müzik eğitimi kapsamına giren, ilkokul, orta okul, ve genel liselerde yapılan müzik eğitimi derslerinin yürütülmesiyle görevli olan kişilerin müzik öğretmenleri olduğunu ve müzik öğretmenin müzik öğretiminin öğrenciden sonra gelen en önemli ana öğelerinden birisi olduğunu belirtmiştir. Müzik öğretmenin dersi verimli işleyebilmesi içinde en önemli araçlardan birisinin de çalgı olduğunu, müzik öğretmenin öğrencide müzik eğitiminin hedefleri doğrultusunda oluşturacağı davranış değişikliğinde müzik öğretmenin çalgısından faydalanmasının büyük önem taşıdığına dikkati çekmiştir.

Tuğcular (1992), çalışmasında, müzik öğretmenlerinin okudukları yüksek öğrenim kurumlarında almış oldukları çalgı eğitimi ile eğitimini gördükleri bu çalgıların görev yaptıkları okullardaki müzik derslerinde kullanım oranlarını belirlemiştir. Ortaokul, lise programlarıyla, müzik eğitimi bölümlerindeki çalgı eğitimi programlarının işlevsel anlamda daha bağlantılı hale gelmesi için önerilerde bulunmuştur. Yapılan çalışmada sonucunda, müzik öğretmenlerinin büyük bölümünün müzik derslerinde çalgı kullandığı, kullanılan çalgıların daha çok blokflüt, org ve piyano olduğu belirlenmiştir. Müzik öğretmenlerinin çalgıyı derslerde ezgiye destek, ezgiye eşlik, kulak eğitimi ve dinleti amaçlarıyla kullandıkları tespit edilmiştir. Müzik öğretmenleri Müzik Eğitimi Bölümünde verilen çalgı eğitimi genelde yetersiz görmekte ve müzik derslerinde kullanmaya en uygun çalgıların piyano, bağlama, gitar ve blokflüt olduğu görüşüne katılmaktadırlar. Müzik öğretmenlerine göre müzik eğitimi bölümlerinde en çok öğretilmesi gereken çalgı dağılımında piyano ilk sırada daha sonra bağlama, gitar... alırken, evrensel müzik derslerinde kullanmaya uygunluk durumunda yine piyano ilk sırayı almıştır. piyanoyu org, gitar ve blokflüt çalgıları takip etmiştir. Öğretmenlerin yeniden eğitimini almak istedikleri çalgıların başında da yine piyanonun ilk sırayı alması, öğretmenler tarafından piyanonun eğitime katkısının büyük boyutlarda olduğunun anlaşıldığını göstermektedir. Ancak piyanonun öğretmenlerde ve çalıştıkları okullarda genellikle bulunmadığı görülmektedir. Müzik öğretmenlerinin kendilerine ait çalgılara bakıldığında en çok org, blokflüt ve bağlama çalgılarına sahip oldukları da bu çalışmada görülmektedir.

Sonuçta, müzik öğretmenlerinin almış oldukları çalgı eğitiminin, mesleklerine aynen yansımadağı, yansımada farklılıklar gösterdiği, müzik derslerinde bazı çalgıların ya hiç kullanılmadığı ya da çok az kullanıldığını belirterek, müzik derslerinde müzik eğitimi bölümlerinde eğitimi alınmayan bazı çalgıların (org vb) kullanıldığını bu bakımdan da müzik eğitimi bölümlerinde verilen çalgı eğitiminin bazı çalgılar dışında yeterince işlevsel olmadığı görüşüne varılmıştır.

Müzik öğretmeni yetiştirme programlarında piyanonun temel çalgı olması gereğine değinerek, pratik, kolay taşınır, kolay kullanılır ve eşlik yapma bakımından oldukça gelişmiş olması nedeniyle müzik öğretmenleri tarafından tercih edilen org çalgısının da ders yada seminer olarak müzik eğitimi bölüm programına konulması gereği üzerinde durmuştur (Tuğcular, 1992).



İKİNCİ BÖLÜM

ARAŞTIRMA YÖNTEMİ

Araştırma, “İlköğretim Okullarında Piyano ve Diğer Klavyeli Çalgıların Müzik Öğretmenleri Tarafından Kullanımı ve Eğitime Katkıları”nı saptamaya yönelik genel tarama ve anket modeline uygun betimsel bir araştırmadır.

Araştırmanın bu bölümünde, araştırma modeli, evren ve örneklem, ölçme aracının geliştirilmesi, verilerin toplanması ve analizi üzerinde çalışılmıştır.

2.1. Araştırma Modeli

Türkiye’deki ilköğretim okullarında uygulanan müzik eğitiminde, piyano ve diğer klavyeli çalgıların eğitime katkısının neler olduğunun belirlenmesi, ders içi ve ders dışı etkinliklerde bu çalgıların yeterli ve etkin kullanımı konularında müzik öğretmenlerinin görüşlerinin saptanmasına yönelik tarama modeli türünde bir araştırmadır.

2.2. Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini 1997-1998 öğretim yılında Ege Bölgesinde bulunan ilköğretim okullarında görev yapan branş müzik öğretmenleri, örneklemi ise Ege Bölgesinde bulunan iller arsından, araştırmacı tarafından random yöntemi ile seçilmiş Aydın, Burdur, Denizli, Muğla ve Uşak il ve ilçe merkezlerindeki ilköğretim okullarında görev yapan branş müzik öğretmenleri oluşturmaktadır. Hazırlanan anketler bu gruba uygulanmıştır.

2.3. Ölçme Aracının Geliştirilmesi

Anket, literatür taramasıyla elde edilen bulgulara ve uzman kişilerin klavyeli çalgıların müzik eğitimindeki yeri, önemi ve kullanılma derecesine ilişkin görüşleri doğrultusunda beş alt problemi içeren 64 adet yargıdan oluşturularak hazırlanmıştır.

Hazırlanan ölçek, pilot grup öğretmenlerine uygulanmış, elde edinilen bulgular tez danışmanının öneri ve katkıları doğrultusunda değerlendirilmiş ve 44 yargıdan oluşan ölçeğe, ankete uygulanmak üzere son şekli verilmiştir.

Anket iki bölüm şeklinde düzenlenmiştir. I. bölüm 15 adet soru ile kişisel bilgi formundan, II. bölümü ise 44 yargıdan oluşmaktadır. II. bölümde likert tipi beşli derecelendirme ölçeği kullanılmıştır.

2.4. Verilerin Toplanması

Araştırma, ilköğretim okullarında görev yapan müzik öğretmenlerinin piyano ve klavyeli çalgıları kullanma becerilerine ve eğitime katkısına ilişkin görüşlerini saptamaya yöneliktir. Araştırmada veri toplama araç ve yöntemi olarak anket tekniği kullanılmıştır.

Araştırmada yer alan maddeler, danışman ve uzman kişilerin önerileri doğrultusunda araştırmacı tarafından geliştirilmiştir. Geliştirilen maddelerin, kişilerin konu hakkındaki bakış açılarının sağlıklı saptanabilmesi amacıyla açık ve anlaşılır bir ifadeyle hazırlanmasına dikkat edilmiştir.

Araştırmanın amacına uygun olarak hazırlanan anketteki maddelerin genel anlam ve önemi ön bilgide verilerek yanlış anlama ve anlaşılmalardan önlenmeye çalışılmıştır. Anketin uygulanması sırasında müzik öğretmenlerinin ankete içtenlikle ve gerçeğe uygun yanıtlar vermelerinin sağlanması için kimliklerinin belirtilmemesi istenmiştir.

Anket iki bölüm şeklinde düzenlenmiştir. I. bölüm 15 adet soru kişisel bilgi formundan, II. bölümü ise müzik öğretmenlerinin piyano ve diğer klavyeli çalgıların müzik eğitimindeki yeri, önemi ve kullanılma becerilerine ilişkin görüşlerinin saptanması doğrultusunda beş alt problemi içeren 44 yargıdan oluşmaktadır. Anketteki yargılara verilen yanıtlar beş ölçeklidir.

Bunlar;

1. Hiç katılmıyorum
2. Az katılıyorum
3. Katılıyorum
4. Çok katılıyorum
5. Pek çok katılıyorum şeklindedir.

Hazırlanan anket Ege Bölgesinde random yöntemi ile belirlenen Aydın, Burdur, Denizli, Muğla ve Uşak il ve ilçelerindeki ilköğretim okullarında görev yapan 101 adet müzik öğretmenine uygulanan ankette 76 adeti sağlıklı bir şekilde geri dönmüştür.

2.5. Verilerin Çözümü ve Yorumlanması

Araştırmada toplanan veriler üzerinde istatistiksel işlemler yapılabilmesi için, veriler önce düzenlenmiş, daha sonra bilgi kodlama formuna her ankette yer alan yargılara verilen yanıtlar kodlanmıştır. Veriler bilgisayarda istatistiksel işlemlerden (SPSS) geçirilmiştir. Veri toplama aracı olarak kullanılan anketteki yargıların seçeneklerine verilen yanıtların yüzdeler, frekans değerleri, aritmetik orta ve standart sapmaları bulunmuştur. Öğretmenlerin içinde buldukları farklı durumların, ankete verdikleri yanıtlara ilişkin değişiklik oluşturup oluşturmadığını tartışmak için “t” testi uygulanmış ve tüm istatistiksel işlemlerin analizleri yapılmıştır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

BULGULAR VE YORUMLAR

3.1. Deneklere İlişkin Bulgular

a) Ankete katılan müzik öğretmenlerinin görev yaptıkları ilköğretim okullarının il veya ilçe merkezinde bulunma durumu tablo 1’de görülmektedir.

Tablo-1 Öğretmenlerin Görev Yaptıkları İlköğretim Okullarının İl veya İlçe Merkezine Göre Dağılımı

Görev yeri	F	%
İl merkezi	45	59.2
İlçe merkezi	31	40.8
TOPLAM	76	100.00

Tablo 1’de görüldüğü gibi ankete katılan öğretmenlerin % 59.2’ sinin görev yaptıkları ilköğretim okulları il merkezinde, % 40.8’ inin ilçe merkezinde bulunmaktadır.

b) Ankete katılan müzik öğretmenlerinin mezun olduğu yüksek öğrenim kurumuna göre dağılımı tablo 2’de görülmektedir.

Tablo-2 Öğretmenlerin Mezun Olduğu Yüksek Öğrenim Kurumuna Göre Dağılımları

Mezun Olunan Kurum	F	%
Müzik Eğitimi Bölümü	74	97.4
Türk Müziği Konservatuarı	2	2.6
Klasik Batı Müziği Kon.	-	-
TOPLAM	76	100.00

Tablo 2’de görüldüğü gibi ankete katılan öğretmenlerin büyük bölümünü, yaklaşık % 97 ile müzik eğitimi bölümü mezunları oluşturmaktadır.

c) Ankete katılan müzik öğretmenlerinin eğitim düzeyine göre dağılımı tablo 3’de görülmektedir.

Tablo-3 Öğretmenlerin Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı

Öğrenim Düzeyi	F	%
Ön Lisans	12	15.8
Lisans	64	84.2
Lisans Üstü	-	-
TOPLAM	76	100.00

Tablo 3' de görüldüğü gibi ankete katılan öğretmenlerin büyük bölümünü yaklaşık % 75 ile lisans programı mezunları oluşturmaktadır.

d) Ankete katılan müzik öğretmenlerinin meslekteki kıdem durumuna göre dağılımı tablo 4'de gösterilmiştir.

Tablo-4 Öğretmenlerin Mesleki Kıdeme Göre Dağılımı

Kıdem Durumu	F	%
1-5 Yıl	13	17.1
6-10 Yıl	24	31.6
11-15 Yıl	14	18.4
16-20 Yıl	17	22.4
21 Yıl ve Daha Fazla	8	10.5
TOPLAM	76	100.00

Tablo 4'de görüldüğü gibi ankete katılan öğretmenlerin kıdem sürelerinde büyük bir fark bulunmamaktadır. Öğretmenlerin büyük bölümünü meslekteki kıdemi 6-10 yıl olanlar oluşturmaktadır.

e) Ankete katılan müzik öğretmenlerinin yükseköğrenim kurumunda piyano eğitimi alma durumuna göre dağılımı tablo 5' de gösterilmiştir.

Tablo-5 Öğretmenlerin Yüksek Öğretim Kurumunda Piyano Eğitimi Alma Durumuna Göre Dağılımı

Piyano Eğitimi	F	%
Evet	75	98.7
Hayır	1	1.3
TOPLAM	76	100.00

Tablo 5' de görüldüğü gibi ankete katılan öğretmenlerin yaklaşık %99'u yüksek öğrenim kurumlarında piyano eğitimi almıştır.

f) Ankete katılan müzik öğretmenlerinin yüksek öğrenim kurumunda aldığı piyano eğitimi ders dağılımı tablo 6' da görülmektedir.

Tablo-6 Öğretmenlerin Yüksek Öğrenim Kurumunda Aldığı Piyano Eğitime Göre Dağılımı

Ders Adı	F	%
Temel Piyano Eğitimi	21	27.6
Yardımcı Çalgı Piyano Eğitimi	34	44.7
Ana Çalgı Piyano Eğitimi	12	15.8
Zorunlu Çalgı Piyano Eğitimi	8	10.5
Boş	1	1.3
TOPLAM	76	100.00

Tablo 6' da görüldüğü gibi ankete katılan müzik öğretmenlerinin yarıya yakını (yaklaşık % 45) mezun olduğu yüksek öğrenim kurumunda yardımcı çalgı piyano eğitimi alanlardır.

g) Ankete katılan müzik öğretmenlerinin aldığı piyano eğitim dersinin süresine göre dağılımı tablo 7'de görülmektedir.

Tablo-7 Öğretmenlerin Aldığı Piyano Eğitiminin Süresine Göre Dağılımı

Piyano Eğitim Süresi	F	%
1 Yıl	4	5.3
2 Yıl	19	25.0
3 Yıl	24	31.6
4 Yıl	27	35.5
Diğer	1	1.3
Boş	1	1.3
TOPLAM	76	100.0

Tablo 7' de görüldüğü gibi ankete katılan öğretmenlerin büyük bölümünü (yaklaşık olarak % 67'si) 3 ve 4 yıl piyano eğitimi alanlar oluşturmaktadır.

h) Ankete katılan müzik öğretmenlerinin özel piyano eğitimi alma durumuna göre dağılımı tablo 8' de görülmektedir.

Tablo-8 Öğretmenlerin Özel Piyano Eğitimi Alma Durumuna Göre Dağılımı

Özel Piyano Eğitimi	F	%
Evet	3	3.9
Hayır	73	96.1
TOPLAM	76	100.00

Tablo 8’ de görüldüğü gibi ankete katılan öğretmenlerin çok büyük bir bölümü (yaklaşık % 96) özel piyano eğitimi almayanlardan oluşmaktadır.

ı) Ankete katılan müzik öğretmenlerinin aldığı özel piyano eğitim dersinin süresine göre dağılımı tablo 9’ da görülmektedir.

Tablo-9 Öğretmenlerin Aldığı Özel Piyano Eğitiminin Süresine Göre Dağılımı

Özel Piyano Eğitim Süresi	F	%
Eğitim almadım	73	96.1
1 Yıl	1	1.3
2Yıl	-	-
3Yıl	-	-
4 Yıl	1	1.3
5 yıl ve daha fazla	1	1.3
TOPLAM	76	100.00

Tablo 9’da görüldüğü gibi ankete katılan öğretmenlerden özel piyano eğitimi almış olanlar arasında 2 ve 3 yıl ders alan yok iken, diğer eğitim süreleri arasında bir fark yoktur.

i) Ankete katılan müzik öğretmenlerinin piyano dışında çaldığı klavyeli çalgılara ilişkin bulguların dağılımı tablo 10’ da görülmektedir.

Tablo 10- Öğretmenlerin Piyano Dışındaki Çalabildikleri Klavyeli Çalgıların Dağılımı

Çalabildiği Klavyeli Çalgı	F	%
Akordeon	-	-
Elektro piyano	1	1.3
Org	46	60.5
Melodika	1	1.3
Akordeon ve org	15	19.7
Elektro piyano ve org	6	7.9
Akordeon elektro p. ve org	7	9.2
TOPLAM	76	100.00

Tablo 10’da görüldüğü gibi ankete katılan öğretmenlerin piyano dışındaki klavyeli çalgılardan en çok (yaklaşık % 61) org çalgısı çalabildikleri tespit edilmiştir.

j) Ankete katılan müzik öğretmenlerinin yüksek öğrenim kurumunda aldıkları piyano dışındaki klavyeli çalgılara ilişkin eğitim durumlarının dağılımı tablo 11' de görülmektedir.

Tablo-11 Öğretmenlerin Yüksek Öğrenim Kurumunda Piyano Dışındaki Klavyeli Çalgıların Eğitimini Alma Durumuna Göre Dağılımı

Klavyeli Çalgıların Eğitimi	F	%
Evet	5	6.5
Hayır	71	93.4
TOPLAM	76	100.00

Tablo 11'de görüldüğü gibi ankete katılan öğretmenlerin çok büyük bir bölümünü (yaklaşık % 93) yüksek öğrenim kurumunda piyano dışındaki klavyeli çalgılarda eğitim almayanlar oluşturmaktadır.

k) Ankete katılan müzik öğretmenlerinin yüksek öğrenim kurumunda piyano dışındaki klavyeli çalgılara ait aldıkları eğitim sürelerinin dağılımı tablo 12'de gösterilmektedir.

Tablo-12 Öğretmenlerin Yüksek Öğrenim Kurumunda Piyano Dışındaki Klavyeli Çalgılarda Aldığı Eğitim Süresine Göre Dağılımı

Klavyeli Çalgıların Eğitim Süresi	F	%
Eğitim almadım	71	93.4
1 Yıl	1	1.3
2 yıl	2	2.6
3 yıl	-	-
4 yıl	2	2.6
5 yıl ve daha fazla	-	-
TOPLAM	76	100.00

Tablo 12'de görüldüğü gibi ankete katılan öğretmenlerinin yüksek öğrenim kurumunda piyano dışındaki klavyeli çalgılara ait eğitim süreleri arasında belirgin bir fark yoktur.

l) Ankete katılan müzik öğretmenlerinin piyano dışındaki klavyeli çalgılarda özel eğitim alma durumuna göre dağılımı tablo 13' de görülmektedir.

Tablo-13 Öğretmenlerin Piyano Dışındaki Klavyeli Çalgılarda Özel Eğitim Alma Durumuna Dağılımı

Klavyeli Çalgıların Özel Eğitimi	F	%
Evet	4	5.2
Hayır	72	94.7
TOPLAM	76	100.00

Tablo 13’de görüldüğü gibi ankete katılan öğretmenlerin büyük bölümü (yaklaşık % 96) piyano dışındaki bir klavyeli çalgıda özel eğitim almamış olanlardır.

m) Ankete katılan müzik öğretmenlerinin piyano dışındaki klavyeli çalgılarda aldığı özel eğitim süresine göre dağılımı tablo 14’de görülmektedir.

Tablo-14 Öğretmenlerin Piyano Dışındaki Klavyeli Çalgılarda Aldığı Özel Eğitim Süresine Göre Dağılımı

Klavyeli Çalgıların Özel Eğitim Süresi	F	%
Eğitim almadım	72	94.7
1 Yıl	1	1.3
2 Yıl	-	-
3 Yıl	-	-
4 Yıl	2	2.6
5 yıl ve daha fazla	1	1.3
TOPLAM	76	100.00

Tablo 14’de görüldüğü gibi, müzik öğretmenlerinin piyano dışındaki klavyeli çalgılarda aldığı özel eğitim süreleri arasında çok fark olmadığı saptanmıştır.

n) Ankete katılan öğretmenlerin görev yaptıkları ilköğretim okullardaki hangi klavyeli çalgıların bulunduğu tablo 15 ‘de görülmektedir.

Tablo-15 Öğretmenlerin Görev Yaptıkları İlköğretim Okullarda Klavyeli Çalgıların Bulunma Durumu

Klavyeli Çalgıların Bulunma Durumu	F	%
Piyano	2	2.6
Elektronik Piyano	1	1.3
Org	30	39.4
Akordeon	2	2.6
Piyano ve Org	1	1.3
Akordeon ve Org	2	2.6
Piyano Akordeon ve Org	1	1.3
Boş	37	48.6
Toplam	76	100.00

Tablo 15’de görüldüğü gibi okulların % 48.6’da klavyeli çalgı bulunmaz iken, en çok org çalgısının bulunduğu, piyano ve elektronik piyano gibi çalgıların ise yok denecek kadar az sayıda olduğu görülmektedir.

3.2. İlköğretim Okullarındaki Müzik Öğretmenlerinin Müzik Eğitiminde Piyano ve Diğer Klavyeli Çalgıları Tercih Etme Sebeplerine İlişkin Bulgular :

Aydın, Burdur, Denizli, Muğla ve Uşak il ve ilçe merkezlerinde ilköğretim okullarında görev yapan müzik öğretmenlerinin piyano ve diğer klavyeli çalgıları müzik eğitiminde tercih etme sebeplerine ilişkin on altı adet yargı kullanılmıştır. Bu yargılar anket formunda (EK-1), 1-3-4-5-6-7-8-9-10-11-12-13-22-26-35-36 numara ile gösterilen yargılardır.

Tablo 16’de ankete katılan müzik öğretmenlerinin piyano ve diğer klavyeli çalgıları müzik eğitiminde tercih etme sebeplerine ilişkin yargılara verdikleri yanıtlar yer almaktadır. Tabloda, her yargıya, hiç katılmıyorum, az katılıyorum, katılıyorum, çok katılıyorum ve pek çok katılıyorum yanıtını veren öğretmenlerin sayıları ve yüzdeleri ayrı ayrı verilmiştir.

Tablo-16 İlköğretim Müzik Öğretmenlerinin Piyano ve Diğer Klavyeli Çalgıları Müzik Eğitiminde Tercih Etme Sebeplerine İlişkin Frekans ve Yüzde Değerleri

Maddeler		H.K	A.K.	K.	Ç.K.	P.K.	BOŞ	TOP.
1. Müzik derslerinde piyano ve diğer klavyeli çalgıların kullanılmasının gerekliliğine inanıyorum.	S	-	4	-	35	37	-	76
	%	.00	5.3	.00	46.1	48.7	.00	100.00
2. Ders içi etkinliklerde klavyeli çalgıları diğer çalgılara tercih ediyorum.	S	5	19	5	30	16	1	76
	%	6.6	25.0	6.6	39.5	21.1	1.3	100.00
3. Ders dışı etkinliklerde klavyeli çalgıları diğer çalgılara tercih ediyorum.	S	4	25	7	16	22	2	76
	%	5.3	32.9	9.2	21.1	28.9	2.6	100.00
4. Klavyeli çalgıları okulda bulunduğu için tercih ediyorum.	S	25	20	2	21	5	3	76
	%	32.9	26.3	2.6	27.6	6.6	3.9	100.00

Tablo 16'nın Devamı

5. Klavyeli çalgıları çalabildiğim bir alet olduğu için tercih ediyorum.	S	17	17	1	3.3	6	2	76
	%	22.4	22.4	1.3	43.4	7.9	2.6	100.00
6. Klavyeli çalgıları kullanım kolaylığı olduğu için tercih ediyorum.	S	10	20	2	33	11	-	76
	%	13.2	26.3	2.6	43.5	14.5	.00	100.00
7. Klavyeli çalgıları çok sesli oluşundan dolayı tercih ediyorum.	S	3	9	3	30	30	1	76
	%	3.9	11.8	3.9	39.5	39.5	1.3	100.00
8. Klavyeli çalgıları öğrencilerin dikkatini çektiği için tercih ediyorum.	S	9	22	5	28	10	2	76
	%	11.8	28.9	6.6	36.8	13.2	2.6	100.00
9. Klavyeli çalgıları solfej ve kulak eğitimi gibi çalışmalara katkısı üst düzeyde olduğu için tercih ediyorum.	S	-	3	3	34	35	1	76
	%	.00	3.9	3.9	44.7	46.1	1.3	100.00
10. Klavyeli çalgıları değişik ses rengi olanaklarını sağlayabilmesi nedeniyle tercih ediyorum.	S	6	12	5	31	19	3	76
	%	7.9	15.8	6.6	40.8	25.0	3.9	100.00
11. Klavyeli çalgıları kolay ve zengin eşlik yapabilme olanağı sağladığı için tercih ediyorum.	S	3	3	3	36	29	2	76
	%	3.9	3.9	3.9	47.4	38.2	2.6	100.00
12. Klavyeli çalgıları değişik ritim unsurlarını taşıması nedeniyle tercih ediyorum.	S	1	22	3	32	17	1	76
	%	1.3	28.9	3.9	42.1	22.4	1.3	100.00
13. Olanaklar yeterli olduğu takdirde ders içi etkinliklerde klavyeli çalgıları kullanmayı tercih ederim.	S	-	6	3	33	33	1	76
	%	.00	7.9	3.9	43.4	43.4	1.3	100.00
14. Olanaklar yeterli olduğu takdirde ders dışı etkinliklerde klavyeli çalgıları kullanmayı tercih ederim.	S	14	35	3	12	12	-	76
	%	18.4	46.1	3.9	15.8	15.8	.00	100.00
15. Klavyeli çalgıların ilköğretim okullarında yeterli sayıda bulunmamasının nedeni maddi sorunlardır.	S	17	11	2	23	23	-	76
	%	22.4	14.5	2.6	30.3	30.3	.00	100.00
16. Klavyeli çalgıların ilköğretim okullarında yeterli sayıda bulunmamasının nedeni müzik eğt. gereken önemin verilmemesindedir.	S	-	18	2	13	43	-	76
	%	.00	23.7	2.6	17.1	56.6	.00	100.00

Tablo 16 incelendiğinde görüldüğü gibi;

1. Anket sonucunda elde edilen bulgular ışığında, “Müzik derslerinde piyano ve diğer klavyeli çalgıların kullanılmasının gerekliliğine inanıyorum” maddesine, öğretmenlerin yaklaşık % 95’i çok ve pek çok katılıyorum yanıtlarını vermişlerdir (Bkz. Tablo 16 s.30).

Bu durum, ses sınırı ve gürlüğü açısından müzik derslerinin işlenmesine uygun çok sesli bir çalgı olan piyanonun ve değişik ses–ritim unsurlarını bünyesinde bulunduran, hazır armonik alt yapısıyla kolay eşlik imkanı sağlayan org gibi klavyeli çalgıların müzik öğretmenlerince büyük oranda tercih edildiğini göstermektedir.

2. Anket sonucunda elde edilen bulgular ışığında, “Ders içi etkinliklerde klavyeli çalgıları diğer çalgılara tercih ediyorum” maddesine, öğretmenlerin yaklaşık % 61’i çok ve pek çok katılıyorum yanıtlarını vermişlerdir (Bkz. Tablo 16 s.30).

Birinci madde belirtilen özelliklerden dolayı piyano ve diğer klavyeli çalgıların, ders içi etkinliklerde, müziksel işitme, okuma ve yazma çalışmalarında; öğrencilere seslerin, ses aralıklarının, tonal ve makamsal dizilerin tanıtılıp öğretilmesinde, müziksel hafızanın, ritm ve tartım duygusunun gelişmesinde, ses eğitimi çalışmalarında; öğrencilere ses alıştırmaları yaptırılmasında, okul çocuk şarklarının öğretilmesinde ve eşliklerinin çalınmasında ve zevk eğitiminde; öğrencilerin yaşına uygun ve müzik beğeni düzeyinin artırılması için, gerek ulusal gerekse uluslararası eserlerin çalınarak öğrencilere tanıtılmasında kullanılması derslerinin daha verimli işlenmesini sağlayacaktır. Öğretmenlerin yarısından fazlasının klavyeli çalgıları derslerinde tercih etmesi sevindiricidir.

3. Anket sonucunda elde edilen bulgular ışığında, “Ders dışı etkinliklerde klavyeli çalgıları diğer çalgılara tercih ediyorum” maddesine, öğretmenlerin % 50’si çok katılıyorum ve pek çok katılıyorum yanıtlarını vermişlerdir (Bkz. Tablo 16 s.30).

Piyanonun eğitici çalışmalardaki rolüne değinen Özen (1998), öğrencilerle yapılan eğitici çalışmalarda öğrencilerin solo, koro ve çalgı gruplarına yönelik parça eşlikleri, şiir, toplu konuşma koroları, piyes, tiyatro etkinliklerinde fon müziklerini çalmada piyano temel çalgı olduğunu vurgulamıştır.

Piyanonun müzik eğitimine katkısı üst düzeyde olan bir çalgı olması, ders içi etkinliklerde olduğu gibi ders dışı etkinliklerde de öğretmenler tarafından tercih edilmesini sağlamaktadır. Ancak piyanonun taşıma kolaylığı olan bir çalgı olmaması ve ders içi etkinliklere göre, koro solo ve çalgı gruplarına eşlik etmek gibi ders dışı

etkinliklerde daha üst düzeyde çalma becerisi isteyen bir çalgı olması gibi nedenlerden piyano ve öğretmenlerin piyanoyu ders dışı etkinliklerde daha az tercih edildikleri düşünülebilir. Taşıma kolaylığıyla, hazır eşlik imkanı ve değişik ses ve ritim unsurlarıyla ders dışı etkinliklerin yapılmasına uygun olan org gibi klavyeli çalgıların ise müzik öğretmenleri tarafından yeterince değerlendirilemediği anlaşılmaktadır.

4. Anket sonucunda elde edilen bulgular ışığında klavyeli çalgıları ilköğretim okullarında hangi oranda bulunduğu tespiti için hazırlanan yargıya alınana yanıtta, öğretmenlerin büyük oranda klavyeli çalgıları temin edemediklerini göstermektedir. “Klavyeli çalgıları okulda bulunduğu için tercih ediyorum” maddesine, öğretmenlerin yaklaşık % 59’u hiç katılmıyorum ve az katılıyorum yanıtlarını vermişlerdir (Bkz. Tablo 16 s.30).

Bu durum, gelecek nesillerin sanat eğitiminin temellerinin atıldığı ilköğretim kurumlarında, çağdaş müzik eğitiminin temel unsurlarından olan çalgı ihtiyacının henüz istenilen düzeyde karşılanamadığının göstergesidir. Özellikle de müzik eğitiminin daha verimli ve etkili yapılabilmesi için uygun çalgılardan olan piyanonun ve teknolojiye paralel gelişme gösteren, taşınabilir ve ekonomik olan org gibi klavyeli çalgıların, ilköğretim okullarımızda henüz istenilen oranda bulunmaması oldukça düşündürücü ve çağdaş müzik eğitimi açısından üzücüdür.

5. Anket sonucunda elde edilen bulgular ışığında “Klavyeli çalgıları çalabildiğim bir alet olduğu için tercih ediyorum” maddesine, öğretmenlerin yaklaşık % 44’ü çok katılıyorum, yaklaşık % 45’i ise hiç katılmıyorum ve az katılıyorum yanıtlarını vermişlerdir (Bkz. Tablo 16 s.31).

Müzik öğretmenlerinin piyano gibi müzik eğitime katkısı üst düzeyde olan bir çalgının tüm müzik öğretmenlerince ders içi ve ders dışı etkinliklerde istenilen derecede kullanımının %50 oranında olması üzücüdür. Tüm müzik öğretmenlerinin bu çalgılara hakim olması iyi bir müzik eğitimi için gereklidir.

6. Anket sonucunda elde edilen bulgular ışığında “Klavyeli çalgıları kullanım kolaylığı olduğu için tercih ediyorum” maddesine, öğretmenlerin yaklaşık % 58’i çok ve pek çok katılıyorum yanıtlarını vermişlerdir (Bkz. Tablo 16 s.31).

Değişik ses ve ritim özellikleriyle, hazır eşlik olanaklarıyla, taşınma kolaylığı olan org gibi klavyeli çalgılar kullanım kolaylığı nedeniyle müzik eğitiminde tercih edilmektedir. Ancak piyanonun müzik eğitiminde etkin kullanımı için düzeyli bir eğitim

ve bu çalgının müzik eğitiminde kullanılması konusunda bilgi gerektirir. Bu nedenle öğretmenlerin yarısına yakınının bu maddedeki yargıya katıldıkları görülmektedir.

7. Anket sonucunda elde edilen bulgular ışığında “Klavyeli çalgıları çok sesli oluşundan dolayı tercih ediyorum” maddesine, öğretmenlerin yaklaşık % 79’u çok ve pek çok katılıyorum yanıtlarını vermişlerdir (Bkz. Tablo 16 s.31).

Çağdaş müzik eğitiminde, çoksesli müzik eğitiminin önemi bilinen bir gerçektir. Çoksesli yapısıyla klavyeli çalgılarında bu eğitimde ki önemine müzik öğretmenlerinin büyük oranda katıldıkları görülmüştür.

8. Anket sonucunda elde edilen bulgular ışığında “Klavyeli çalgıları öğrencilerin dikkatini çektiği için tercih ediyorum” maddesine, öğretmenlerin yaklaşık %’50’si çok ve pek çok katılıyorum yanıtlarını vermişlerdir (Bkz. Tablo 16 s.31).

Öğrencinin müzik dersinden verim alabilmesi için, dersi sevmesi derse karşı istekli olması gereklidir. Klavyeli çalgılar, sahip oldukları özellikler etkin olarak kullanıldığında öğrencinin derse karşı ilgisinin artmasında önemli rol oynayacaklardır. Öğretmenlerin bu konuya % 50 oranında katılmaları öğretmenlerin öğrencinin dikkatinin çekilmesi konusunda, klavyeli çalgıların özelliklerinden tam anlamıyla yararlanamadıklarını düşündürmektedir.

9. Anket sonucunda elde edilen bulgular ışığında “Klavyeli çalgıları solfej ve kulak eğitimi gibi çalışmalara katkısı üst düzeyde olduğu için tercih ediyorum” maddesine, öğretmenlerin yaklaşık % 91’i çok ve pek çok katılıyorum yanıtlarını vermişlerdir(Bkz. Tablo 16 s.31). Müzik eğitiminin temel taşlarından olan solfej ve kulak eğitimi çalışmalarında; akort problemi olmayan, sabit perdeli (tampere sistemde) çok sesli, parlak ve volümlü bir sese sahip, teknik olarak her türlü ezgiyi çalabilme kolaylığı olan, ses sınırı geniş, ses rengi sabit olan piyano ve diğer klavyeli çalgıların öğrencilere seslerin, ses aralıklarının, tonal ve makamsal dizilerin tanıtılıp öğretilmesinde, müziksel hafızanın, ritim ve tartım duygusunun gelişmesi öğretmenlerinin büyük bölümü tarafından tercih edilmesi sevindiricidir.

10. Anket sonucunda elde edilen bulgular ışığında “Klavyeli çalgıları değişik ses rengi olanaklarını sağlayabilmesi nedeniyle tercih ediyorum” maddesine öğretmenlerin yanıtı yaklaşık % 66’sı çok ve pek çok katılıyorum yanıtlarını vermişlerdir (Bkz. Tablo 16 s.31). Piyano dışındaki org gibi klavyeli çalgıların değişik ses olanaklarının olması dersin zevkli işlenmesi ve öğrencinin dikkatini çekmesi açısından önemlidir.

11. Anket sonucunda elde edilen bulgular ışığında “Klavyeli çalgıları kolay ve zengin eşlik yapabilme olanağı sağladığı için tercih ediyorum” maddesine, öğretmenlerin yaklaşık % 86’sı çok ve pek çok katılıyorum yanıtlarını vermişlerdir (Bkz. Tablo 16 s.31). Öğretmenlerin, piyano gibi ses sınırı, gürlüğü ve çok sesli oluşu açısından eşliğe elverişli bir çalgıdan ve org gibi klavyeli hazır eşlik olanağının olduğu çalgılardan büyük bir oranda yararlandıkları görülmektedir.

12. Anket sonucunda elde edilen bulgular ışığında “Klavyeli çalgıları değişik ritim unsurlarını taşıması nedeniyle tercih ediyorum” maddesine öğretmenlerin yaklaşık % 65’i çok ve pek çok katılıyorum yanıtlarını vermişlerdir(Bkz. Tablo 16 s.31). Müziğin temel unsurlarından ritmin öğrencilere verilmesi ve değişik ritim örnekleriyle öğrencideki ritim duygusunun gelişmesinin sağlanabileceği org klavyeli çalgılardan öğretmenlerin yarısından fazlasının yararlandığı görülmektedir.

13. Anket sonucunda elde edilen bulgular ışığında “Olanaklar yeterli olduğu takdirde ders içi etkinliklerde klavyeli çalgıları kullanmayı tercih ederim” maddesine öğretmenlerin % 87’i çok ve pek çok katılıyorum yanıtlarını vermişlerdir(Bkz. Tablo 16 s.31).

Tuğcular (1998), müzik öğretmenlerinin çalgıyı, derslerde ezgiye eşlik, ezgiye destek, kulak eğitimi ve dinleti, amaçlarıyla kullandıklarını belirterek piyanonun bu gibi çalışmalarda kullanılmaya en uygun çalgılar içerisinde önemli bir yer aldığına dikkati çekmiştir.

14. Anket sonucunda elde edilen bulgular ışığında “Olanaklar yeterli olduğu takdirde ders dışı etkinliklerde klavyeli çalgıları kullanmayı tercih ederim” maddesine öğretmenlerin yaklaşık % 65’i hiç katılmıyorum ve az katılıyorum yanıtlarını vermişlerdir(Bkz. Tablo 16 s.31).

Olanakların yeterli olması durumunda ders dışı etkinliklere katkısının daha önceki maddelerde belirtildiği piyano ve diğer klavyeli çalgıları öğretmenlerin tercih etmemeleri düşündürücü ve üzücüdür.

15. Anket sonucunda elde edilen bulgular ışığında “Klavyeli çalgıların ilköğretim okullarında yeterli sayıda bulunmamasının nedeni maddi olanaksızlıklardır” maddesine öğretmenlerin yaklaşık % 61’i çok ve pek çok katılıyorum yanıtlarını vermişlerdir(Bkz. Tablo 16 s.31).

16. Anket sonucunda elde edilen bulgular ışığında “Klavyeli çalgıların ilköğretim okullarında yeterli sayıda bulunmamasının nedeni müzik eğitimine gereken

önemin verilmemesindedir” maddesine öğretmenlerin yaklaşık % 74’ ü çok ve pek çok katılıyor yanıtlarını vermişlerdir(Bkz. Tablo 16 s.31).

Müzik öğretmenleri, çalıştıkları kurum olan ilköğretim okullarında özellikle piyano çalgısının ve diğer klavyeli çalgıların yeterli sayıda bulunmamasının nedenleri olarak gösterilen “müzik eğitime gereken önemin verilmemesi” ve “maddi olanaksızlıklar” maddelerine büyük oranda katıldıklarını belirtmişlerdir. Çağdaş eğitimin üç önemli unsurundan biri olan sanat eğitiminin toplumların gelişmesindeki önemi bilinen bir gerçektir. Özellikle de müzik eğitiminin toplumların gelişmede ve yeniliklere açık olmasında oynadığı rol büyüktür.

Ancak 21.yy’ın başlamasına az bir süre kalmasına rağmen gerek maddi olanaksızlıklar, gerekse çağdaş eğitim içerisinde müzik eğitimi dersinin hakkettiği yeri ve değeri alamamış olması üzücüdür. Çağdaş müzik eğitimi dersinin yapılabilmesi şartlarından biri olan, müzik aletlerinin yeteri sayıda olmaması da bu durumun göstergesidir. Bu durumun klavyeli çalgıların müzik öğretmenleri tarafından kullanılma ve tercih edilme oranlarının düşmesinde de etkili olduğu söylenebilir.

Deneklerin Mezun Olduğu Yüksek Öğrenim Kurumuna İlişkin Bulgular

Müzik öğretmenlerinin mezun olduğu yüksek öğrenim kurumuna ilişkin aldığı puan ortalaması ‘t-testi’ yardımıyla karşılaştırılmış olup sonuçlar tablo-17’de verilmiştir.

Tablo-17 Öğretmenlerin Mezun Olduğu Yüksek Öğrenim Kurumuna Göre Piyano ve Diğer Klavyeli Çalgıları Tercihine İlişkin t–testi Sonuçları

Gruplar	N	\bar{X}	Ss	t	p
Müzik Eğitimi Bölümü	61	50.98	8.75	1.42	0.83
Türk Müziği Kon. Temel Bilimler Böl.	2	42.00	11.31		

* $p > 0.05$ fark anlamsızdır.

Tablo-17’de görüldüğü gibi $p > 0.05$ olduğundan fark anlamsızdır. Başka bir deyişle mezun olunan yüksek öğrenim kurumu değişkenine göre öğretmenlerin piyano ve diğer klavyeli çalgıları tercihine ilişkin algıları düzeylerinde anlamlı bir fark yoktur.

Deneklerin Eğitim Düzeyine İlişkin Bulgular

Müzik öğretmenlerinin eğitim düzeyine ilişkin aldığı puan ortalaması “t-testi” yardımıyla karşılaştırılmış olup sonuçlar tablo-18 ‘de verilmiştir.

Tablo-18 Öğretmenlerin Eğitim Düzeyine Göre Piyano ve Diğer Klavyeli Çalgıları Tercihine İlişkin t–testi Sonuçları

Gruplar	N	\bar{X}	Ss	t	p
Lisans	11	43.63	5.62	3.04	0.13
Ön Lisans	49	52.06	8.76		

* $p > 0.05$ fark anlamsızdır.

Tablo-18’de görüldüğü gibi $p > 0.05$ olduğundan fark anlamsızdır. Başka bir deyişle eğitim düzeylerine göre öğretmenlerin piyano ve diğer klavyeli çalgıları tercihine ilişkin algı düzeylerinde anlamlı bir fark yoktur.

Deneklerin Meslekteki Kıdem Değişkenine İlişkin Bulgular

Müzik öğretmenlerinin mesleki kıdeme ilişkin aldığı puan ortalaması “t-testi” yardımıyla karşılaştırılmış olup sonuçlar tablo-19’da verilmektedir

Tablo-19 Öğretmenlerin Mesleki Kıdem Durumuna Göre Piyano ve Diğer Klavyeli Çalgıları Tercihine İlişkin t–testi Sonuçları

Gruplar	N	\bar{X}	Ss	t	p
1-5 yıl arası	10	53.10	8.77	1.17	0.31
25 yıl ve üstü	6	47.50	10.05		

* $p > 0.05$ fark anlamsızdır.

Tablo-19’da görüldüğü gibi $p > 0.05$ olduğundan fark anlamsızdır. Başka bir deyişle kıdem değişkenine göre öğretmenlerin piyano ve diğer klavyeli çalgıları tercihine ilişkin algı düzeylerinde anlamlı bir fark yoktur.

Deneklerin Piyano Eğitimine İlişkin Bulgular

Müzik öğretmenlerinin aldığı piyano eğitimine ilişkin puan ortalamaları “t-testi” yardımıyla karşılaştırılmış olup sonuçlar tablo-20 ve 21’de verilmektedir.

Tablo-20 Öğretmenlerin Aldığı Piyano Eğitimine Göre Piyano ve Diğer Klavyeli Çalgıları Tercihine İlişkin t–testi Sonuçları

Gruplar	N	\bar{X}	Ss	t	p
Yardımcı Çalgı Piyano Eğitimi	28	47.07	7.08	3.67	0.53
Ana Çalgı Piyano Eğitimi	11	56.36	7.20		

* $p > 0.05$ fark anlamsızdır.

Tablo-20’de görüldüğü gibi $p > 0.05$ olduğundan fark anlamsızdır. Başka bir deyişle ‘yardımcı çalgı’ piyano dersi alan müzik öğretmenleriyle ‘ana çalgı’ piyano dersi olarak alan müzik öğretmenlerinin piyano ve diğer klavyeli çalgıların tercihine ilişkin algı düzeylerinde anlamlı bir fark yoktur.

Tablo-21 Öğretmenlerin Aldığı Piyano Eğitimine Göre Piyano ve Diğer Klavyeli Çalgıları Tercihine İlişkin t– testi Sonuçları

Gruplar	N	\bar{X}	Ss	t	p
Temel Çalgı Piyano Eğitimi	17	52.82	7.71	1.22	0.60
Ana Çalgı Piyano Eğitimi	11	56.36	7.20		

* $p > 0.05$ fark anlamsızdır.

Tablo-21’de görüldüğü gibi $p > 0.05$ olduğundan fark anlamsızdır. Başka bir deyişle ‘temel çalgı’ piyano eğitim alan müzik öğretmenleriyle ‘ana çalgı’ piyano eğitim alan müzik öğretmenleri arasında piyano ve diğer klavyeli çalgıları tercihine ilişkin algı düzeylerinde anlamlı bir fark yoktur.

3.3. İlköğretim Okullarındaki Müzik Öğretmenlerinin Piyano ve Diğer Klavyeli Çalgıların Müzik Eğitimine Katkısına Yönelik Görüşlerine İlişkin Bulgular

Aydın, Burdur, Denizli, Muğla ve Uşak il ve ilçe merkezlerinde ilköğretim okullarında görev yapan müzik öğretmenlerinin piyano ve diğer klavyeli çalgıların müzik eğitimine katkısına yönelik görüşlerinin belirlenmesinde yedi adet yargı kullanılmıştır. Bu yargılar anket formunda (EK-1), 37-38-39-40-41-42-44 numara ile gösterilen yargılardır.

Tablo 22’ de ankete katılan öğretmenlerin piyano ve diğer klavyeli çalgıların müzik eğitimine katkısına yönelik görüşlerinin belirlenmesine ilişkin yargılara

verdikleri yanıtlar yer almaktadır. Tabloda, her yargıya, hiç katılmıyorum, az katılıyorum, katılıyorum, çok katılıyorum ve pek çok katılıyorum yanıtını veren öğretmenlerin sayıları ve yüzdeleri ayrı ayrı verilmiştir.

Tablo-22 İlköğretim Müzik Öğretmenlerinin Piyano ve Diğer Klavyeli Çalgıların Müzik Eğitime Katkısına İlişkin Görüşlerinin Frekans ve Yüzde Değerleri

Maddeler		H.K.	A.K.	K.	Ç.K.	P.K.	BOŞ	TOP.
1. Klavyeli çalgılarda işlenen müzik dersinin öğrencinin duyuşsal gelişimine katkı sağ. İnanıyorum.	S	-	-	-	31	45	-	76
	%	.00	.00	.00	40.8	59.2	.00	100.00
2. Klavyeli çalgılarla işlenen müzik dersinin öğrencinin bilişsel gelişimine katkı sağ. İnanıyorum.	S	-	9	2	26	39	-	76
	%	.00	11.8	2.6	34.2	51.3	.00	100.00
3. Klavyeli çalgılarla işlenen müzik dersinin öğrencinin psikomotor gelişimine katkı sağ. İnanıyorum.	S	-	8	1	31	35	1	76
	%	.00	10.5	1.3	40.8	46.1	1.3	100.00
4. Klavyeli çalgılarla işlenen müzik dersinin öğrencinin yaratıcılığına katkı sağlayacağına inanıyorum.	S	-	12	-	28	36	-	76
	%	.00	15.8	.00	36.8	47.4	.00	100.00
5. Klavyeli çalgılarla işlenen müzik dersinin öğretmenin yaratıcılığına katkı sağlayacağına inanıyorum.	S	1	9	-	32	34	-	76
	%	1.3	11.8	.00	42.1	44.7	.00	100.00
6. Klavyeli çalgılarla işlenen müzik dersinin öğretmenin sanatçı yönünü geliştireceğine inanıyorum.	S	7	11	1	27	30	-	76
	%	9.2	14.5	1.3	35.5	39.5	.00	100.00
7. Klavyeli çalgıların çağdaş müzik eğitiminde önemli bir yeri olduğuna inanıyorum.	S	-	2	-	14	60	-	76
	%	.00	2.6	.00	18.4	78.9	.00	100.00

Tablo 22 incelendiğinde görüldüğü gibi;

1. Anket sonucunda elde edilen bulgular ışığında “Klavyeli çalgılarla işlenen müzik dersinin öğrencinin duyuşsal gelişimine katkı sağlayacağına inanıyorum” maddesine öğretmenlerin % 100’ü çok katılıyorum ve pek çok katılıyorum yanıtlarını vermişlerdir (Bkz. Tablo 22 s.39).

2. Anket sonucunda elde edilen bulgular ışığında “Klavyeli çalgılarla işlenen müzik dersinin öğrencinin bilişsel gelişimine katkı sağlayacağına inanıyorum” maddesine öğretmenlerin % 86’sı çok katılıyorum ve pek çok katılıyorum yanıtlarını vermişlerdir (Bkz. Tablo 22 s.39).

3. Anket sonucunda elde edilen bulgular ışığında “Klavyeli çalgılarla işlenen müzik dersinin öğrencinin psiko-motor gelişimine katkı sağlayacağına inanıyorum”

maddesine öğretmenlerin yaklaşık %87'i çok katılıyorum ve pek çok katılıyorum yanıtlarını vermişlerdir (Bkz. Tablo 22 s.39).

4. Anket sonucunda elde edilen bulgular ışığında “Klavyeli çalgılarla işlenen müzik dersinin öğrencinin yaratılığına katkı sağlayacağına inanıyorum” maddesine öğretmenlerin yaklaşık % 84’ü çok ve pek çok katılıyorum yanıtlarını vermişlerdir (Bkz. Tablo 22 s.39).

Öğretmenlerin klavyeli çalgıların müzik etkinliklerinde doğru ve etkin kullanması sonucunda öğrencilerin bilişsel, duyuşsal, psikomotor gelişimlerine ve yaratıcı davranışlarına katkısının üst düzeyde olduğu görüşlerine büyük oranda katıldıkları görülmektedir. Piyano ve diğer klavyeli çalgılar ile yapılan müziksel işitme okuma ve yazma, ses eğitimi, şarkı öğrenimi çalışmalarını öğrencinin ‘bilişsel’ alan gelişimine, piyanoyla çalınacak düzeyli eserlerle yapılan dinletiler, öğrencinin müziği sevmesi, müziğe olan ilgisinin artması, müzik beğenisinin gelişmesi yani ‘duyuşsal’ alanın gelişimine, piyano ve diğer klavyeli çalgılar eşliğinde yapılan ritimli hareket ve oyunlarla ise öğrencinin ‘devinimsel’ alan açısından gelişimine katkı sağlanacaktır.

Bu durum piyano ve diğer klavyeli çalgıların çağdaş eğitimde üzerinde önemle durulan öğrencinin bilişsel, duyuşsal ve psiko-motor gelişimi ve yaratıcılık gücünün gelişmesi açısından ders içi ve dışı müzik etkinliklerindeki öneminin bir kez daha vurgulanması açısından önem taşımaktadır.

5. Anket sonucunda elde edilen bulgular ışığında “Klavyeli çalgılarla işlenen müzik dersinin öğretmenin yaratıcılığına katkı sağlayacağına inanıyorum” maddesine öğretmenlerin yaklaşık % 87’si çok ve pek çok katılıyorum yanıtlarını vermişlerdir (Bkz. Tablo 22 s.39).

6. Anket sonucunda elde edilen bulgular ışığında “Klavyeli çalgılarla işlenen müzik dersinin öğretmenin sanatçı yönünün gelişimine katkı sağlayacağına inanıyorum” maddesine öğretmenlerin yaklaşık % 75’i çok ve pek çok katılıyorum yanıtlarını vermişlerdir (Bkz. Tablo 22 s.39).

7. Anket sonucunda elde edilen bulgular ışığında “Klavyeli çalgıların çağdaş müzik eğitiminde önemli bir yeri olduğuna inanıyorum” maddesine öğretmenlerin yaklaşık % 97’si çok ve pek çok katılıyorum yanıtlarını vermişlerdir (Bkz. Tablo 22 s.39).

Çok sesli oluşuyla, değişik ritim, ses olanaklarıyla, eşlik için gerekli hazır armonik alt yapısının kolay ve zengin eşlik yapabilme olanağını sağlamasıyla, hafıza özelliğiyle org gibi klavyeli çalgıların ve sanatsal ve eğitimsel açıdan müzik eğitimine katkısı üst düzeyde olan piyanonun, müzik etkinliklerinde öğrencinin özgür ve yaratıcı düşüncesinin yanı sıra, eğitim sisteminin bir parçası olan müzik öğretmenin alanındaki gelişimine de katkısı çok olan çalgılardır. Öğretmenlerin verdikleri yanıtlarda bu yargıya destek veriri niteliktedir. Sanatçı yönüyle de önde olmak durumunda bulunan müzik öğretmenleri klavyeli çalgılarla sanatçılık ve yaratıcılık yönlerini geliştirme ve ifade edebilme imkanı bulacaktır. Bu durum çağdaş eğitim sistemi içerisindeki müzik eğitiminde istenilen öğretmen modeline uygunluk açısından önem taşımaktadır.

Deneklerin Mezun Olduğu Yüksek Öğrenim Kurumuna İlişkin Bulgular

Müzik öğretmenlerinin mezun olduğu yüksek öğrenim kurumuna ilişkin puan ortalaması 't-testi' yardımıyla karşılaştırılmış olup sonuçlar tablo-23 'de verilmiştir.

Tablo-23 Öğretmenlerin Mezun Olduğu Yüksek Öğrenim Kurumuna Göre Piyano ve Diğer Klavyeli Çalgıların Müzik Eğitimine Katkısına İlişkin Görüşlerinin t-testi Sonuçları

Gruplar	N	\bar{X}	Ss	t	p
Müzik Eğitimi Bölümü	73	30.04	5.27	0.39	0.72
Türk Müziği Kon. Temel Bilimler Böl.	2	31.50	4.95		

* $p > 0.05$ fark anlamsızdır.

Tablo-23'de görüldüğü gibi $p > 0.05$ olduğundan fark anlamsızdır. Başka bir deyişle mezun olunan yüksek öğrenim kurumu değişkene göre öğretmenlerin piyano ve diğer klavyeli çalgıların müzik eğitime katkısına yönelik algı düzeylerinde anlamlı bir fark yoktur.

Deneklerin Eğitim Düzeyine İlişkin Bulgular

Müzik öğretmenlerinin eğitim düzeyine ilişkin aldığı puan ortalaması 't-testi' yardımıyla karşılaştırılmış olup sonuçlar tablo-24'de verilmiştir.

Tablo-24 Öğretmenlerin Eğitim Düzeyine Göre Piyano ve Diğer Klavyeli Çalgıların Müzik Eğitimine Katkısına İlişkin Görüşlerinin t-testi Sonuçları

Gruplar	N	\bar{X}	Ss	t	p
Lisans	12	28.25	6.02	1.25	0.64
Ön Lisans	60	30.33	5.14		

* $p > 0.05$ fark anlamsızdır.

Tablo-24'de görüldüğü gibi $p > 0.05$ olduğundan fark anlamsızdır. Başka bir deyişle eğitim düzeyine göre öğretmenlerin piyano ve diğer klavyeli çalgıların müzik eğitime katkısına ilişkin algı düzeylerinde anlamlı bir fark yoktur.

Deneklerin Mesleki Kıdem Değişkenine İlişkin Bulgular

Müzik öğretmenlerinin mesleki kıdeme ilişkin aldığı puan ortalaması 't-testi' yardımıyla karşılaştırılmış olup sonuçlar tablo-25'de verilmektedir

Tablo-25 Öğretmenlerin Mesleki Kıdem Göre Piyano ve Diğer Klavyeli Çalgıların Müzik Eğitimine Katkısına İlişkin Görüşlerinin t-testi Sonuçları

Gruplar	N	\bar{X}	Ss	t	p
1-5 yıl arası	13	30.23	4.20	0.35	0.16
25 yıl ve üstü	8	29.62	2.97		

* $p > 0.05$ fark anlamsızdır.

Tablo-25'de görüldüğü gibi $p > 0.05$ olduğundan fark anlamsızdır. Başka bir deyişle kıdem değişkenine göre öğretmenlerin piyano ve diğer klavyeli çalgıların müzik eğitime katkısına ilişkin algı düzeylerinde anlamlı bir fark yoktur.

Deneklerin Piyano Eğitimine İlişkin Bulgular

Müzik öğretmenlerinin aldığı piyano eğitimine ilişkin puan ortalaması 't-testi' yardımıyla karşılaştırılmış olup sonuçlar Tablo-26 ve 27'de verilmektedir.

Tablo-26 Öğretmenlerin Aldığı Piyano Eğitimine Göre Piyano ve Diğer Klavyeli Çalgıların Müzik Eğitimine Katkısına İlişkin Görüşlerinin t-testi Sonuçları

Gruplar	N	\bar{X}	Ss	t	p
Yardımcı Çalgı Piyano Eğitimi	33	29.12	5.48	3.52	0.01
Ana Çalgı Piyano Eğitimi	12	33.08	2.06		

* $p < 0.05$ fark anlamlıdır.

Tablo-26’da görüldüğü gibi $p < 0.05$ olduğundan fark anlamlıdır. Başka bir deyişle ‘yardımcı çalgı’ piyano eğitimi alan müzik öğretmenleriyle ‘ana çalgı’ piyano eğitimi alan müzik öğretmenlerinin piyano ve diğer klavyeli çalgıların eğitime katkısına ilişkin algı düzeylerinde anlamlı bir fark olduğu görülmüştür.

Tablo-27 Öğretmenlerin Aldığı Piyano Eğitimine Göre Piyano ve Diğer Klavyeli Çalgıların Müzik Eğitimine Katkısına İlişkin Görüşlerinin t–testi Sonuçları

Gruplar	N	\bar{X}	Ss	t	p
Temel Çalgı Piyano Eğitimi	21	28.76	5.77	3.10	0.007
Ana Çalgı Piyano Eğitimi	12	33.08	2.06		

* $p < 0.05$ fark anlamlıdır.

Tablo-27’de görüldüğü gibi $p < 0.05$ olduğundan fark anlamlıdır. Başka bir deyişle ‘temel çalgı’ piyano eğitimi alan müzik öğretmenleriyle ‘ana çalgı’ piyano eğitimi alan müzik öğretmenlerinin piyano ve diğer klavyeli çalgıların eğitime katkısına ilişkin algı düzeylerinde anlamlı bir fark olduğu görülmüştür.

3.4. İlköğretim Okullarındaki Müzik Öğretmenlerinin Piyano ve Diğer Klavyeli Çalgıları Müzik Eğitiminde Kullanma Becerisine İlişkin Bulgular:

Aydın, Burdur, Denizli, Muğla ve Uşak il ve ilçe merkezlerinde ilköğretim okullarında görev yapan müzik öğretmenlerinin piyano ve diğer klavyeli çalgıları kullanma becerisine ilişkin yetenek seviyelerinin belirlenmesinde yedi adet yargı kullanılmıştır. Bu yargılar anket formunda (EK-1), 2-14-15-16-17-18-19 numara ile gösterilen yargılardır.

Tablo 28’de ankete katılan müzik öğretmenlerinden piyano ve diğer klavyeli çalgıları çalma ve müzik eğitiminde kullanma becerisine ilişkin yetenek seviyelerinin belirlenmesine ilişkin yargılara alınan yanıtlar yer almaktadır. Tabloda her yargıya, hiç katılmıyorum, az katılıyorum, katılıyorum, çok katılıyorum ve pek çok katılıyorum yanıtını veren öğretmenlerin sayıları ve yüzdeleri ayrı ayrı verilmiştir.

Tablo-28 İlköğretim Müzik Öğretmenlerinin Piyano ve Diğer Klavyeli Çalgıları Müzik Eğitiminde Kullanma Becerisine İlişkin Frekans ve Yüzde Değerleri

Maddeler		H.K.	A.K.	K.	Ç.K.	P.K.	BOŞ	TOP.
1. Derslerde kullandığım klavyeli çalgıyı doğru ve eksiksiz olarak çalabilme becerisine sahibim.	S	6	27	6	21	15	1	76
	%	7.9	35.5	7.9	27.6	19.7	1.3	100.00
2.Klavyeli çalgıları ders etkinlikleri sırasında eşlik yaparak kullanıyorum.	S	4	9	5	30	25	3	76
	%	5.3	11.8	6.6	39.5	32.9	3.9	100.00
3. Klavyeli çalgıları ders etkinlikleri sırasında yazdığım bir eşliği çalarak kullanıyorum.	S	22	13	2	21	14	4	76
	%	28.9	17.1	2.6	27.6	18.4	5.3	100.00
4.Klavyeli çalgıları ders etkinlikleri sırasında şarkı için yazılmış hazır eşliği çalarak kullanıyorum.	S	16	30	3	19	6	2	76
	%	21.1	39.5	3.9	25.0	7.9	2.6	100.00
5.Klavyeli çalgıları şarkı öğretimi sırasında yalnız ezgi çalarak kullanıyorum.	S	35	27	4	3	3	4	76
	%	46.1	35.5	5.3	3.9	3.9	5.3	100.00
6.Klavyeli çalgıları ders etkinlikleri sırasında solfej ve kulak eğitimi gibi çalışmalarda kullanıyorum.	S	2	8	2	38	23	3	76
	%	2.6	10.5	2.6	50.0	30.3	3.9	100.00
7.Klavyeli çalgıları ders etkinlikleri sırasında solo dinletilerde kullanıyorum.	S	13	26	4	16	15	2	76
	%	17.1	34.2	5.3	21.1	19.7	2.6	100.00

Tablo 28 incelendiğinde görüldüğü gibi

1. Anket sonucunda elde edilen bulgular ışığında “Derslerde kullandığım klavyeli çalgıyı doğru ve eksiksiz olarak çalabilme becerisine sahibim” maddesine öğretmenlerin yaklaşık % 44’ü hiç katılmıyorum ve az katılıyorum yanıtlarını vermiştir

Çağdaş müzik eğitiminde öğretmenin, hem öğrencinin müziğe olan istek ve beğenisinin artırılarak geliştirilmesi, müzikal bilgilerin verilmesi, estetik anlayışlarının üst düzeylere çıkarılması, müzikal anlamda yeni ufuklar açılabilmesi konularında hem de kendi sanatçı kimliğini ortaya koyma konusunda başarılı olabilmesi için gereken unsurlardan biriside çalgısını doğru ve etkili kullanmasıdır. Müzik öğretmenlerinin klavyeli çalgıların müzik derslerindeki yeri ve önemini bilincinde oldukları ancak klavyeli çalgıları doğru ve eksiksiz bir şekilde kullanamadıklarını belirten büyük bir oranın olması düşündürücü ve üzücüdür. Dolayısıyla bu durum, müzik öğretmenlerinin, aldıkları piyano eğitimi ile ilgili problemler olabileceği fikrini düşündürmektedir. Konunun aydınlatması için müzik öğretmenlerine yöneltilen piyano eğitimleriyle ilgili yargılara alınan yanıtların incelenmesi tablo-44’de yapılacaktır.

2. Anket sonucunda elde edilen bulgular ışığında “Klavyeli çalgıları ders etkinlikleri sırasında eşlik yaparak kullanıyorum” maddesine öğretmenlerin yaklaşık % 72’ si çok ve pek çok katılıyorum yanıtlarını vermişlerdir (Bkz. Tablo 28 s.44).

Öğretmelerin klavyeli çalgıları kullanmada kendilerini yetersiz bulmalarına rağmen müzik derslerinde öğrencinin derse ilgisinin artmasında ve dersi sevmesinde, çoksesliğin yerleşmesinde önemli bir yeri olan eşliği kullanmaları ve eşlik yaparken büyük oranda klavyeli çalgıları tercih etmeleri de sevindiricidir. Konu ile ilgili olarak Gülhan (1996), yaptığı çalışmasında piyanonun çok sesli bir çalgı olması, ses sınırı, gürlüğü, açısından eşliğe uygun olması gibi nedenlerle müzik eğitimi dersinde ve ders dışı etkinliklerde eşlik çalgısı olarak kullanılmasının önemine değinmiştir.

Ancak, yapılan eşlik düzeyi oldukça önem taşımaktadır. Öğretmenlerin eşliği kullanma durumlarının tespiti açısından müzik öğretmenlerine aşağıdaki yargılar verilerek yanıtları değerlendirilmiştir.

3. Anket sonucunda elde edilen bulgular ışığında “Klavyeli çalgıları ders etkinlikleri sırasında yazdığım bir eşliği çalarak kullanıyorum” maddesine öğretmenlerin yaklaşık % 29’u hiç katılmaz iken yaklaşık % 28’ i çok katılıyorum yanıtını vermişlerdir (Bkz. Tablo 28 s.44).

Öğretmenlerin öğretecekleri okul çocuk şarkılarına eşlik yazarak, bu eşliği çalabilecek müzik bilgisi, çalgı hakimiyetiyle donanmış olması ve bunu uygulamaya yönelik olarak kullanabilmesi gerekir. Ancak öğretmenlerin % 50’sinin okul çocuk şarkılarını öğretirken kendi yazdıkları eşlikleri kullanmadıkları görülmektedir. Bu durum müzik eğitimi verilen yüksek öğretim kurumlarındaki eşlik dersinin, içerik ve düzey yönünden öneminin anlaşılması, öğretmenlerin eşlik konusunda çalgılarına tam anlamıyla hakim olmadıklarının belirlenmesi ve eşliğin temel unsuru olan armoni dersinin önemine dikkat çekilmesi açısından önemlidir.

Gülhan (1996), müzik öğretmenlerinin çocuk şarkıları için yazılmış eşlikleri veya çocuk şarkıları için, kendi yazdıkları eşlikleri çalmasının önemini vurgulamıştır. öğrencilerin müzik derlerinde öğrenilen bir şarkıyı bir çalgı eşliğinde söylemelerinin dersi daha zevkli bir hale getireceğini ve piyanonun doğru sesleri verebilmede ve çoksesliliği duyurabilmede önemli bir çalgı olduğu konusuna da değinmiştir.

Atalay (1984:31), “Piyano eşlik” dersinin yalnızca piyano eşliğini değil her türlü eşlik çalgısını içermesi ve eşliğin yalnızca yapılışını değil hazırlanışını da konu alması gereken bu dersin tüm öğrencilere okutulması gerektiğini vurgular.

4. Anket sonucunda elde edilen bulgular ışığında “Klavyeli çalgıları ders etkinlikleri sırasında şarkı için yazılmış hazır eşliğı çalarak kullanıyorum” maddesine öğretmenlerin yaklaşık % 61’i hiç katılmıyorum ve az katılıyorum cevabını vermişlerdir (Bkz. Tablo 28 s.44).

Alınan yanıtlar doğrultusunda müzik öğretmenlerinin büyük bölümü öğrencilere öğretilen şarkılarda hazır eşliğı kullanmadıkları belirlenmiştir. Özellikle ilköğretimde müzik eğitimi derslerinde kullanılmak üzere hazırlanan müzik kitaplarının büyük çoğunluğunda, çocuk şarkıları için hazır bir eşliğin yazılmadığını düşünülürse müzik öğretmenin her zaman eşliğı yazılmış şarkılar bulması ve kullanmasının zor olabileceğı düşünülebilir. Öğretmenlerin hazır eşliğı çalabilecek kadar çalgısına hakim olmadıkları, aldıkları eşlik derslerinin süre ve içerik konusunda problem olabileceğı fikrini düşündürmektedir.

5. Anket sonucunda elde edilen bulgular ışığında Klavyeli çalgıların sadece ezgi çalmak amacıyla kullanılması, çoksesli ve eşliğı elverişli olan bu çalgılardan, müzik eğitiminde istenilen derecede yararlanılmaması anlamına gelmektedir. “Klavyeli çalgıları şarkı öğretimi sırasında yalnız ezgi çalarak kullanıyorum” maddesine öğretmenlerin yaklaşık % 82’ si hiç katılmıyorum ve az katılıyorum yanıtını vermişlerdir (Bkz. Tablo 28 s.44).

Ankete katılan öğretmenlerin piyano ve diğer klavyeli çalgıları ezgi çalmanın dışında da kullandıklarını gösteren bu sonuç müzik eğitimi açısından sevindiricidir.

6. Anket sonucunda elde edilen bulgular ışığında “Klavyeli çalgıları ders etkinlikleri sırasında solfej ve kulak eğitimi çalışmalarında kullanıyorum” maddesine öğretmenlerin yaklaşık % 80’ i çok ve pek çok katılıyorum cevabını vermişlerdir (Bkz. Tablo 28 s.44).

Müziksel işitme, okuma ve yazma eğitimi müzik eğitiminin temel taşları arasında yer alır. Bu çalışmalarda akort problemi olmayan, sabit perdeli (tampere sistemde) çok sesli, parlak ve volümlü bir sese sahip, teknik olarak her türlü ezgiyi çalabilme kolaylığı olan, ses sınırı geniş, ses rengi sabit olan piyano ve diğer klavyeli çalgıların müzik öğretmenlerince müziksel işitme okuma ve yazma gibi çalışmalarda % 95 oranında tercih edilmesi sevindiricidir. Çünkü müzik öğretmeni, piyano veya diğer klavyeli çalgılar yardımıyla sesleri ve ses aralıklarını tanıtmaya, müziksel bellek ve dikkatlerini geliştirme, seviyesine uygun ritim ve ezgileri dikte ettirme, çalınacak değişik ritimdeki ezgiler ile öğrencilere doğaçlama hareket yaptırarak ritim ve tartım

duygularının gelişmesini sağlama gibi çalışmalarla çocuğun bilişsel, duyuşsal ve devinimsel açıdan gelişmesine katkı sağlayabilecektir.

Özen (1998), piyanonun temel müzik bilgileri ve becerileri kazandırma amacıyla; seslerin belletilmesi ve birbirleriyle olan ilişkilerinin kavratılmasında, dizi, akor, arpej, modalite tonalite vb. müziksel kavramların öğretilmesinde, müziksel işitme, müziksel bellek ve müziksel dikkat ile tasarlama – doğaçlama ve yaratma yeteneklerinin geliştirilmesinde önemli bir öğretmen çalgısı olduğunu belirtir.

7. Anket sonucunda elde edilen bulgular ışığında “Klavyeli çalgıları ders etkinlikleri sırasında solo dinletilerde kullanıyorum” maddesine öğretmenlerin yaklaşık %51’i hiç katılmıyorum ve az katılıyorum cevabını vermişlerdir (Bkz. Tablo 28 s.44).

Öğretmenin müzik dersi içerisinde “zevk eğitimi” denilen öğrencinin müziği sevmesini müziğe olan ilgisinin artmasını ve müzik anlayışının gelişmesini sağlayacak bu küçük bir zaman dilimini en etkin şekilde kullanması müzik eğitimi açısından önemlidir. Beğeni gelişimi için yapılacak çalışmalardan biriside, öğretmenin öğrencilere çalgısıyla sunacağı öğrencinin gelişim düzeyine uygun, müzik beğeni düzeyini yükseltici ve iyi seçilmiş ulusal ve uluslar arası sanatsal yapıtlarla olacaktır. Bu durum aynı zamanda öğretmenin, öğrenciler üzerinde istenilen etkiyi gerçekleştirip dersi daha verimli boyuta taşımada da etkin bir rol üstlenebilir. Piyano gibi çok sesli bir çalgıyla yapılan küçük müzik dinletilerinin, öğrenciler üzerinde, müziğe olan ilgi ve sevginin artmasında olumlu etki sağlayacağı düşünülürse, ankete katılan müzik öğretmenlerinin klavyeli çalgıları solo dinletilerde kullanıyorum yargısına büyük oranda katılmamaları üzücüdür.

Konu ile ilgili olarak Özen (1998), öğrencileri müzik tür, çeşit ve biçimleri konularında bilgilendirmek amacıyla, müzik tarihinin çeşitli dönemlerine ait müzik tür ve çeşitlerinin ve Türkiye’de yaşayan müzik tür ve çeşitlerinin çözümlenmesinin yapılmasında etkili bir eşlik, dinleti ve eğitim çalgısı ve Öğrencilere müzik dinleme zevki ve alışkanlığı ve müziksel beğeni kazandırma ve geliştirme amacıyla; öğrencilerin istekleri ve beklentileri doğrultusunda pop, caz, blues, folk, rock, bando, mehter, dini, Türk halk, Türk sanat müziklerinin uygun örneklerini daha çekici kılabilen bir çalgı olduğundan söz eder.

Deneklerin Mezun Olduğu Yüksek Öğrenim Kurumuna İlişkin Bulgular

Müzik öğretmenlerinin mezun olduğu yüksek öğrenim kurumuna ilişkin puan ortalaması 't-testi' yardımıyla karşılaştırılmış olup sonuçlar tablo-29'da verilmiştir.

Tablo-29 Öğretmenlerin Mezun Olduğu Yüksek Öğrenim Kurumuna Göre Piyano ve Diğer Klavyeli Çalgıları Müzik Eğitiminde Kullanma Becerisine İlişkin t-testi Sonuçları

Gruplar	N	\bar{X}	Ss	t	p
Müzik Eğitimi Bölümü	65	21.20	4.26	0.87	0.55
Türk Müziği Kon. Temel Bilimler Böl.	2	18.50	6.36		

* $p>0.05$ fark anlamsızdır.

Tablo-29'da görüldüğü gibi $p>0.05$ olduğundan fark anlamsızdır. Başka bir deyişle mezun olunan yükseköğrenim kurumu değişkeninin öğretmenlerin piyano ve diğer klavyeli çalgıları müzik eğitimde kullanma becerisine ilişkin algı düzeylerinde önemli bir etkisi olmadığı görülmektedir.

Deneklerin Eğitim Düzeyine İlişkin Bulgular

Müzik öğretmenlerinin eğitim düzeyine ilişkin aldığı puan ortalaması 't-testi' yardımıyla karşılaştırılmış olup sonuçlar tablo-30 da verilmektedir.

Tablo-30 Öğretmenlerin Eğitim Düzeyine Göre Piyano ve Diğer Klavyeli Çalgıları Müzik Eğitiminde Kullanma Becerisine İlişkin t-testi Sonuçları

Gruplar	N	\bar{X}	Ss	t	p
Lisans	12	19.08	3.70	1.72	0.34
Ön Lisans	52	21.44	4.39		

* $p>0.05$ fark anlamsızdır.

Tablo-30'da görüldüğü gibi $p>0.05$ olduğundan fark anlamsızdır. Başka bir deyişle ön lisans mezunu öğretmenlerle, lisans mezun öğretmenlerin piyano ve diğer klavyeli çalgıları müzik eğitiminde kullanma becerisine ilişkin algı düzeylerinde anlamlı bir fark yoktur.

Deneklerin Mesleki Kıdem Değişkenine İlişkin Bulgular

Müzik öğretmenlerinin mesleki kıdeme ilişkin aldığı puan ortalaması ‘t-testi’ yardımıyla karşılaştırılmış olup sonuçlar tablo-31’de verilmektedir.

Tablo-31 Öğretmenlerin Mesleki Kıdeme Göre Piyano ve Diğer Klavyeli Çalgıları Müzik Eğitiminde Kullanma Becerisine İlişkin t-testi Sonuçları

Gruplar	N	\bar{X}	Ss	t	p
1-5 yıl arası	13	21.76	4.40	0.34	0.98
21 yıl ve üstü	6	22.50	4.41		

* $p > 0.05$ fark anlamsızdır.

Tablo-31’de görüldüğü gibi $p > 0.05$ olduğundan fark anlamsızdır. Başka bir deyişle 21 yılın üzerinde görev yapan müzik öğretmenleri ile yeni göreve başlayan müzik öğretmenlerinin piyano ve diğer klavyeli çalgıları müzik eğitiminde kullanma becerisine ilişkin algı düzeylerinde anlamlı bir fark yoktur.

Deneklerin Piyano Eğitimine İlişkin Bulgular

Müzik öğretmenlerinin aldığı piyano eğitimine ilişkin puan ortalaması ‘t-testi’ yardımıyla karşılaştırılmış olup sonuçlar Tablo-32 ve 33’ de verilmektedir.

Tablo-32 Öğretmenlerin Piyano Eğitimine Göre Piyano ve Diğer Klavyeli Çalgıları Müzik Eğitiminde Kullanma Becerisine İlişkin t-testi Sonuçları

Gruplar	N	\bar{X}	Ss	t	p
Yardımcı Çalgı Piyano Eğitimi	30	18.66	3.28	4.17	0.70
Ana Çalgı Piyano Eğitimi	11	23.72	3.87		

* $p > 0.05$ fark anlamsızdır.

Tablo-32’de görüldüğü gibi $p > 0.05$ olduğundan fark anlamsızdır. Başka bir deyişle ‘yardımcı çalgı’ piyano eğitimi alan müzik öğretmenleriyle ‘ana çalgı’ piyano eğitimi alan müzik öğretmenlerinin piyano ve diğer klavyeli çalgıları müzik eğitiminde kullanma becerisine ilişkin algı düzeylerinde anlamlı bir fark yoktur.

Tablo-33 Öğretmenlerin Piyano Eğitimine Göre Piyano ve Diğer Klavyeli Çalgıları Müzik Eğitiminde Kullanma Becerisine İlişkin t-testi Sonuçları

Gruplar	N	\bar{X}	Ss	t	p
Temel Piyano Eğitimi	19	22.57	3.54	0.83	0.92
Ana Çalgı Piyano Eğitimi	11	23.72	3.87		

* $p > 0.05$ fark anlamsızdır.

Tablo-33’de görüldüğü gibi $p > 0.05$ olduğundan fark anlamsızdır. Başka bir deyişle ‘temel piyano’ eğitimi alan müzik öğretmenleriyle ‘ana çalgı’ piyano eğitimi alan müzik öğretmenlerinin piyano ve diğer klavyeli çalgıları müzik eğitiminde kullanma becerisine ilişkin algı düzeylerinde anlamlı bir fark yoktur.

3.5. İlköğretim Okullarındaki Müzik Öğretmenlerinin, Klavyeli Çalgılar Dışındaki Çalgı Gruplarını Tercihine Yönelik Görüşlerine İlişkin Bulgular

Aydın, Burdur, Denizli, Muğla ve Uşak il ve ilçe merkezlerinde ilköğretim okullarında görev yapan müzik öğretmenlerinin klavyeli çalgılar dışındaki çalgı gruplarına yönelik görüşlerinin belirlenmesine ilişkin altı adet yargı kullanılmıştır. Bu yargılar anket formunda (EK-1), 20-21-23-24-25-27 numara ile gösterilen yargılardır.

Tablo 34’de Ankete katılan müzik öğretmenlerinin klavyeli çalgılar dışındaki çalgı gruplarına yönelik görüşlerinin belirlenmesinde kullanılan yargılara verdikleri yanıtlar yer almaktadır. Tabloda, her yargıya, hiç katılmıyorum, az katılıyorum, katılıyorum, çok katılıyorum ve pek çok katılıyorum yanıtını veren öğretmenlerin sayıları ve yüzdeleri ayrı ayrı verilmiştir.

Tablo 34 incelendiğinde görüldüğü gibi;

1. Anket sonucunda elde edilen bulgular ışığında “Olanaklar yeterli olduğu takdirde ders içi etkinliklerde yaylı çalgıları kullanmayı tercih ederim” maddesine öğretmenler yaklaşık % 65’i hiç katılmıyorum ve az katılıyorum yanıtlarını vermişlerdir (Bkz. Tablo 34 s.52).

2. Anket sonucunda elde edilen bulgular ışığında “Olanaklar yeterli olduğu takdirde ders içi etkinliklerde üflemeli çalgıları kullanmayı tercih ederim” maddesine öğretmenler yaklaşık % 40’ı katılmaz iken % 51’i ise çok ve pek çok katılıyorum yanıtlarının vermişlerdir (Bkz. Tablo 34 s.52).

3. Anket sonucunda elde edilen bulgular ışığında “Olanaklar yeterli olduğu takdirde ders içi etkinliklerde vurmali çalgıları kullanmayı tercih ederim” maddesine öğretmenler yaklaşık % 65’i hiç katılmıyorum ve az katılıyorum yanıtlarını vermişlerdir (Bkz. Tablo 34 s.52).

Ankete katılan müzik öğretmenlerinin, ders içi etkinliklerde, yarıdan fazlasının üflemeli, vurmali ve yaylı çalgı gruplarını tercih etmedikleri görülmektedir. Yinede bir sıralama yapıldığında öğretmenlerin, klavyeli çalgılar dışında en çok üflemeli, daha sonra vurmali ve yaylı çalgıları tercih ettikleri görülmektedir. Sonuç, öğretmenlerin klavyeli çalgıları diğer çalgılara göre tercih etme oranları ile karşılaştırıldığında (Bkz.Tablo16 s.30), müzik öğretmenleri tarafından ders içi etkinliklerde en çok klavyeli çalgıların edildiği düşünülebilir.

4. Anket sonucunda elde edilen bulgular ışığında “Olanaklar yeterli olduğu takdirde ders dışı etkinliklerde yaylı çalgıları kullanmayı tercih ederim” maddesine öğretmenler yaklaşık % 33’ü çok ve pek çok katılıyorum yanıtlarını vermişlerdir (Bkz. Tablo 34 s.52).

5. Anket sonucunda elde edilen bulgular ışığında “Olanaklar yeterli olduğu takdirde ders dışı etkinliklerde üflemeli çalgıları kullanmayı tercih ederim” maddesine öğretmenler yaklaşık % 42’si çok ve pek çok katılıyorum yanıtlarını vermişlerdir (Bkz. Tablo 34 s.52).

6. Anket sonucunda elde edilen bulgular ışığında “Olanaklar yeterli olduğu takdirde ders dışı etkinliklerde vurmali çalgıları kullanmayı tercih ederim” maddesine öğretmenler yaklaşık % 45’i çok ve pek çok katılıyorum yanıtlarını vermişlerdir (Bkz. Tablo 34 s.52).

Öğretmenlerin ders dışı etkinliklerde klavyeli çalgılar dışında çalgı gruplarını tercih sırası; vurmali çalgılar, üflemeli çalgılar ve yaylı çalgılardan olmuştur. Ancak ders dışı etkinlikleri büyük ölçüde destekler nitelikte olan çalgı gruplarının müzik öğretmenleri tarafından %50 oranında tercih edilmeleri öğretmenlerimizin tüm çalgı gruplarından ders dışı etkinliklerde istenilen düzeyde yararlanamadığını düşündürmektedir Müzik eğitimi dersi dışındaki öğrenci etkinliklerinde, bu etkinlikleri daha verimli, renkli, müzikal açıdan daha zengin olmasını sağlayan çalgı gruplarından faydalanılmaması oldukça üzücüdür.

Tablo-34 İlköğretim Müzik Öğretmenlerinin Klavyeli Çalgılar Dışındaki Çalgı Gruplarını Tercihine Yönelik Frekans ve Yüzde Değerleri

Maddeler		H.K.	A.K.	K.	Ç.K.	P.K.	BOŞ	TOP.
1. Olanaklar yeterli olduğu takdirde ders içi etkinliklerde yaylı çalgıları kullanmayı tercih ederim.	S	26	23	9	9	9	-	76
	%	34.2	30.3	11.8	11.8	11.8	.00	100.00
2. Olanaklar yeterli olduğu takdirde ders içi etkinliklerde üflemeli çalgıları kullanmayı tercih ederim.	S	6	24	6	19	20	1	76
	%	7.9	31.6	7.9	25.0	26.3	1.3	100.00
3. Olanaklar yeterli olduğu takdirde ders içi etkinliklerde vurmali çalgıları kullanmayı tercih ederim.	S	14	35	3	12	12	-	76
	%	18.4	46.1	3.9	15.8	15.8	.00	100.00
4. Olanaklar yeterli olduğu takdirde ders dışı etkinliklerde yaylı çalgıları kullanmayı tercih ederim.	S	22	21	8	15	10	-	76
	%	28.9	27.6	10.5	19.7	13.2	.00	100.00
5. Olanaklar yeterli olduğu takdirde ders dışı etkinliklerde üflemeli çalgıları kullanmayı tercih ederim.	S	11	29	3	17	15	1	76
	%	14.5	38.2	3.9	22.4	19.7	1.3	100.00
6. Olanaklar yeterli olduğu takdirde ders dışı etkinliklerde vurmali çalgıları kullanmayı tercih ederim.	S	8	30	4	17	17	-	76
	%	10.5	39.5	5.3	22.4	22.4	.00	100.00

Deneklerin Mezun Olduğu Yüksek Öğrenim Kurumuna İlişkin Bulgular

Müzik öğretmenlerinin mezun olduğu yüksek öğrenim kurumuna ilişkin puan ortalaması 't-testi' yardımıyla karşılaştırılmış olup sonuçlar tablo-35'de verilmiştir.

Tablo-35 Öğretmenlerin Mezun Olduğu Yüksek Öğrenim Kurumuna Göre Klavyeli Çalgılar Dışındaki Çalgı Gruplarını Tercihine İlişkin t-testi Sonuçları

Gruplar	N	\bar{X}	Ss	t	p
Müzik Eğitimi Bölümü	73	17.05	5.71	1.24	0.31
Türk Müziği Kon. Temel Bilimler Böl.	2	12.00	0.00		

* $p > 0.05$ fark anlamsızdır.

Tablo-35'de görüldüğü gibi $p > 0.05$ olduğundan fark anlamsızdır. Başka bir deyişle mezun olunan yüksek öğrenim kurumu değişkeninin, öğretmenlerin klavyeli çalgılar dışındaki çalgı gruplarını tercihine yönelik algı düzeylerinde önemli bir fark oluşturmadığı görülmektedir.

Deneklerin Eğitim Düzeyine İlişkin Bulgular

Müzik öğretmenlerinin eğitim düzeyine ilişkin aldığı puan ortalaması 't-testi' yardımıyla karşılaştırılmış olup sonuçlar tablo-36' da verilmektedir.

Tablo-36 Öğretmenlerin Eğitim Düzeyine Göre Klavyeli Çalgılar Dışındaki Çalgı Gruplarını Tercihine İlişkin t-testi Sonuçları

Gruplar	N	\bar{X}	Ss	t	p
Lisans	12	16.41	4.10	0.35	0.07
Ön Lisans	60	17.06	6.08		

* $p > 0.05$ fark anlamsızdır.

Tablo-36'da görüldüğü gibi $p > 0.05$ olduğundan fark anlamsızdır. Başka bir deyişle ön lisans mezunu öğretmenlerle, lisans mezunu öğretmenlerin klavyeli çalgılar dışındaki çalgı gruplarını tercihine ilişkin algı düzeylerinde önemli bir fark yoktur.

Deneklerin Mesleki Kıdem Değişkenine İlişkin Bulgular

Müzik öğretmenlerinin mesleki kıdeme ilişkin aldığı puan ortalaması 't-testi' yardımıyla karşılaştırılmış olup sonuçlar tablo-37'de verilmektedir.

Tablo-37 Öğretmenlerin Mesleki Kıdeme Göre Klavyeli Çalgılar Dışındaki Çalgı Gruplarını Tercihine İlişkin t-testi Sonuçları

Gruplar	N	\bar{X}	Ss	t	p
1-5 yıl arası	13	18.15	4.81	1.44	0.66
21 yıl ve üstü	8	15.25	3.84		

* $p > 0.05$ fark anlamsızdır.

Tablo-37'de görüldüğü gibi $p > 0.05$ olduğundan fark anlamsızdır. Başka bir deyişle 21 yılın üzerinde görev yapan müzik öğretmenleri ile yeni göreve başlayan müzik öğretmenlerinin klavyeli çalgılar dışındaki çalgı gruplarını tercihine ilişkin algı düzeylerinde önemli bir fark yoktur.

Deneklerin Pişano Eğitime İlişkin Bulgular

Müzik öğretmenlerinin aldığı pişano eğitime ilişkin puan ortalaması 't-testi' yardımıyla karşılaştırılmış olup sonuçlar tablo-38 ve 39'da verilmektedir.

Tablo-38 Öğretmenlerin Piyano Eğitimine Göre Klavyeli Çalgılar Dışındaki Çalgı Gruplarını Tercihine İlişkin t-testi Sonuçları

Gruplar	N	\bar{X}	Ss	t	p
Yardımcı Çalgı Piyanos Eğitimi	33	16.39	5.52	0.15	0.30
Ana Çalgı Piyanos Eğitimi	12	16.66	4.22		

* $p > 0.05$ fark anlamsızdır.

Tablo-38’de görüldüğü gibi $p > 0.05$ olduğundan fark anlamsızdır. Başka bir deyişle ‘yardımcı çalgı’ piyano eğitimi alan müzik öğretmenleriyle ‘ana çalgı’ piyano eğitim alan müzik öğretmenlerinin klavyeli çalgılar dışındaki çalgı gruplarını tercihine ilişkin algı düzeylerinde, önemli bir fark yoktur.

Tablo-39 Öğretmenlerin Piyano Eğitimine Göre Klavyeli Çalgılar Dışındaki Çalgı Gruplarını Tercihine İlişkin t-testi Sonuçları

Gruplar	N	\bar{X}	Ss	t	p
Temel Piyanos Eğitimi	21	18.52	7.05	0.83	0.12
Ana Çalgı Piyanos Eğitimi	12	16.66	4.22		

* $p > 0.05$ fark anlamsızdır.

Tablo-39’da görüldüğü gibi $p > 0.05$ olduğundan fark anlamsızdır. Başka bir deyişle ‘temel piyano’ eğitimi alan bir müzik öğretmenleriyle ‘ana çalgı’ piyano eğitimi alan müzik öğretmenlerinin klavyeli çalgılar dışındaki çalgı gruplarını tercihine ilişkin algı düzeylerinde önemli bir fark yoktur.

3.6. İlköğretim Okullarındaki Müzik Öğretmenlerinin Aldıkları Piyano ve Piyano Eşlik derslerinin Süre ve İçeriğine Yönelik Görüşlerine İlişkin Bulgular

Aydın, Burdur, Denizli, Muğla ve Uşak il ve ilçe merkezlerinde ilköğretim okullarında görev yapan müzik öğretmenlerinin okuduğu yüksek öğrenim kurumunda aldığı piyano ve piyano eşlik derslerinin süre ve içeriğine yönelik görüşlerinin belirlenmesinde sekiz adet yargı kullanılmıştır. Bu yargılar anket formunda (EK-1), 28-29-30-31-32-33-34-43 numara ile gösterilen yargılardır.

Tablo 40’da ankete katılan müzik öğretmenlerinin yüksek öğretim kurumunda aldığı piyano ve piyano eşlik eğitimine yönelik görüşlerine ilişkin yargılara verdikleri yanıtlar yer almaktadır. Tabloda, her yargıya, hiç katılmıyorum, az katılıyorum,

katılıyorum, çok katılıyorum ve pek çok katılıyorum yanıtını veren öğretmenlerin sayıları ve yüzdeleri ayrı ayrı verilmiştir.

Tablo-40 ilköğretim Müzik Öğretmenlerinin Aldığı Piyano ve Piyano Eşlik Derslerinin Süre ve İçeriğine İlişkin Görüşlerinin Frekans ve Yüzde Değerleri

Maddeler		H.K.	A.K.	K.	Ç.K.	P.K.	BOŞ	TOP.
1. Müzik eğitimi aldığım yüksek öğretim kurumunda piyano eğt. ayrılan süreyi yeterli buluyorum.	S	41	19	5	6	5	-	76
	%	53.9	25.0	6.6	7.9	6.6	.00	100.00
2. Müzik eğitimi gördüğüm yüksek öğretim kurumunda aldığım piyano eğt. düzeyini yeterli buluyorum.	S	35	25	2	10	4	-	76
	%	46.1	32.9	2.6	13.2	5.3	.00	100.00
3. Fakültelerde piyano eğt. veren öğretim elemanlarının sayısını yeterli buluyorum.	S	34	18	6	9	9	-	76
	%	44.7	23.7	7.9	11.8	11.8	.00	100.00
4. Müzik eğitimi gördüğüm yüksek öğretim kurumunda aldığım piyano eğt. içeriği ilköğretim okullarındaki müzik eğitimi dersi programı içeriğini kapsamaktadır.	S	50	19	-	4	3	-	76
	%	65.8	25.0	.00	5.3	3.9	.00	100.00
5. Müzik eğitimi gördüğüm yüksek öğretim kurumunda aldığım piyano eşlik dersinin süresini yeterli buluyorum.	S	47	24	-	2	3	-	76
	%	61.8	31.6	.00	2.6	3.9	.00	100.00
6. Müzik eğitimi gördüğüm yüksek öğretim kurumunda aldığım piyano eşlik dersinin içeriğini yeterli buluyorum.	S	44	26	3	-	3	-	76
	%	57.9	34.2	3.9	.00	3.9	.00	100.00
7. Müzik eğitimi bölümlerinde piyano dışındaki bir klavyeli çalgı dersinin olması gerektiğine inanıyorum.	S	7	18	8	28	15	-	76
	%	9.2	23.7	10.5	36.8	19.7	.00	100.00
8. Klavyeli çalgıları ders içi etkinliklerde daha iyi kullanabilmek için hizmet içi kursların yararlı olacağına inanıyorum.	S	7	7	7	28	27	-	76
	%	9.2	9.2	9.2	36.8	35.5	.00	100.00

Tablo 40 incelendiğinde görüldüğü gibi;

1. Anket sonucunda elde edilen bulgular ışığında “Müzik eğitimi aldığım yüksek öğretim kurumunda piyano eğitimine ayrılan süreyi yeterli buluyorum” maddesine öğretmenlerin yaklaşık %78’i hiç katılmıyorum ve az katılıyorum yanıtlarını vermişlerdir.

2. Anket sonucunda elde edilen bulgular ışığında “Müzik eğitimi gördüğüm yüksek öğretim kurumunda aldığım piyano eğitiminin düzeyini yeterli buluyorum” maddesine öğretmenlerin yaklaşık %79’u hiç katılmıyorum ve az katılıyorum yanıtlarını vermişlerdir (Bkz. Tablo 40 s.55).

Ankete verilen yanıtlardan, öğretmenlerin klavyeli çalgıları kullanma düzeylerinin istenilen ölçüde olmadığı anlaşılmaktadır. Bu durum öğretmenlerin aldıkları piyano eğitimle ilgili problemler olabileceğini düşündürmektedir. Öğretmenlerin ilgili yargılara verdikleri yanıtlardan çıkan sonuç; öğretmenlerin aldıkları piyano eğitimine ayrılan süre ve düzeyi büyük oranda yeterli bulmadıkları yönündedir.

3. Anket sonucunda elde edilen bulgular ışığında “Fakültelerde piyano eğitimi veren öğretim elemanlarının sayısını yeterli buluyorum” maddesine öğretmenlerin yaklaşık %68’i hiç katılmıyorum ve az katılıyorum yanıtlarını vermişlerdir (Bkz. Tablo 40 s.55).

Müzikle ilgili eğitim veren bölümlerde piyano gibi çalgı derslerinin öğretmenin öğrenci ile birebir işlemesi ve haftada en az iki ders saati olarak işlenmesi gereken derslerdir. Ancak bu şekilde çalgı öğretimi gibi zor ve önemli bir derste istenilen düzeyde verim alınabilecektir. Fakat öğretim elemanının az öğrencinin çok sayıda olması nedeniyle öğretim elemanlarının haftalık ders yükünün üstünde ders vermekte ya da bir ders saatinde ikişer öğrenci ile ders yapabilmektedir. Bu durum piyano eğitiminde istenilen düzeyin yakalanmasını zorlaştırmaktadır.

4. Anket sonucunda elde edilen bulgular ışığında “Müzik eğitimi gördüğüm yüksek öğretim kurumunda aldığım piyano eğitiminin içeriği ilköğretim okullarındaki müzik eğitimi dersi programı içeriğini kapsamaktadır” maddesine öğretmenlerin yaklaşık % 91’i hiç katılmıyorum ve az katılıyorum yanıtlarını vermişlerdir (Bkz. Tablo 40 s.55).

Atalay (1984: 9), “*Amaç, İçerik ve Uygulanış Biçimleri Açısından Müzik Eğitimi Bölümleri Programları*” başlıklı bildirisinde; müzik öğretmeni yetiştirmek üzere ayrılan dört yılın amaca en uygun biçimde değerlendirilmesi gerektiğini derslerin süre, içerik ve işleniş biçimlerinde yararlılıktan çok gereklilik ilkesinin ön planda tutulmasına ilişkin bir şekilde yapılmasını ve müzik eğitimi bölümleri programlarının lise ve ortaokul müfredat programlarının da dikkate alınarak bu konudaki aksaklıkların giderilmesi gerekliliğinden söz etmiştir. Ancak yapılan araştırmada da görüldüğü gibi ankete katılan müzik öğretmenlerinin büyük bir oranının, öğrenim gördükleri müzik eğitimi

bölümlerinde aldıkları eğitim ile ilköğretim programının birbirine uyum göstermediğini ifade etmiştir. 1984'den bu yana, bu konuda çok gelişme kaydedilmediği görülmektedir.

5. Anket sonucunda elde edilen bulgular ışığında "Müzik eğitimi gördüğüm yüksek öğretim kurumunda aldığım piyano eşlik dersinin süresini yeterli buluyorum" maddesine öğretmenlerin yaklaşık %93' ü hiç katılmıyorum ve az katılıyorum yanıtlarını vermişlerdir (Bkz. Tablo 40 s.55).

6. Anket sonucunda elde edilen bulgular ışığında "Müzik eğitimi gördüğüm yüksek öğretim kurumunda aldığım piyano eşlik dersinin içeriğini yeterli buluyorum" maddesine öğretmenlerin yaklaşık % 92'si hiç katılmıyorum ve az katılıyorum yanıtlarını vermişlerdir (Bkz. Tablo 40 s.55).

Öğretmenlerin çalıştıkları ilköğretim okullarında öğrencilerine öğrettikleri okul çocuk şarkılarına eşlik etmesinin önemi ve gerekliliğine daha önce değinilmişti. Bu nedenle öğretmenlerin öğrenim gördükleri yüksek öğrenim kurumunda aldıkları piyano eşlik dersinin öneminin büyük olduğu bilinen bir gerçektir. Fakat ankete katılan öğretmenlerin hemen hemen hepsinin verilen piyano eşlik dersinin içeriği ve süresini yeterli bulmadıklarını ifade ettikleri görülmektedir. Ana çalgısı piyano olan öğrencilerin dışında kalan öğrencilerin piyano eşlik dersi almamaları bu konudaki eksikliğin başlıca nedenlerinden birisidir. Müzik öğretmeni olacak her adayın piyano eşlik dersi alması ve verilecek piyano eşlik dersi süre ve içerik bakımından modern eğitimin amacına ve ihtiyaca cevap verecek nitelikte olmalıdır.

Müzik öğretmenlerinin gördükleri eğitim sırasında almış oldukları piyano eşlik ve armoni derslerinin içeriği ve süresi konularına da değinen Gülhan (1996), müzik eğitimi bölümlerinde, verilen eşlik derslerinden her öğrencinin eşit şekilde yararlanamadığına dikkat çekmiştir

7. Anket sonucunda elde edilen bulgular ışığında "Müzik eğitimi bölümlerinde piyano dışındaki bir klavyeli çalgı dersinin olması gerektiğine inanıyorum" maddesine öğretmenlerin yaklaşık % 56'sı çok ve pek çok katılıyorum yanıtlarını vermişlerdir (Bkz. Tablo 40 s.55).

Müzik eğitimi bölümlerinde piyano çalgısının yeri ve önemi diğer klavyeli çalgılara göre çok daha önemlidir. Ancak ekonomik olması, taşınma kolaylığı gibi nedenlerle okullarımızda piyanoya göre daha çok sayıda bulunan org gibi klavyeli çalgıların her geçen gün teknolojiye bağlı olarak gelişen özelliklerini bilmek ve müzik eğitimi dersinde etkili bir şekilde kullanabilmek için, eğitim alınması gereklidir. Bu

nedenle piyano dersinin yanı sıra, 'okul çocuk çalgıları' ders başlığı altında teknolojinin getirdiği yenilikleri kullanma becerisini geliştirecek klavyeli çalgı eğitiminin de verilmesi, öğretmenlerin klavyeli çalgıları verimli bir şekilde kullanılmasında yaşadıkları bir çok probleme de çözüm getirebilecektir. Bu konuda ankete katılan öğretmenlerinde yarıdan fazlasının müzik eğitimi bölümlerinde piyano dışındaki bir klavyeli çalgı dersinin verilmesine olumlu olarak baktıkları görülmektedir.

Tuğcular (1998), müzik öğretmeni yetiştirme programlarında piyanonun temel çalgı olması gereğine değinerek, pratik, kolay taşınır, kolay kullanılır ve eşlik yapma bakımından oldukça gelişmiş olması nedeniyle müzik öğretmenleri tarafından tercih edilen org çalgısının da ders yada seminer olarak müzik eğitimi bölüm programına konulması gereği üzerinde durmuştur.

8. Anket sonucunda elde edilen bulgular ışığında "Klavyeli çalgıları ders içi etkinliklerde daha iyi kullanabilmek için hizmet içi kursların yararlı olacağına inanıyorum" maddesine öğretmenlerin yaklaşık %72'si çok ve pek çok katılıyorum yanıtlarını vermişlerdir (Bkz. Tablo 40 s.55).

Öğretmenler, her geçen gün klavyeli çalgıların teknolojiye bağlı olarak gelişmesi nedeniyle, bu gelişimi yakalayarak derslerinde daha etkin bir şekilde kullanmak için hizmet içi kursların olması gereğine çok büyük oranda katıldıkları görülmektedir.

Deneklerin Mezun Olduğu Yüksek Öğrenim Kurumuna İlişkin Bulgular

Müzik öğretmenlerinin mezun olduğu yüksek öğrenim kurumuna ilişkin aldığı puan ortalaması 't testi' yardımıyla karşılaştırılmış olup sonuçlar tablo-41'de verilmiştir.

Tablo-41 Öğretmenlerin Mezun Olduğu Yüksek Öğrenim Kurumuna Göre Piyano ve Piyano Eşlik Derslerinin Süre ve İçeriğine İlişkin Görüşlerinin t- testi Sonuçları

Gruplar	N	\bar{X}	Ss	t	p
Müzik Eğitimi Bölümü	74	14.68	4.87	1.06	0.16
Türk Müziği Kon. Temel Bilimler Böl.	2	11.00	0.00		

* $p > 0.05$ fark anlamsızdır.

Tablo-41'de görüldüğü gibi $p > 0.05$ olduğundan fark anlamsızdır. Başka bir deyişle mezun olunan yüksek öğrenim kurumu değişkenine göre öğretmenlerin aldıkları

piyano ve piyano eşlik derslerinin süre ve içeriğine ilişkin algı düzeylerinde önemli bir fark yoktur.

Deneklerin Eğitim Düzeyine İlişkin Bulgular

Müzik öğretmenlerinin eğitim düzeyine ilişkin aldığı puan ortalaması 't-testi' yardımıyla karşılaştırılmış olup sonuçlar tablo-42' de verilmektedir.

Tablo-42 Öğretmenlerin Eğitim Düzeyine Göre Piyano ve Piyano Eşlik Derslerinin Süre ve İçeriğine İlişkin Görüşlerinin t- testi Sonuçları

Gruplar	N	\bar{X}	Ss	t	p
Lisans	12	11.91	3.63	2.04	0.43
Ön Lisans	61	15.01	4.99		

* $p>0.05$ fark anlamsızdır.

Tablo-42'de görüldüğü gibi $p>0.05$ olduğundan fark anlamsızdır. Başka bir deyişle ön lisans mezunu öğretmenlerle, lisans mezunu öğretmenlerin aldıkları piyano ve piyano eşlik derslerinin süre ve içeriğine ilişkin algı düzeylerinde önemli bir fark yoktur.

Deneklerin Mesleki Kıdem Değişkenine İlişkin Bulgular

Müzik öğretmenlerinin mesleki kıdeme ilişkin aldığı puan ortalaması 't-testi' yardımıyla karşılaştırılmış olup sonuçlar tablo-43'de verilmektedir.

Tablo-43 Öğretmenlerin Mesleki Kıdeme Göre Piyano ve Piyano Eşlik Derslerinin Süre ve İçeriğine İlişkin Görüşlerinin t- testi Sonuçları

Gruplar	N	\bar{X}	Ss	t	P
1-5 yıl arası	13	14.23	3.46	2.20	0.87
21 yıl ve üstü	8	11.00	2.87		

* $p>0.05$ fark anlamsızdır.

Tablo-43’de görüldüğü gibi $p > 0.05$ olduğundan fark anlamsızdır. Başka bir deyişle 21 yılın üzerinde görev yapan müzik öğretmenleri ile yeni göreve başlayan müzik öğretmenlerinin aldıkları piyano ve piyano eşlik derslerinin süre ve içeriğine ilişkin algı düzeylerinde önemli bir fark yoktur.

Deneklerin Piyano Eğitimine İlişkin Bulgular

Müzik öğretmenlerinin aldığı piyano eğitimine ilişkin puan ortalaması ‘t-testi’ yardımıyla karşılaştırılmış olup sonuçlar tablo-44 ve 45’ de verilmektedir.

Tablo-44 Öğretmenlerin Piyano Eğitimine Göre Piyano ve Piyano Eşlik Derslerinin Süre ve İçeriğine İlişkin t- testi Sonuçları

Gruplar	N	\bar{X}	Ss	t	P
Yardımcı Çalgı Piyano Eğitimi	34	14.76	6.02	0.81	0.23
Ana Çalgı Piyano Eğitimi	12	16.25	3.07		

* $p > 0.05$ fark anlamsızdır.

Tablo-44’de görüldüğü gibi $p > 0.05$ olduğundan fark anlamsızdır. Başka bir deyişle ‘yardımcı çalgı’ piyano eğitimi alan müzik öğretmenleriyle ‘ana çalgı’ piyano eğitimi alan müzik öğretmenlerinin piyano ve piyano eşlik derslerinin süre ve içeriğine ilişkin algı düzeylerinde anlamlı bir fark yoktur.

Tablo-45 Öğretmenlerin Piyano Eğitimine Göre Piyano ve Piyano Eşlik Derslerinin Süre ve İçeriğine İlişkin Görüşlerinin t- testi Sonuçları

Gruplar	N	\bar{X}	Ss	t	p
Temel Piyano Eğitimi	21	14.38	3.96	1.47	0.31
Ana Çalgı Piyano Eğitimi	12	16.25	3.07		

* $p > 0.05$ fark anlamsızdır.

Tablo-45’de görüldüğü gibi $p > 0.05$ olduğundan fark anlamsızdır. Başka bir deyişle “temel piyano” eğitimi ile “yardımcı çalgı” piyano eğitimi alan öğretmenler arasında piyano ve piyano eşlik derslerinin süre ve içeriğine ilişkin algı düzeylerinde anlamlı bir fark yoktur.

Tablo-46 Anketteki Tüm Yargılara İlişkin Aritmetik Orta, Standart Sapma ve Katılım Düzeyleri

No	Maddeler	\bar{X}	Ss	Düzy
44	Klavyeli çalgıların çağdaş müzik eğitiminde önemli bir yeri olduğuna inanıyorum.	4.74	0.60	P.Ç.Katılıyorum
37	Klavyeli çalgılarla işlenen müzik dersinin öğrencinin duyuşsal gelişimine katkı sağlayacağına inanıyorum.	4.59	0.49	P.Ç.Katılıyorum
1	Müzik derslerinde piyano ve diğer klavyeli çalgıların kullanılmasının gerekliliğine inanıyorum.	4.38	0.75	P.Ç.Katılıyorum
10	Klavyeli çalgıyı solfej ve kulak eğitimi gibi çalışmalara katkısı üst düzeyde olduğu için tercih ediyorum.	4.35	0.74	P.Ç.Katılıyorum
38	Klavyeli çalgılarla işlenen müzik dersinin öğrencinin bilişsel gelişimine katkı sağlayacağına inanıyorum.	4.25	0.98	P.Ç.Katılıyorum
39	Klavyeli çalgılarla işlenen müzik dersinin öğrencinin psikomotor gelişimine katkı sağlayacağına inanıyorum.	4.24	0.93	P.Ç.Katılıyorum
22	Olanaklar yeterli olduğu takdirde ders içi etkinliklerde klavyeli çalgıları kullanmayı tercih ederim.	4.24	0.87	P.Ç.Katılıyorum
41	Klavyeli çalgılarla işlenen müzik dersinin öğretmenin yaratıcılığına katkı sağlayacağına inanıyorum.	4.17	1.01	Çok Katılıyorum.
40	Klavyeli çalgılarla işlenen müzik dersinin öğrencinin yaratıcılığına katkı sağlayacağına inanıyorum.	4.16	1.05	Çok Katılıyorum.
12	Klavyeli çalgıları kolay ve zengin eşlik yapabilme olanağı sağladığı için tercih ediyorum.	4.15	0.97	Çok Katılıyorum.
36	Klavyeli çalgıların ilköğretim okullarında yeterli sayıda bulunmamasının nedeni müzik egt. gereken önemin verilmemesidir.	4.07	1.25	Çok Katılıyorum.
8	Klavyeli çalgıları çoksesli oluşundan dolayı tercih ediyorum.	4.00	1.14	Çok Katılıyorum.
18	Klavyeli çalgıları ders etkinlikleri sırasında solfej ve kulak eğitimi gibi çalışmalarda kullanıyorum.	3.99	1.02	Çok Katılıyorum.
14	Klavyeli çalgıları ders etkinlikleri sırasında eşlik yaparak kullanıyorum.	3.86	1.18	Çok Katılıyorum.
26	Olanaklar yeterli olduğu takdirde ders dışı etkinliklerde klavyeli çalgıları kullanmayı tercih ederim.	3.86	1.12	Çok Katılıyorum.
42	Klavyeli çalgılarla işlenen müzik dersinin öğretmenin sanatçı yönünü geliştireceğine inanıyorum.	3.82	1.34	Çok Katılıyorum.
43	Klavyeli çalgıları ders içi etkinliklerde daha iyi kullanabilmek için hizmet içi kursların yararlı olacağına inanıyorum.	3.80	1.28	Çok Katılıyorum.
11	Klavyeli çalgıları değişik ses rengi olanaklarını sağlayabilmesi nedeniyle tercih ediyorum.	3.62	1.27	Çok Katılıyorum.
13	Klavyeli çalgıları değişik ritim unsurlarını taşıması nedeniyle tercih ediyorum.	3.56	1.18	Çok Katılıyorum.
3	Ders içi etkinliklerde klavyeli çalgıları diğer çalgılara tercih ediyorum.	3.44	1.27	Çok Katılıyorum.
4	Ders dışı etkinliklerde klavyeli çalgıları diğer çalgılara tercih ediyorum.	3.36	1.36	Katılıyorum.
34	Müzik eğitimi bölümlerinde piyano dışındaki bir klavyeli çalgı dersinin olması gereğine inanıyorum.	3.34	1.29	Katılıyorum.

Tablo 46'nın Devamı

35	Klavyeli çalgıların ilköğretim okullarında yeterli sayıda bulunmamasının nedeni maddi sorunlardır.	3.32	1.58	Katılıyorum.
21	Olanaklar yeterli olduğu takdirde ders içi etkinliklerde üflemeli çalgıları kullanmayı tercih ederim.	3.31	1.38	Katılıyorum.
7	Klavyeli çalgıları kullanım kolaylığı olduğu için tercih ediyorum.	3.20	1.34	Katılıyorum.
2	Derslerde kullandığım klavyeli çalgıyı doğru ve eksiksiz olarak çalabilme becerisine sahibim.	3.16	1.33	Katılıyorum.
9	Klavyeli çalgıları öğrencilerin dikkatini çektiği için tercih ediyorum.	3.11	1.31	Katılıyorum.
27	Olanaklar yeterli olduğu takdirde ders dışı etkinliklerde vurmali çalgıları kullanmayı tercih ederim.	3.07	1.40	Katılıyorum.
25	Olanaklar yeterli olduğu takdirde ders dışı etkinliklerde üflemeli çalgıları kullanmayı tercih ederim.	2.95	1.42	Katılıyorum.
19	Klavyeli çalgıları ders etkinlikleri sırasında solo dinletilerde kullanıyorum.	2.92	1.45	Katılıyorum.
6	Klavyeli çalgıları çalabildiğim bir alet olduğu için tercih ediyorum.	2.92	1.39	Katılıyorum.
15	Klavyeli çalgıları ders etkinlikleri sırasında yazdığım bir eşliği çalarak kullanıyorum.	2.89	1.58	Katılıyorum.
23	Olanaklar yeterli olduğu takdirde ders içi etkinliklerde vurmali çalgıları kullanmayı tercih ederim.	2.64	1.37	Katılıyorum.
24	Olanaklar yeterli olduğu takdirde ders dışı etkinliklerde yaylı çalgıları kullanmayı tercih ederim.	2.61	1.42	Katılıyorum.
16	Klavyeli çalgıları ders etkinlikleri sırasında şarkı için yazılmış hazır eşliği çalarak kullanıyorum.	2.58	1.30	Az katılıyorum.
5	Klavyeli çalgıları okulda bulunduğu için tercih ediyorum.	2.47	1.40	Az katılıyorum.
20	Olanaklar yeterli olduğu takdirde ders içi etkinliklerde yaylı çalgıları kullanmayı tercih ederim.	2.37	1.37	Az katılıyorum.
30	Fakültelerde piyano eğitimi veren öğretim elemanlarının sayısını yeterli buluyorum.	2.22	1.43	Az katılıyorum.
29	Müzik eğitimi gördüğüm yüksek öğretim kurumunda aldığım piyano eğitiminin düzeyini yeterli buluyorum.	1.99	1.23	Az katılıyorum.
28	Müzik eğitimi aldığım yüksek öğretim kurumunda piyano eğitimine ayrılan süreyi yeterli buluyorum.	1.88	1.23	Az katılıyorum.
17	Klavyeli çalgıları şarkı öğretimi sırasında yalnız ezgi çalarak kullanıyorum.	1.78	1.02	Hiç Katılmıyorum.
33	Müzik eğitimi gördüğüm yüksek öğretim kurumunda aldığım piyano eşlik dersinin içeriğini yeterli buluyorum.	1.58	0.90	Hiç Katılmıyorum.
31	Müzik eğitimi gördüğüm yüksek öğretim kurumunda aldığım piyano eğitiminin içeriği ilköğretim okullarındaki müzik eğitimi dersi programı içeriğini kapsamaktadır.	1.57	1.02	Hiç Katılmıyorum.
32	Müzik eğitimi gördüğüm yüksek öğretim kurumunda aldığım piyano eşlik dersinin süresini yeterli buluyorum.	1.55	0.94	Hiç Katılmıyorum.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

SONUÇ ve ÖNERİLER

Araştırma, "İlköğretim Okullarında Kullanılan Piyano ve Klavyeli Çalgıların Müzik Öğretmenleri Tarafından Kullanımı ve Eğitime Katkılarının neler olduğu saptanmayı amaçlamıştır. Genel amaca yanıt aramak için, hazırlanan ankette veri toplama aracı olarak likert tipi beşli derecelendirme ölçeği kullanılmıştır. Anketin birinci bölümünü kişisel bilgi formu, ikinci bölümünü ise araştırmaya yönelik olarak hazırlanan 44 yargı oluşturmuştur. Anket, Ege Bölgesinde bulunan iller arasından, araştırmacı tarafından random yöntemi ile seçilmiş Aydın, Burdur, Denizli, Muğla ve Uşak il ve ilçe merkezlerindeki ilköğretim okullarında, 1997-1998 öğretim yılında görev yapan branş müzik öğretmenlerine uygulanmıştır.

Müzik öğretmenlerinin verdiği yanıtlardan elde edilen veriler istatistiksel işlemlerden (SPSS) geçirilmiştir. Verileri toplama aracı olarak kullanılan anketteki yargıların frekans değerleri, yüzde değerleri, standart sapmaları ve aritmetik ortaları alınmıştır. Öğretmenlerin içinde buldukları değişik durumlara göre verdikleri yanıtlarda farklılık olup olmadığının tespiti için kişisel bilgi formu ile 44 yargı arasında 't' testi yapılmış ve tüm bu istatistiksel verilerden elde edilen sayısal değerler, sonuç olarak tabloya alınmış ve yorumlanmıştır.

4.1. Sonuçlar

Piyano ve klavyeli çalgıların ilköğretim okullarında görev yapan müzik öğretmenleri tarafından kullanım durumunun belirlenmesi amacıyla hazırlanan yargılara alınan yanıtlar doğrultusunda şu sonuçlar elde edilmiştir.

a) Müzik öğretmenlerinin ders içi etkinliklerde klavyeli çalgıları yaklaşık % 67 oranında daha çok tercih ettikleri belirlenmiştir.

b) Müzik öğretmenlerinin ders dışı etkinliklerde de piyano ve klavyeli çalgıları diğer çalgı gruplarına göre % 59 oranında tercih ettikleri görülmektedir.

c) Olanaklar yeterli olduğu takdirde müzik öğretmenlerinin, müzik derslerinde klavyeli çalgıları, diğer çalgı gruplarına göre büyük çoğunlukla tercih ettikleri görülmektedir.

d) Olanaklar yeterli olduğu takdirde ders dışı etkinliklerde ise müzik öğretmenleri tercihlerini klavyeli çalgılardan daha çok vurmaları ve üflemeli çalgılar yönünde kullanmışlardır.

e) Piyano ve klavyeli çalgıları, çok sesli bir çalgı olması, solfej ve kulak eğitimi gibi çalışmaların yapılmasına uygun ve katkısı üst düzeyde bir çalgı olması, özellikle klavyeli çalgıların değişik ses, ritim unsurlarını bünyesinde bulundurması ve kullanım kolaylığı olması, kolay ve zengin eşlik yapabilme olanağı sağlaması nedeniyle tercih ettikleri saptanmıştır.

f) Piyano ve diğer klavyeli çalgıların çağdaş müzik eğitime katkısının üst düzeyde olabilmesi ancak bu çalgıların doğru ve etkili bir şekilde kullanılmasıyla gerçekleşebilir. Ankete katılan müzik öğretmenlerinin ise yaklaşık % 55'i klavyeli çalgıları doğru ve eksiksiz kullandıklarını belirtirken yaklaşık % 43'ü bu duruma katılmamaktadır.

g) Müzik eğitimde öğrencinin dikkatini çekmesi, derse katılımında etkili olması müziğe olan ilgisinin artması, müzik zevkinin ve estetik duygularının gelişmesi, çok seslilik anlayışının gelişmesi bakımından önemli olan eşlik konusunda ise müzik öğretmenlerinin % 79'unun klavyeli çalgıları, eşlik etmede kullandıkları belirlenmiştir.

h) Müzik öğretmenlerinin, şarkı için yazılmış hazır eşlikleri % 61 oranında kullanmadıkları belirlenmiştir.

ı) Müzik öğretmenlerinin derslerde öğrettikleri okul çocuk şarkılarına piyano ve klavyeli çalgılarla kendi yazdıkları eşliği çalabilme yüzdesi ise % 46 oranındadır.

i) Müzik öğretmenlerinin büyük bir oranı klavyeli çalgıların, şarkı öğretimi sırasında sadece ezgi çalarak kullanılması taraftarı değildir.

j) Müzik öğretmenlerinin yaklaşık olarak tümü klavyeli çalgıları solfej ve kulak eğitimi gibi çalışmalarda kullanılmasından yanadır.

k) Müzik öğretmenlerinin % 51'i piyano ve diğer klavyeli çalgıları, müzik dersindeki solo dinletilerde kullanmadıklarını belirtmişlerdir.

l) Müzik öğretmenlerinin çağdaş eğitime katkısının üst düzeyde olduğunu bildikleri ve etkin olarak kullanmak istedikleri halde klavyeli çalgılardan istenilen düzeyde yararlanamadıkları alınan yanıtlarda görülmektedir. Ankete katılan müzik öğretmenlerinin büyük çoğunlukla eğitim aldıkları yüksek öğrenim kurumlarındaki "piyano" ve "piyano eşlik" derslerini içerik ve süre açısından yeterli bulmadıkları belirlenmiştir.

m) Öğrenim gördükleri müzik eğitimi bölümlerinde aldıkları piyano eğitimi dersinin içeriğinin, ilköğretim müzik ders programı ile birbirine uyum göstermemesi sonucunda müzik öğretmenleri, ilköğretim kurumlarında verdikleri müzik derslerinde aldıkları piyano eğitimini etkili bir şekilde kullanamadıklarını % 91 gibi büyük bir oranla belirtmişlerdir.

n) Kolay taşınabilen, akort problemi olmayan, kolay ve zengin eşlik yapabilen değişik ses ve ritim özellikleri olan org gibi klavyeli çalgıların müzik eğitiminde daha bilinçli ve verimli kullanılması için piyano dışındaki bir klavyeli çalgının müzik eğitimi bölümlerinde öğretilmesi gereğine, müzik öğretmenlerinin % 77'si katılmaktadır.

o) Her geçen gün özellikleri gelişerek artan piyano dışındaki org gibi klavyeli çalgıların, ders içi ve ders dışı etkinliklerde daha bilinçli, verimli ve daha etkili bir şekilde kullanılması için müzik öğretmenlerinin yaklaşık % 82' si açılacak hizmet içi kursların yararlı olacağını düşünmektedirler.

Piyano ve klavyeli çalgıların eğitime katkısı konusunda ilköğretim okullarında görev yapan müzik öğretmenlerinin görüşlerinin tespiti amacıyla hazırlanan yargılara alınana yanıtlar doğrultusunda şu sonuçlara ulaşılmıştır.

a) Ankete katılan müzik öğretmenlerinin, klavyeli çalgıların müzik derslerinde doğru ve etkin kullanımı sonucunda öğrencinin bilişsel, duyuşsal, devinimsel alanlardaki gelişimine üst düzeyde olumlu etkisi olduğu ve yaratıcı gücün gelişmesine de katkısının büyük olduğu fikrine büyük oranda katılmışlardır.

b) Müzik öğretmenlerinin piyano ve diğer klavyeli çalgıların çağdaş müzik eğitiminde önemli bir yeri olduğu fikrine yaklaşık % 97 oranında katıldıkları belirlenmiştir.

c) Klavyeli çalgıların, müzik öğretmenindeki sanatçı yönün ve yaratıcı gücün ortaya çıkıp, gelişmesi açısından önemli bir çalgı olduğu fikrine büyük oranda katılmışlardır.

4.2. Öneriler

Müzik derslerini çağdaş eğitim standartlarına uygun olarak yapması açısından engelleyici bir faktör olarak karşımıza çıkan okullarımızdaki çalgı sayısının yetersiz oluşu günümüzde de müzik eğitimde çözüm bekleyen problemlerden birisidir. Gelecek neslin sanat eğitiminin temellerinin atıldığı ilköğretim kurumlarında çağdaş bir müzik eğitimi için gerekli temel ihtiyaçlarda biri olan çalgı ihtiyacının karşılanması ve bu konuya duyarsız kalınmaması gereği bir kez daha önemle vurgulanmalıdır. Özellikle de müzik eğitiminde öğretmenin daha etkin ve başarılı bir eğitim yapabilmesi için en uygun çalgılardan biri olan piyanonun müzik eğitimde hak ettiği yeri alması gereklidir. Bunun yanında çağdaş teknolojiyle beraber gelişen kolay taşınabilmesi, akort problemi olmayışı, ekonomik oluşu gibi bir çok özellikleri nedeniyle okullarımızda piyanoya göre daha çok bulunan ancak verimli bir şekilde kullanılmayan org gibi klavyeli çalgıların da müzik eğitiminde etkin kullanımı için gerekli tedbirlerin alınması gereklidir.

Çağdaş müzik eğitiminde, temel müzik bilgilerinin verilmesinde, öğrencinin, müziğe olan istek ve beğenisinin arttırılarak geliştirilmesinde, estetik anlayışın üst düzeylere çıkarılıp, müzikal anlamda yeni ufuklar açılabilmesinde öğretmenin çalgısını doğru ve etkili kullanması önemli bir faktör olarak karşımıza çıkmaktadır.

Ancak ankete katılan öğretmenlerin, çağdaş müzik eğitiminde istenilen boyutu yakalamada etkin bir çalgı olan piyano ve diğer klavyeli çalgıları doğru ve eksiksiz bir şekilde kullanmadıklarını belirlenmiştir. Yine müzik öğretmenlerinin büyük bölümünün öğretilen okul çocuk şarkılarına kendilerinin eşlik yazamadıklarını ve öğrencilere öğretilen şarkılarda hazır eşliği kullanmadıkları saptanmıştır. Bu durum, öğretmenlerin eşlik gibi çağdaş eğitimde öğrencinin beğenisi ve ilgisinin çekilmesi çoksesliliğin gelişmesine yardımcı olan bu konuda istenilen ölçüde çalgılarına hakim olmadıklarının göstergesidir. Öğretmenlerin piyano ve diğer klavyeli çalgıları yeterli düzeyde kullanmaları için , müzik eğitimi bölümlerinde verilen eşlik derslerinin süre ve içerik yönünden gözden geçirilmesi, tüm öğretmen adaylarının eşlik dersinden yararlanması ve eşlik dersinin temeli olan armoni dersi ile ilgili problemlerin çözümüne yönelik çalışmalar yapılabilir.

Öğretmenlerin hazır eşliği kullanmamalarında; öğretmenlerin armoni bilgisinin yeterli olmayışı ve eşlikte çalgısına hakim olmayışının yanı sıra müzik kitaplarının büyük çoğunluğunda, çocuk şarkıları için yazılmış hazır bir eşliklerin olmayışı da oldukça etkilidir. Çok sesli çağdaş müzik eğitimi açısından önemli bir eksiklik olan bu durum bestecilerimizin okul çocuk şarkılarına müzik öğretmenlerimizin eşlik edebileceği seviyede eşlikler yazması ve ile çözümlenebilecektir.

Müzik öğretmenlerinin mezun oldukları müzik eğitimi bölümlerindeki “piyano” ve “piyano eşlik” derslerinin içerik ve düzeylerinin yeterli olmadığı konusundaki ortak düşünceleri, müzik eğitimi bölümlerinde temel piyano, yardımcı çalgı piyano ve ana dal piyano olarak verilen piyano dersi ile piyanoda eşlik dersinin ders saati, içerik ve düzey açısından gözden geçirilerek, ihtiyaçları karşılayacak şekilde düzenlenmelidir. Bu düzenlenmede piyano eğitimi dersinin içeriğinin, ilköğretim müzik ders programı ile birbirine uyum göstermesi, öğretmenlerin ders içi ve ders dışı etkinliklerde, gerek hazır veya kendi yazdığı eşlikleri çalabilecek, gerekse solo dinleti verebilecek kadar çalgısına hakim yetiştirilmesi göz önünde bulundurulmalıdır.

Müzikle ilgili eğitim veren bölümlerde piyano gibi çalgı dersleri öğretmenin öğrenci ile birebir ve haftada en az iki ders saati olarak işlenmesi gereken derslerdir.

Çalgı öğretimi gibi önemli ve zor bir derste, istenilen düzeyde verim alınabilmesi ancak bu şekilde sağlanabilir. Fakat ana çalgı eğitimi dışında ders alan öğrenciler önemli çalgılardan biri olan piyano dersini haftada bir ders saati olarak almakta hatta bu ders saati içerisinde; öğretim elemanının istenilen sayıdan az, öğrencinin ise çok olması gibi nedenlerle istenilen düzeyde eğitimin yakalanması zorlaşmaktadır. Öğrenci ve Öğretim elemanı sayılarının dengeli olmasına yönelik tedbirler alınmalıdır.

Öğrenci ve öğretmen gelişimine katkısı en üst düzeyde olan piyano gibi bir çalgının müzik öğretmeninin yetiştirilmesinde yerinin ne kadar önemli olduğu bilinen bir gerçektir. Ancak teknolojiye paralel olarak, özellikleri her geçen gün gelişerek artan org ve elektronik piyano gibi çalgıların (özellikle org) ekonomik oluşu, taşınabilme kolaylığının oluşu ve akort probleminin olmayışı nedenleriyle okullarımızda piyanodan daha çok tercih edildiği bilinmektedir. Öğretmenlerin yüksek öğrenim kurumlarında almış oldukları “Piyano”, “Piyano Eşlik” ve “Armoni” eğitimi dersleriyle org gibi klavyeli çalgıları iyi bir seviyede kullanabilmeleri gerekir. Ancak öğretmenlerden alınan yanıtlar bu durumu pek yansıtmamaktadır. Öğretmenlerin bu yöndeki eksiklikleri yüksek öğretim kurumlarında piyano dışında klavyeli çalgılarında müzik eğitimi kurumlarında “Okul Çocuk Çalgıları” başlığı altında verilen derslerle ve zaman zaman açılacak hizmet içi kurslarla giderilmesi sağlanmalıdır.

Müzik öğretmenleri başta piyano olmak üzere ve diğer klavyeli çalgıların çağdaş müzik eğitiminde önemli bir yeri olduğuna büyük oranda katılmışlardır. Ders içi etkinliklerde, müziksel okuma ve yazma, ses eğitimi, zevk eğitimi ve temel müziksel temel bilgilerin kazandırılmasında, ders dışı etkinliklerde, solo, koro ve çalgı gruplarına eşlik edilmesi çalışmalarında entonasyon problemi olmayan, çok sesli, ses sınırı geniş, ses rengi sabit, öğrencilerin dikkatini çeken ve özendirici bir çalgı olan piyano, kolay ve zengin eşlik için gerekli armonik alt yapıyı, değişik ses ve ritm unsurlarını bünyesinde taşıyan kolay taşınabilir aynı zamanda ekonomik olan org gibi klavyeli çalgılar doğru ve etkin kullanıldığı takdirde öğrenciye kazandırılmak istenen bilişsel, duyuşsal ve devimsel davranışlar yanında yaratıcı, özgür düşüncenin, dolayısıyla da çağdaş müzik eğitiminin gelişmesinde büyük ölçüde etkili olabilecektir. Bu nedenle piyano ve diğer klavyeli çalgıların müzik eğitimi dersinde ve ders dışı etkinliklerde hak ettiği yeri alması ve müzik öğretmenlerinin de bu çalgılardan en verimli bir şekilde yararlanmaları için gereken ilginin gösterilmesi ve tedbirlerin alınması çağdaş müzik eğitiminde olumlu adımlar atılmasında etkili olacaktır.

KAYNAKÇA

- Atalay, A. "Amaç, İçerik ve Uygulayış Biçimleri Açısından Müzik Eğitimi Bölümleri Ders Programları". **I. Ulusal Müzik Sempozyumu Bildirileri**. İzmir, D.E.Ü. Güzel Sanatlar Fakültesi Yayınları, 1984. 434 s.
- Bertrant R. **Eğitim Üzerine**. Çeviren Nail Bezel, İstanbul, Say Yayınları, 1993, 226 s.
- Bayraktar, E. "Müzik Öğretimi ve Çağdaş Teknoloji". **Ortaöğretim Kurumlarında Müzik Öğretimi ve Sorunları**. Ankara, Türk Eğitim Derneği Yayınları, 1990, s. 161-178.
- Çermik, H. "Jean Jacoues Rousseau ve Modern Eğitime Etkileri". İzmir, Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Doktora Tezi, 1999, 101s.
- Dinçer, M. "Türkiye de Okul Öncesi Eğitim, İlköğretim ve Ortaöğretim Kurumlarında Müzik Eğitimi Nasıl Olmalıdır?" **Orkestra Dergisi**. İstanbul, Yenilik Basımevi, 1988, sayı 182, s. 40-57.
- Ercan, N. "Müzik Öğretmeni Yetiştirilen Kurumlarda Piyano Eğitimi" **Orkestra Dergisi**. İstanbul, Yenilik Basımevi, 1990, sayı 203, s. 31-37
- Ertütık, S. **Eğitimde "Program" Geliştirme**. Ankara, Meteksan Yayınları, 1993.
- Gülhan, N. **Orta Dereceli Okullardaki Müzik Eğitiminde Piyanonun Bir Eşlik Çalgısı Olarak Kullanılabilirliği**. İstanbul, Marmara Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, 1990, 126 s.
- Kamacıoğlu, F. "Temel Müzik Eğitiminde Arayışlar" **Orkestra Dergisi**. İstanbul, Yenilik Basımevi, 1990, sayı 199, s. 53-59
- Kavruk, H. **Atatürk Diyor ki**. İstanbul, Varlık Yayınları, 1963, 109 s.

Kocatürk , U. **Atatürk' ün Fikir ve Düşünceleri**. Ankara, Edebiyat Yayınevi, 1971, 372 s.

Kütahyalı, Ö. “Çağdaş Müziği Dinlemek”. **Orkestra Dergisi**. İstanbul, Yenilik Basımevi, 1985, sayı 148 s.8-12.

Mimaroglu, İ. **Müzik Tarihi**. İstanbul, Varlık Yayınları,1987, 279 s.

Okuyay, E. “Müzik Öğretiminde Çağdaş Yaklaşımlar”. **Ortaöğretim Kurumlarında Müzik Öğretimi ve Sorunları**. Ankara Türk Eğitim Derneği Yayınları,1990, s. 57-62

Özen, M. **Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Bölümündeki Son Sınıf Öğrencilerinin Piyanoyu Müzik Öğretmenliğinin Gereklere Doğrultusunda Kullanma Becerileri**. Ankara, Gazi Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Yayınlanmamış Doktora Tezi, 1998. 102 s.

Sezgin, Ö. “Çocuk ve Müzik”. **Orkestra Dergisi**. İstanbul, Yenilik Basımevi, 1991, sayı 220, s.41-45.

Sachs, Curt. **Kısa Dünya Musikisi Tarihi**. Çeviren İlhan Usmanbaş, İstanbul, Mili Eğitim Basımevi, 1965, 260 s.

Tuğcular, E. **Türkiye’de Müzik Öğretmenlerinin Müzik Eğitimi Bölümlerinde Aldıkları Çalgı Eğitiminin Müzik Öğretmenliklerine Yansıması**. Ankara, Gazi Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, 1992, 49 s.

Uçan, A. **Müzik Eğitimi**. Ankara, Müzik Ansiklopedisi Yayınları, 1994, 110 s.

Uçan, A. **İnsan ve Müzik İnsan ve Sanat Eğitimi**. Ankara, Müzik Ansiklopedisi Yayınları, 1996, 233s.

Varış, F. **Eğitim Bilimine Giriş**. Konya, Merhaba Ofset, 1994.

Yener, F. **Müzik**. İstanbul Türkiye Turing ve Otomobil Kurumu Beyaz Köşk (Müzik Sarayı) No.1, 1983, 200 s.

Yönetken, H.B. “Türkiye’de Müzik Eğitiminin Önemi”. **Müzik Öğretimi** (Hazırlayan Ahmet Say), Ankara, Müzik Ansiklopedisi Yayınları, 1996, 175 s. (17-19)

Yönetken, H. B. “Müzik Dersinde Müzik Yapılmalıdır” **Müzik Öğretimi** (Hazırlayan Ahmet Say), Ankara, Müzik Ansiklopedisi Yayınları, 1996, 175 s. (71)

Yönetken, H.B. “Okulda Çalgı Sorunu ve Çalgısal Müzik Etkinlikleri”. **Müzik Öğretimi** (Hazırlayan Ahmet Say), Ankara, Müzik Ansiklopedisi Yayınları, 1996, 175s. (69-70)



ÖZGEÇMİŞ

24.05.1969 yılında Mardin’de doğdu. İlköğrenimini Muğla Koca Mustafa Efendi ilkokulunda, orta öğrenimini Denizli’ de Atatürk ortaokulu ve Denizli lisesinde tamamladı.

1986 yılında Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Bölümüne girdi. 1990 yılında dört senelik lisans eğitimini tamamlayarak mezun oldu. 1990-1992 yılları arasında Ardahan ili, 1992-1993 yıllarında Denizli Acıpayam ilçesinde müzik öğretmenliği yaptı. 1993 yılında Pamukkale Üniversitesinin açmış olduğu müzik okutmanlığı sınavını kazanarak göreve başladı. 1996 yılında Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi AnaBilim Dalında yüksek lisans programına başladı. Halen Pamukkale Üniversitesinde müzik okutmanı olarak görevine devam etmektedir.

M. Selin MİLLİ

EK-1: Anket Formu



Değerli Öğretmenler,

Bu çalışmanın amacı “İlköğretim Okullarında Piyano ve Klavyeli Çalgıların Müzik Öğretmenleri Tarafından Kullanımı ve Eğitime Katkıları” nı belirlemektir. Anket iki bölümden oluşmaktadır. Birinci bölüm sizinle ilgili kişisel bilgi formudur. İkinci bölüm ise konu ile ilgili görüşlerinizi almaya yöneliktir. Lütfen cümleleri dikkatlice okuyup sizin için en uygun olan seçeneği işaretleyiniz. Ankete adınızı yazmayınız. Anketten sağlıklı bir sonuç alınabilmesi, vereceğiniz içten yanıtlarla mümkün olacaktır. Yardımlarınız ve katkılarınız için şimdiden teşekkür ederim.

Okut. Selin MİLLİ
Pamukkale Üniversitesi
Sosyal Bilimler Enstitüsü
Müzik Eğitimi AnaBilim Dalı
Yüksek Lisans Öğrencisi

BİRİNCİ BÖLÜM

KİŞİSEL BİLGİ FORMU

Aşağıdaki maddelerden sizin için uygun olan seçeneği işaretleyiniz.

1. Çalıştığınız kurum nerededir? a) () İl Merkezinde b) İlçe Merkezinde
2. Mezun olduğunuz okul:
a) () Müzik Eğitimi Bölümü b) () Türk Müziği Konservatuvarı Temel Bilimler Bölümü
c) () Klasik Batı Müziği Konservatuvarı d) () Diğer (Belirtiniz:.....)
3. Eğitim düzeyiniz:
a) () Ortaöğretim b) () Ön Lisans c) () Lisans d) () Lisans Üstü
4. Meslekteki kıdeminiz:
a) () 1-5 yıl b) () 6-10 yıl c) () 11-15 yıl
d) () 16-20yıl e) () 21 yıl ve daha fazla
5. Öğrenim gördüğünüz okulda piyano eğitimi aldınız mı?
a) () Evet b) () Hayır
6. Beşinci soruya cevabınız “Evet” ise aldığınız piyano eğitimi dersini hangi ders başlığı altında gördünüz?
a) () Temel Piyano Eğitimi b) () Yardımcı Çalgı Piyano Eğitimi
c) () Ana Çalgı Piyano Eğitimi d) () Zorunlu Çalgı
7. Altıncı soru ile ilgili olarak aldığınız eğitimin süresi nedir?
a) () 1 yıl b) () 2 yıl c) 3 yıl d) () 4 yıl e) () Diğer (Belirtiniz:.....)
8. Piyano eğitimi ile ilgili olarak özel ders aldınız mı?
a) () Evet b) () Hayır
9. Sekizinci soruya verdiğiniz yanıt “Evet” ise aldığınız eğitimin süresi ne kadardır?
a) () 1 yıl b) () 2 yıl c) 3 yıl d) () 4 yıl e) () Diğer (Belirtiniz:.....)
10. Piyano dışında aşağıda belirtilen klavyeli çalgılardan çaldıklarınızı işaretleyiniz.
a) () Akordeon b) () Elektro Piyano c) () Org d) () Diğer (belirtiniz:.....)

11. Piyano dışında çaldığınızı belirttiğiniz klavyeli çalgıların okulda eğitimini gördünüz mü?

- a) () Evet b) () Hayır

12. On birinci soruya cevabınız evet ise süresini yazınız.

- a) () 1 yıl b) () 2 yıl c) 3 yıl d) () 4 yıl e) () Diğer (Belirtiniz:.....)

13. Çaldığınızı belirttiğiniz klavyeli çalgının özel eğitimini aldınız mı?

- a) () Evet b) () Hayır

14. On üçüncü soruya cevabınız evet ise süresini yazınız.

- a) () 1 yıl b) () 2 yıl c) 3 yıl d) () 4 yıl e) () Diğer (Belirtiniz:.....)

15. Çalıştığınız kurumda aşağıdaki klavyeli çalgılardan hangileri varsa işaretleyiniz. (Birden fazla seçenek işaretleyebilirsiniz)

- a) () Piyano b) () Org c) () Elektro Piyanon d) () Akordeon

İKİNCİ BÖLÜM

Aşağıdaki maddeleri okuyarak verilen maddelere katılma dereceniz (X) işareti ile belirleyiniz.

H.K. (Hiç Katılmıyorum)

A.K. (Az Katılıyorum)

K. (Katılıyorum)

Ç.K. (Çok Katılıyorum)

P.K. (Pek Çok Katılıyorum)

MADDELER	H.K.	A.K.	K	Ç.K.	P.K.
1. Müzik derslerinde piyano ve diğer klavyeli çalgıların kullanılmasının gerekliliğine inanıyorum					
2. Derslerde kullandığım klavyeli çalgıyı doğru ve eksiksiz olarak çalabilme becerisine sahibim.					
3. <u>Ders içi</u> etkinliklerde klavyeli çalgıları diğer çalgılara tercih ediyorum.					
4. <u>Ders dışı</u> etkinliklerde klavyeli çalgıları diğer çalgılara tercih ediyorum.					
5. Klavyeli çalgıları okulda bulunduğu için tercih ediyorum.					
6. Klavyeli çalgıları çalabildiğim bir alet olduğu için tercih ediyorum.					
7. Klavyeli çalgıları kullanım kolaylığı olduğu için tercih ediyorum.					
8. Klavyeli çalgıları çok sesli oluşundan dolayı tercih ediyorum.					
9. Klavyeli çalgıları öğrencilerin dikkatini çektiği için tercih ediyorum.					
10. Klavyeli çalgıları solfej ve kulak eğitimi gibi çalışmalara katkısı üst düzeyde olduğu için tercih ediyorum.					
11. Klavyeli çalgıları değişik ses rengi olanaklarını sağlayabilmesi nedeniyle tercih ediyorum.					
12. Klavyeli çalgıları kolay ve zengin eşlik yapabilme olanağı sağladığı için tercih ediyorum.					
13. Klavyeli çalgıları değişik ritim unsurlarını taşıması nedeniyle tercih ediyorum.					

MADDELER	H.K.	A.K.	K.	Ç.K.	P.K.
14. Klavyeli çalgıları ders etkinlikleri sırasında eşlik yaparak kullanıyorum.					
15. Klavyeli çalgıları ders etkinlikleri sırasında yazdığım bir eşliği çalarak kullanıyorum.					
16. Klavyeli çalgıları ders etkinlikleri sırasında şarkı için yazılmış hazır eşliği çalarak kullanıyorum.					
17. Klavyeli çalgıları şarkı öğretimi sırasında yalnız ezgi çalarak kullanıyorum.					
18. Klavyeli çalgıları ders etkinlikleri sırasında solfej ve kulak eğitimi gibi çalışmalarda kullanıyorum.					
19. Klavyeli çalgıları ders etkinlikleri sırasında solo dinletilerde kullanıyorum.					
20. Olanaklar yeterli olduğu takdirde ders içi etkinliklerde yaylı çalgıları kullanmayı tercih ederim.					
21. Olanaklar yeterli olduğu takdirde ders içi etkinliklerde üflemeli çalgıları kullanmayı tercih ederim.					
22. Olanaklar yeterli olduğu takdirde ders içi etkinliklerde klavyeli çalgıları kullanmayı tercih ederim.					
23. Olanaklar yeterli olduğu takdirde ders içi etkinliklerde vurmali çalgıları kullanmayı tercih ederim.					
24. Olanaklar yeterli olduğu takdirde ders dışı etkinliklerde yaylı çalgıları kullanmayı tercih ederim.					
25. Olanaklar yeterli olduğu takdirde ders dışı etkinliklerde üflemeli çalgıları kullanmayı tercih ederim.					
26. Olanaklar yeterli olduğu takdirde ders dışı etkinliklerde klavyeli çalgıları kullanmayı tercih ederim.					
27. Olanaklar yeterli olduğu takdirde ders dışı etkinliklerde vurmali çalgıları kullanmayı tercih ederim.					
28. Okulda aldığım piyano eğitimine ayrılan süreyi yeterli buluyorum.					
29. Okulda aldığım piyano eğitim düzeyini yeterli buluyorum.					
30. Fakültelerde piyano eğitimi veren öğretim elemanlarının sayısını yeterli düzeyde buluyorum.					
31. Aldığım piyano eğitiminin içeriği ilköğretim okullarındaki müzik eğitimi dersi program içeriğini kapsamaktadır.					
32. Okulda aldığım piyano eşlik dersinin süresini yeterli buluyorum.					
33. Okulda aldığım piyano eşlik dersinin içeriğini yeterli buluyorum.					
34. Müzik eğitimi bölümlerinde piyano dışında bir klavyeli çalgı dersinin olması gereğine inanıyorum.					
35. Klavyeli çalgıların ilköğretim okullarında yeterli sayıda bulunmamasının nedeni maddi sorunlardır.					
36. Klavyeli çalgıların ilköğretim okullarında yeterli sayıda bulunmamasının nedeni müzik eğitimine gereken önemin verilmemesidir.					
37. Klavyeli çalgılarla işlenen müzik dersinin öğrencinin duyuşsal gelişimine katkı sağlayacağına inanıyorum.					

MADDELER	H.K.	A.K.	K.	Ç.K.	P.K.
38. Klavyeli çalgılarla işlenen müzik dersinin öğrencinin bilişsel gelişimine katkı sağlayacağına inanıyorum.					
39. Klavyeli çalgılarla işlenen müzik dersinin öğrencinin psiko-motor gelişimine katkı sağlayacağına inanıyorum.					
40. Klavyeli çalgılarla işlenen müzik dersinin öğrencinin yaratıcılığına katkı sağlayacağına inanıyorum.					
41. Klavyeli çalgılarla işlenen müzik dersinin öğretmenin yaratıcılığına katkı sağlayacağına inanıyorum.					
42. Klavyeli çalgılarla işlenen müzik dersinin öğretmenin sanatçı yönünü geliştireceğine inanıyorum.					
43. Klavyeli çalgıları ders içi etkinliklerde daha iyi kullanabilmek için bir hizmet-içi kursların yararlı olacağına inanıyorum.					
44. Klavyeli çalgıların çağdaş müzik eğitiminde önemli bir yeri olduğuna inanıyorum.					

Anket maddeleri arasında bulunmayan ancak klavyeli aletlerin müzik öğretimindeki önemini belirten görüşlerinizi lütfen yazınız.....



EK-2: İzin Belgeleri



T.C.
BURDUR VALİLİĞİ
İl Millî Eğitim Müdürlüğü

SAYI : B.08.4.MEM.4.15.00. -05-300/ 2644
KONU: Anket Uygulanması.

11 MART 1998

VALİLİK MAKAMINA
BURDUR

Denizli Fıkkale Üniversitesi Sosyal Bilgiler Enstitüsü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Yüksek Lisans öğrencisi M.Selim Milli'nin ilimiz genelindeki ilköğretim okullarında görevli müzik öğretmenlerine anket uygulamak istediğine dair rektörlüğün yazısı ve ilköğretim müfettişleri nin inceleme raporu ilişikte sunulmuştur.

Adı geçenin ilimiz genelindeki ilköğretim okullarında görevli müzik öğretmenlerine ekte sunulan anketi uygulamasında müdürlüğümüzce sakınca görülmektedir.

Makamlarınızca da uygun görüldüğü takdirde olurlarınıza arz ederim.


ARIF YÜCEDAĞ
Millî Eğitim Müdür V.

O L U R

03/1998

Ali BEZİRGAN

Vali a.

Vali Yardımcısı

T.C.
DENİZLİ VALİLİĞİ
İl Millî Eğitim Müdürlüğü

SAYI : B.08.4.MEM.4.20.00.09- 010/2290/
KONU : Anket İzni.

23 EYLÜL 1998

VALİLİK MAKAMINA

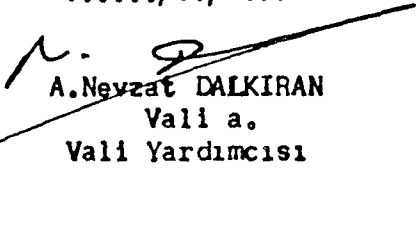
Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğü 15.12.1997 gün v 500/436 sayılı yazısında; Enstitüleri Müzik Eğitimi Yüksek Lisans Programı Tez dönemi öğrencisi M.Selin MİLLİ'nin yüksek lisans tez çalışması için İlimiz Merkez v ilçelerindeki İlköğretim Okullarında görev yapan müzik öğretmenlerine anket uygulaması yapmak istediği belirtilmektedir.

Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Müzik Eğitimi Yüksek Lisans Programı tez dönemi öğrencisi M.Selin MİLLİ'nin yüksek lisans tez çalışması için, İlimiz merkez ve ilçelerindeki İlköğretim Okullarında görev yapan müzik öğretmenlerine anket uygulaması yapması Müdürlüğümüzce uygun görülmektedir.

Makamlarınızca da uygun görüldüğü takdirde gereğini tensiplerinize arz ederim.


Bekir KAR
Millî Eğitim Müdürü

O L U R .
23./09/ 1998


A.Nevzat DALKIRAN
Vali a.
Vali Yardımcısı

T.C
MUĞLA VALİLİĞİ
MILLİ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ

Yı: B.08.4.MEM.4.48.00.04-230/ 30394
İmu: Anket

15 ARA 1998

VALİLİK MAKAMINA

Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Müzik Eğitimi
Bilim Dalında yüksek lisans yapan M.Selin Milli'nin tez çalışması için
ilimiz merkez ve ilçelerinde bulunan ilköğretim okullarında görevli
Müzik öğretmenlerine anket uygulama isteği ile ilgili bilahare tarihli dilek-
esi ve anket örneği ilişikte sunulmuştur.

Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Müzik Eğitimi
Bilim Dalında yüksek lisans yapan M.Selin Milli'in tez çalışması için
ilişikte sunulan listede adı soyadı ve görev yeri belirtilen müzik öğret-
menlerine anket uygulaması Müdürlüğümüzce uygun görülmektedir.

Makamlarınızca da uygun görüldüğü takdirde tasviplerinize arz
ederim.

Niyazi ÖZDAMARLAR
Milli Eğitim Müdürü V.

15
TOLUR
15.12/1998
A. SELİM ABBEN
Vali a.
Vali Yardımcısı

Milli Eğitim Müdürlüğü
8 000 - MUĞLA

Tel : (0 252)-214 70 19 - 214 73 85
Fax : (0 252)-214 10 07

T.C.
USAK VALİLİĞİ
İl Millî Eğitim Müdürlüğü

23.02.98* 02348


Sayı: B.06.4.MEM.4.64.00.02/ 232-
Konu: M.Selin MILLİ'nin izin istemi.

PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE
Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı
DENİZLİ:

İLGİ: 15.01.1998 tarih ve B.30.2.PAU.0.70.72.00.500/013/261 sayılı yazı-
nız.

İlimiz Merkez ve ilçelerinde görevli müzik öğretmenlerinin adı
soyadı ve görev yerleri liste halinde çıkarılmış olup, ekte gönderil-
miştir.

Bilgilerinizi arz ederim.


İsmail AKMAN
Vali a.
Vali Yardımcısı

EKLERİ:
EK-1 liste (1 adet)